

Johan Fredrik Mikaelson

Veien gjennom et minefelt

En studie av Gerald R. Ford og Henry Kissinger sine roller i den libanesiske borgerkrigen fra 1975 til 1977

Masteroppgave i Historie
Veileder: Tore Tingvold Petersen
Mai 2022

Johan Fredrik Mikaelson

Veien gjennom et minefelt

En studie av Gerald R. Ford og Henry Kissinger sine roller i den libanesiske borgerkrigen fra 1975 til 1977

Masteroppgave i Historie
Veileder: Tore Tingvold Petersen
Mai 2022

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet
Det humanistiske fakultet
Institutt for historiske og klassiske studier

Forord

Til mor og far, som alltid har vært der.

Til Tore, som har veiledet oppgaven.

Til Jon, Halvdan og Rudi, som fant på de beste eventyrene

Til Truls, Jens, Jacob, Ragnhild, Anna og Magnus, som jeg levde ut mange av dem med.

Johan Fredrik Mikaelson,

Trondheim, 16. mai 2022

SENTRALE PERSONER OG FORKORTELSER

Sentrale skikkelser i Washington D.C

Atherton, Roy – Amerikansk diplomat

Brown, Dean – Amerikansk diplomat

Ford, Gerald – Amerikansk president 1974-1976

Hyland, William – Direktør for Bureau of Intelligence and Research

Kissinger, Henry – Nasjonal sikkerhetsrådgiver 1969-1975 og amerikansk utenriksminister 1973-1976

Rumsfeld, Donald – Amerikansk forsvarsminister 1975-1976

Snowcroft, Bent – Nasjonal sikkerhetsrådgiver 1975-1977

Sentrale skikkelser i Midtøsten

al-Assad, Hafez – President i Syria 1971-2000

Arafat, Yasir – Leder for den palestinske frigjøringsbevegelsen 1969-2004

Franjiyah, Suleiman – President i Libanon 1970-1976

Gemayel, Pierre - Leder for det libanesiske falangistpartiet og Falangist-militsen 1960-1984

Jumblatt, Kamal - Leder for det progressive sosialistpartiet og den libanesiske nasjonalbevegelsen 1949-1977

Rabin, Yitzhak – Statsminister i Israel 1974-1977

Sadat, Anwar – President i Egypt 1970-1981

Takla, Philippe – Libanesiske utenriksminister 1975-1976

Sentrale forkortelser

CIA – Central Intelligence Agency

INR - Bureau of Intelligence and Research

PLA - Den palestinske frigjøringshæren

PLO – Den palestinske frigjøringsbevegelsen

Sentral terminologi

Bak-kanal – En metode for kommunikasjon for å unngå den normale byråkratiske prosessen, der for eksempel Nixon-administrasjonen brukte bak-kanaler for å unngå utenriksdepartementet.

Fatahland - Kallenavnet på den palestinske kontrollerte området i Sør-Libanon

Sammendrag

Denne avhandlingen drøfter Gerald R. Ford og Henry Kissinger sine roller i den libanesiske borgerkrigen fra 1975 til 1977. Oppgavens problemstilling er «Hvordan utviklet amerikansk politikk i Libanon seg utover i Fords presidentperiode fra 1975 til 1977»? Denne problemstillingen har sin bakgrunn i oppfatninger om at Ford-administrasjonen var en manipulativ aktør. Med manipulativ aktør menes det at Ford-administrasjonen utnyttet den libanesiske borgerkrigen for å fremme amerikanske interesser i regionen via manipulative taktiker som bak-kanaler. Da Kissinger tok kontroll over amerikansk utenrikspolitikk i Midtøsten så skjedde det et skifte, der amerikansk politikk gikk fra å finne balanserte løsninger via flersidige forhandlinger mellom flere aktører, til at USA satser på Israel, og deres militære styrke for å bringe stabilitet til regionen. Da den libanesiske borgerkrigen startet i 1975 var Ford-administrasjonen opptatt med Sinai II. Amerikansk politikk i Midtøsten på dette tidspunktet var å holde avtalen intakt, og konflikten i Libanon var noe nedprioritert. Amerikansk politikk endret seg tidlig mars 1976 da Kissinger begynte å se den libanesiske borgerkrigen som en gylden mulighet til å svekke PLO og redusere sovjetisk innflytelse i regionen. Muligheten var basert på at Syria skulle gjennomføre en militær intervensjon for å fjerne de radikale gruppene. Det var Assad som kontaktet USA om muligheten. Kissinger og Assad sine interesserer samsvarte for første gang. Amerikansk politikk endret seg igjen i midten av mars 1976 da Kissinger følte det ble for vanskelig å holde vekk Israel. USA ville heller ikke ødelegge sitt nye forhold til Egypt. Amerikansk politikk gikk derfor fra å støtte en syrisk militær intervensjon, til å heller støtte Syria sitt fredsforslag fra januar 1976. Ford og Kissinger klarte ikke å stoppe Syria fra å invadere Libanon 9. april 1976. Ford-administrasjonen sitt fokus i Midtøsten, ble da å unngå en ny storkrig i Midtøsten, arbeide for å få til en fredfull løsning på konflikten og få de arabiske statene under en ny avtale, kalt Sinai III. Ford-administrasjonen sine ambisjoner om Sinai III ble aldri realisert. 15. oktober 1976 kom Riyadh-avtalen, denne avtalen etablerte en arabisk fredsstyrke som skulle skape fred i Libanon. Den arabiske fredsstyrken besto i mesteparten av syriske soldater. Det ble også etablert en våpenhvile mellom Syria og PLO. Det var de arabiske landene som hadde forhandlet frem avtalen. Avtalen fikk en slutt på de umiddelbare kampene. Samtidig var avtalen i virkeligheten bare starten på en lang periode med syrisk dominans i Libanon. Den libanesiske borgerkrigen fra 1975 til 1976 endte samtidig som Ford sitt presidentskap, da han tapte mot Jimmy Carter, 2. november 1976. Ford-administrasjonen jobbet for en fredfull løsning på konflikten.

Abstract

This thesis discusses Gerald R. Ford and Henry Kissinger's roles during the Lebanese civil war from 1975 to 1977. The thesis question is: "How did American foreign policy develop in Lebanon during Ford's presidency from 1975 to 1977"? The question is based on the notion that the Ford administration was a manipulative actor; that the Ford administration exploited the Lebanese civil war to advance American interests in the region by manipulative tactics such as back channels. When Kissinger took control of US foreign policy in the Middle East, there was a shift in US policy from finding balanced solutions through multilateral negotiations between several actors from the US starting to lean on Israel's military might to bring stability to the region. When the Lebanese civil war started in 1975, the Ford administration was preoccupied with Sinai II. American policy in the Middle East was to keep the agreement intact, and the conflict in Lebanon was somewhat downgraded. American policy changed in early March 1976 when Kissinger began to see the Lebanese civil war as a golden opportunity to weaken the PLO and reduce Soviet influence in the region. The possibility was based on Syria's military intervention to remove the radical groups. It was Assad who contacted the United States about this possibility. This marks the first time Kissinger and Assad's interests coincided. American policy changed again in mid-March 1976 when Kissinger felt it was too challenging to keep Israel from entering Lebanon. Accordingly, the United States did not want to ruin its new relationship with Egypt. US policy, therefore, went from supporting a Syrian military intervention to supporting Syria's peace proposal of January 1976. Ford and Kissinger failed to stop Syria from invading Lebanon on April 9, 1976. After that the Ford-administration's focus in the Middle East was to avoid a new great war in the region and work to bring about a peaceful solution to the conflict and get the Arab countries under the new agreement, called Sinai III. The Ford administration's ambitions for Sinai III did not materialize. On October 15, 1976, the Riyadh agreement was reached. The Riyadh agreement established an Arab peacekeeping force to bring peace to Lebanon. The Arab peacekeeping force mainly consisted of Syrian soldiers. A ceasefire was also established between Syria and the PLO. It was the Arab countries that had negotiated the agreement. The agreement put an end to the immediate fighting. At the same time, the agreement was, in fact, only the beginning of an extended period of Syrian dominance in Lebanon. The Lebanese civil war from 1975 to 1976 ended simultaneously with Ford's presidency when he lost to Jimmy Carter on November 2, 1976. The Ford-administration advocated a peaceful solution to the Lebanese civil war.

Innholdsfortegnelse	
Forord	I
SENTRALE PERSONER OG FORKORTELSER	II
Sentrale skikkelser i Washington D.C	II
Sentrale skikkelser i Midtøsten	II
Sentrale forkortelser	II
Sentral terminologi	II
Sammendrag	III
Abstract	IV
Kapittel 1: Innledning	1
1.1 Metode	2
1.2 Historiografi	5
1.3 Mine funn	12
Kapittel 2: Historisk bakgrunn	14
2.1 Eisenhower-administrasjonen og Libanon	14
2.2 USA og Israel på 1960-tallet	15
2.3 Borgerkrig i Jordan	16
2.4 Jom-Kippur krigen	17
2.5 Sinai II	19
Kapittel 3: Amerikansk politikk fra september 1975 til mars 1976: Sinai II	22
3.1 Ford-administrasjonen sin politikk i starten av oktober 1975	22
3.2 Tre forutsetninger for fred	23
3.3 Situasjonen i Libanon begynte å eskalere	24
3.4 Saudi-Arabia	26
3.5 Amerikansk politikk tok ikke hensyn til endringen i Libanon	27
3.6 Amerikansk politikk i Midtøsten hadde endret seg fra 1958	27
3.7 Kissinger møter motstand	29
3.8 Amerikansk politikk angående en syrisk militær intervensjon i 1975	30
3.9 USA og en arabisk front	31
3.10 Halloweenmassakren	32
Kapittel 4: Amerikansk politikk i midten av mars 1976: En gylden mulighet	35
4.1 Våpenhvilen i januar	35
4.2 Assad frykter militærkupp	36
4.3 Rykter om syriske tropper på vei inn i Libanon	37
4.4 Kissinger tar kontakt med Assad	38
4.5 Kissinger blir overtalt	38
4.6 Kissinger har problemer med Egypt og Israel	39
4.7 Hvorfor Syria bytter side	41
4.8 Spørsmålet om Israel og Egypt	42
4.9 Amerikansk støtte til en syrisk militær intervensjon	45
4.10 Kissinger og Rumsfeld	46
4.11 Syria vil minske kommunistisk innflytelse i Libanon	47
Kapittel 5: Amerikansk politikk fra 24 mars 1976 til juni 1976: Kissinger endrer mening	49
5.1 Amerikansk politikk i slutten av mars	49
5.2 USA og Sadat	50
5.3 Syria sin politikk i Libanon i midten av mars	50
5.4 Syria sin politikk begynner å bli upopulær	51
5.5 Ford-administrasjonen prøver å stoppe en syrisk militær intervensjon	52
5.6 Israelsk analyse på den libanesiske borgerkrigen	54
5.7 Ford-administrasjonen slutter å støtte en syrisk militær intervensjon	55

5.8 Reversering av roller	57
5.9 Muligheter for sentral autoritet og Ford-administrasjonen sin beredskapsplan	57
5.10 Syria angriper Libanon	59
5.11 Kissinger og Rumsfeld	60
Kapittel 6: Amerikansk politikk fra april 1976 til september 1976: Amerikansk evakuering og idéen om Sinai III	63
6.1 Amerikansk politikk videre	64
6.2 Red Line Agreement	65
6.3 Syria har problemer i Libanon	67
6.4 Evakuering av amerikanske sivile	68
6.5 Hvordan amerikansk politikk endret seg	69
6.6 Egypt, Syria og PLO	69
6.7 Våpenhvile og idéen om Sinai III	70
Kapittel 7: Epilog og konklusjon	72
8. Litteratur og kilder	77

Kapittel 1: Innledning

«We may walk through that mine field okay».¹

- Henry Kissinger, 12 April 1976

Vi kommer kanskje til å gå gjennom dette minefeltet helskinnet, sa Henry Kissinger til President Gerald Ford. Dette minefeltet som Henry Kissinger beskrev, var situasjonen i Libanon fra 1975 til 1977. Fra 1974 til 1977 var Gerald Ford President i USA og Henry Kissinger utenriksminister. Gerald Ford ble president i 1974 da Nixon fratrådte embetet. Henry Kissinger fortsatte som nasjonal sikkerhetsrådgiver og utenriksminister, og var en av få fra den gamle administrasjonen som fikk beholde sin stilling.² Kissinger er blitt kjent for sin realpolitiske tilnærming til utenrikspolitikk, som både har fått ros og kritikk fra historikere.³ Dette gjør Kissinger til en spennende historisk person å løfte frem. I 1975 brøt det ut en borgerkrig i Libanon som varte helt til 1990. Ford var da president i USA i en veldig viktig og turbulent periode i Libanon, de første årene av den libanesiske borgerkrigen.

Tema for oppgaven er å se nærmere på Gerald R. Ford og Henry Kissinger sine roller i den libanesiske borgerkrigen fra 1975 til 1977. Tidligere forskning viser at Ford og Kissinger var viktige aktører i borgerkrigen. Likevel foreligger det lite forskning på Ford-administrasjon sin politiske rolle som fredsforhandler i den libanesiske borgerkrigen. Dette kunnskapsgapet leder til oppgavens problemstilling: «*Hvordan utviklet amerikansk politikk i Libanon seg utover i Fords presidentperiode fra 1975 til 1977*»? Denne problemstillingen har sin bakgrunn i oppfatninger om at Ford-administrasjonen var en manipulativ aktør. Med manipulativ aktør menes det at Ford-administrasjonen utnyttet den libanesiske borgerkrigen for å fremme amerikanske interesser i regionen via manipulative taktiker som bak-kanaler.

Ford-administrasjonen sine viktigste personer i denne konflikten er Ford og Kissinger, men innad i Ford-administrasjonen er det mange andre aktører, som forskjellige

¹ Samtale mellom Ford, Kissinger og Snowcroft 12 april, 1976, *Ford Presidential Library*, side 2

² Greene, *Gerald R. Ford* (University Press of Kansas, 1995) side 119

³ Hanhimäki, *The Flawed Architect* (Oxford University Press, 2004) side 491; Isaachson, *Kissinger a Biography* (Simon & Schuster, 1992) side 767-768; Kerr, «A Positive Aspect to the Tragedy of Lebanon»: The Convergence of US, Syrian and Israeli Interests at the Outset of Lebanon's Civil War» side 368-369; Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 177; Grandin, *Kissinger's Shadows* (Henry Holt & Company, 2016) side 7 og side 224-225

etterretningstjenester og departementer. Innad i disse departementene og etterretningstjenestene er det også mange aktører som kan ha hatt betydning for håndteringen av konflikten i Libanon gjennom deres påvirkning.

1.1 Metode

For å besvare ut problemstillingen har jeg gått igjennom og analysert ulike relevante dokumenter som kan belyse hvilke roller Ford og Kissinger spilte i den libanesiske borgerkrigen. Det er både digitale og fysiske dokumenter som består av bøker om tema, memoarer, referat fra samtaler i Ford administrasjonen, taler og avisutklipp.

Metoden kalles for dokumentanalyse og er an av flere metoder innen den kvalitative forskningstradisjonen, hvor formålet er å fortolke meningsinnhold i det som kommer til uttrykk i ulike tekster.⁴

For å forstå de valgene som tas av Ford - administrasjonen vil jeg i analysen også trekke på den amerikanske Deborah Welch Larson sin forskning om hvordan verdenssyn spiller en rolle i utenrikspolitiske spørsmål. Welch-Larson bruker kognitiv psykologi for å forklare hvorfor aktørene gjør de beslutningene de gjør i utenrikspolitiske spørsmål. Hun argumenterer for at aktørers verdenssyn og «schema» spiller en stor rolle når det kommer til beslutningstaking. Schema eller skema, er i psykologi og kognitiv vitenskap et begrep for å forklare individers atferd og tankemønster. Disse tankemønstrene til forskjellige individer kan være en god indikator for å beskrive hvorfor noen aktører gjør de valgene de gjør i beslutningstakingene.⁵ Dette gjelder spesielt Kissinger sitt kaldkrigsperspektiv.

Når det kommer til kildemateriale om amerikansk utenrikspolitikk ovenfor Libanon mellom i 1974 til 1977, finnes det en god del digitale arkiver og memoarer. En utfordring med å svare ut problemstillingen kan være at mye av kildematerialet fortsatt er klassifisert og derfor ikke gir et helhetlig bilde av hvilke roller Ford og Kissinger spilte i den libanesiske borgerkrigen. Memoarer er spesielt viktig for denne oppgaven, selv om man skal være oppmerksom på at disse er subjektive og ofte skrevet med en agenda. Kaldal mener at minner er som prosesser, at de altså endres over tid. Han skriver at «minnene kan også skyldes at personene har levd ulike liv etterpå, og at de har fått ulike perspektiver underveis i løpet av tida som er gått. I de prosessene er det mye som kan ha påvirket den enkeltes tenkemåter om situasjonen da, om

⁴ Floren mfl., *Historiska undersökningar*, s 49

⁵ Larson, «The Role of Belief Systems and Schemas in Foreign Policy Decision-Making» side 1-17

personer som var der og om de forholdene bildene viser noe fra».⁶ Det er derfor Kaldal mener at man ikke kan stole for mye på folk som forteller og skriver om hendelser mange år etter at det har skjedd. Kaldal sine argumenter er viktig å ha som bakgrunn for å forstå og tolke memoarer som er skrevet mange år etter hendelsen. Denne oppgaven vil ta hensyn til Kaldal sin argumentasjon.

I løpet av masterstudiet hadde jeg som mål å komme til National Archives i Maryland, men på grunn av covid-19 pandemien fikk jeg ikke denne muligheten. Jeg vil likevel hevde at kildene jeg har funnet digitalt og memoarene jeg har brukt ikke har påvirket oppgaven min alt for negativt og jeg mener at jeg fortsatt kan bidra med noe nytt med forskningsspørsmålet om hvilke roller Ford og Kissinger spilte i den libanesiske borgerkrigen

Jeg vil nå gå igjennom de primærkildene som jeg har brukt for å besvare forskningsspørsmålet:

Foreign Relations of the United States, (FRUS)-serien er den offisielle serien til den amerikanske staten som viser til et stort historisk register med historiske dokumenter og andre former for arkivalier om det amerikanske utenriksdepartementet fra Lincoln-administrasjonen til Clinton-administrasjonen.⁷ Dette registret kommer til å være veldig viktig for min forskning om Ford-administrasjonen sitt forhold til Libanon. For eksempel så har FRUS-series et register som heter «Lebanese Civil, War September 1975-August 1976» der de har lagt ut samtaler mellom blant annet Kissinger og den libanesiske utenriksministeren men også møter mellom Ford-administrasjonen der man kan få innblikk i deres tanker om borgerkrigen og hvordan de tenkte den amerikanske tilnærmingen til situasjonen skulle være. Disse samtalene og dokumentene er viktig for å få en forståelse av deres vurderinger rundt situasjonen.

National Archives er det offisielle digitale-arkivet til USA og er en bra søkemotor for å finne dokumenter, protokoller og andre kilder for å skrive masteroppgaven.⁸ National Archives referer også enten til Ford-museet og FRUS-serien, fordi mange av disse institusjonene har mye av den samme informasjonen som har kommet frem i ettertid og informasjon fra sin samtid, men det er fortsatt forskjellige informasjon man kan hente fra alle de forskjellige institusjonene for å gi et bredere forståelse på Ford-administrasjon og deres forhold til Libanon.

⁶ Kaldal, *Minner som prosesser* (Cappelen Damm Akademisk, 2016) side 63

⁷ FRUS XXVI 1974-1976 og FRUS XVIII 1973-1976

⁸ National Archives «Foreign Policy and Foreign Affairs»

Gerald R. Ford Presidential Library & Museum er et museum og bibliotek i Michigan, men man kan finne mye av dokumentene og kildene digitalt siden det også har et digitalt bibliotek. Jeg har bare sett på dokumentene som ligger digital på nettet og spesielt da «National Security Adviser. Kissinger-Snowcroft West Wing Office Files, 1969-77».⁹ Fords digitale bibliotek gir meg innsyn i tidligere sikkerhetsklassifiserte dokumenter, protokoller og korrespondenser og som gir meg et godt innblikk i hvordan Ford-administrasjonen håndterte utenrikspolitikk og hvilket forhold Ford-administrasjonen hadde til Libanon, men viktig å påpeke at mye av det Ford-biblioteket henviser til gjør også FRUS-serien. Det er mange av de samme dokumentene, men begge to er fortsatt veldig gode primærkilder til denne oppgaven.

Gerald R. Ford Public Papers er en samling av Gerald R. Ford sine taler, offentlige uttalelser, offentlige papirer og alt som er blitt publisert av det hvite husets kontor for pressesekretæren under Ford sitt presidentskap. Det er derfor en viktig kilde for å se hvordan Ford snakket om den libanesiske borgerkrigen i det offentlig rom.¹⁰

Years of Renewal av Henry Kissinger, som jeg vil komme mer inn på i historiografikapitlet er en god primærkilde til denne oppgaven. Kissinger skriver om sine år som utenriksminister og nasjonalsikkerhetsrådgiver i Ford-administrasjonen. Dette gjør boken til en god primærkilde siden oppgaven skal se på Ford og Kissinger sin politikk ovenfor Libanon.¹¹

Years of Upheaval av Henry Kissinger er om Kissinger sin tid i Nixon-administrasjonen. Det er en god primærkilde for å vise hvordan Kissinger formet sin politikk i Midtøsten tidligere og hvordan det kan ha endret seg fra Nixon-administrasjonen til Ford-administrasjonen.¹²

Wilson Center har en samling om Faud Chebab kalt «Emir Farid Chebab Collection». Denne samlingen består av nesten 2000 brev, dokumenter og rapporter fra Chebab sine personlige arkiv. Chebab var en viktig aktør i Libanon fra 1943 til tidlig 1970. Denne kolleksjonen har gitt meg et godt bilde av Libanon sin historiske bakgrunn.¹³

⁹ Gerald R. Ford Presidential Library & Museum «NATIONAL SECURITY ADVISER. KISSINGER-SCOWCROFT WEST WING OFFICE FILES, 1969-77».

¹⁰ Ford, *Public Papers of the Presidents of the United States United States Government Printing Office*)

¹¹ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999)

¹² Kissinger, *Years of Upheaval* (Simon & Schuster, 1982)

¹³ Wilson Center «EMIR FARID CHEHAB COLLECTION»

Known and Unknown av Donald Rumsfeld er en god primærkilde til denne oppgaven på samme måte som *Years of Renewal*. Rumsfeld skriver om sin politiske karriere og derfor om sine år som forsvarsminister i Ford-administrasjonen og medlem av nasjonalsikkerhetsråd i Nixon-administrasjonen. Rumsfeld har jobbet mye med Kissinger og de har ikke alltid vært enige i hvordan man skal forme amerikansk politikk.¹⁴

I 1976 ble den amerikanske ambassadøren i Libanon Francis Meloy jr myrdet. Dette gjorde at Ford-administrasjonen bestemte seg for å evakuere de amerikanske sivile i Libanon og spesielt i Beirut siden man fryktet for flere drap. *New York Times* har skrevet mange avis-artikler om Ford-administrasjonen og deres forhold til Libanon som har relevans for denne oppgaven.¹⁵ *New York Times* gir et utenifra perspektiv om hvordan det amerikanske folket og hvordan den amerikanske medium så på forholdet mellom USA og Libanon under borgerkrigen. Dette er kilder som jeg tenker er viktig for å skape et mer nyansert bilde på situasjonen. Aviser generelt er en god måte å forstå hvordan den amerikanske befolkningen så på den amerikanske utenrikspolitikken i den tiden og hvordan Ford-administrasjonen ville fremstille seg selv i offentligheten.

1.2 Historiografi

Det har blitt skrevet mye faglitteratur og forskningsartikler om Gerald R. Ford, Henry Kissinger, Ford-administrasjonen og om borgerkrigen i Libanon. Det har imidlertid ikke blitt skrevet mye spesifikt om akkurat rollene til Gerald R. Ford og Henry Kissinger i denne libanesiske borgerkrigen. I denne oppgaven er det foreløpige disse bøkene og artiklene om tidligere forskning og historiografi som arbeidet bygges på.

Years of Renewal av Henry Kissinger skildrer Ford-administrasjonen sitt «offisielle» historieførløp av den libanesiske borgerkrigen. Det er viktig å huske at Kissinger kan være en upålitelig kilde. I *Years of Renewal* skildrer Kissinger at presidenten i Syria, Hafez Assad foreslo for USA en syrisk militær intervensjon i Libanon, noe som Ford-administrasjonen var bekymret for, fra begynnelsen av.¹⁶ Dette endret seg i mars 1976 da Kissinger og Assad sine

¹⁴ Rumsfeld, *Known and Unknown* (Penguin Group, 2011)

¹⁵ *New York Times* «Ford Orders Evacuation of Americans in Lebanon.» 18.06.76

¹⁶ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1039

interessere begynte å samsvare. Syria gikk inn i Libanon april 1976.¹⁷ Kissinger skriver i *Years of Renewal* at hvis USA hadde skremt bort Assad ville det skjedd en syrisk og israelsk intervensjon senere, som ville vært katastrofalt. Skildringen i *Years of Renewal* er i samsvar med fra mine funn om den politiske rollen til Ford-administrasjonen i Libanon. Kissinger fremhever sin rolle kanskje mer enn det han fortjener. Ford-administrasjonen var mer usikker under den libanesiske borgerkrigen enn det han skildrer.

Patrick Seale gir et bilde av at Kissinger lurte Syria til å gå inn i Libanon. At Kissinger fikk idéen om at istedenfor å skremme bort Assad, så burde man heller skremme han til å utføre en handling. Istedenfor å si til Assad «Hvis du går inn, så går Israel inn», så burde man heller si «Hvis du ikke går inn, så går Israel inn». Seale mener at dette viser Kissinger sine intrigante ferdigheter og oppfinnsomhet i hvordan man skulle oppføre seg i det geopolitiske-spillet. Kissinger i følge Seale viste at Assad sin største frykt var at Israel skulle gjennomføre en militær intervensjon i Libanon for å sikre deres kristne allierte.¹⁸ Denne frykten i følge Seale forårsaket at Assad holdt tilbake sine allierte i PLO og Kambal Jumblatt, som var en drusisk leder for den libanesiske nasjonalbevegelsen, i å presse de kristne for hardt. Seale argumenterer for at fordelene til USA og Israel ville være enorme. Fordelene Seale argumenter for kan oppsummeres i tre punkter. Den ene fordelen er at palestinerne ville bli ydmyket sammen med de andre venstrevridde-gruppene. Den andre fordelen er at Sovjetunionen vil miste makt og innflytelse i regionen. Den tredje fordelen er at Assad vil gjøre en «utilgivelig» handling i synet på de andre arabiske statene, noe som vil skape mer splittelse blant de arabiske statene.¹⁹ Seale argumenter at for å få til dette, så måtte USA «pulled som strings». USA måtte si til Syria at USA ikke vil reagere negativt på en syrisk militær intervensjon. USA måtte også forsikre Syria at Israel ikke ville reagere med sin egen militære intervensjon. Problemet for Kissinger var å overtale Israel. Patrick Seale argumenterer for at den libanesiske borgerkrigen var Kissinger sin siste sjans til å vise hans manipulative ferdigheter før Carter-administrasjonen. Patrick Seale argumenterer også for at Kissinger ikke hadde noen interesse i den libanesiske borgerkrigen i 1975. Kissinger var bare redd for at den libanesiske borgerkrigen skulle eskalere til en større krig. Dette endret seg i 1976 på grunn av seierne til de venstrevridde-gruppene i Libanon som ikke lenger kunne ignoreres. Sovjetunionen som støttet de venstrevridde og muslimske-gruppene var på vei til å få en stor innflytelse i regionen. Seale argumenter for at Kissinger var

¹⁷ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027

¹⁸ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 279

¹⁹ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 279

bekymret for hele situasjonen, helt til han fikk en ide om en avtale kjent i litteraturen som «The Red Line Agreement».²⁰

Mange historikere mener at den «The Red Line Agreement» viser Kissinger sine diplomatiske ferdigheter på sitt beste. Kissinger klarte å få til en avtale med Israel og deres største fiende, Syria. Syria hadde avslått flere fredsavtaler med Israel tidligere og var alliert med Sovjetunionen.²¹ Statsviter Naseer Aruri kaller den syriske intervensjonen for et diplomatisk kupp for USA. Aruri hevder at USA kom til Syria med idéen om å innblande seg i den libanesiske borgerkrigen allerede i oktober 1975.²² Funnene mine vil vise at dette heller ikke er tilfelle.

Hilde Henriksen Waage og Geir Bergersen Huse redegjør i artikkelen «A Careful Minuet: The United States, Israel, Syria and the Lebanese Civil War, 1975-1976» om amerikansk politikk i Libanon og drøfter for eksempel hvorfor Syria bytter side i konflikten. Waage og Huse beskriver handlingsforløpet som om at det var en avtale mellom USA, Israel og Syria. Waage og Huse mener at den syriske offensiven kunne ikke passere sør for Awalielva eller 40 kilometer mot den israelske-libanesiske grensen. Dette var Israel sin «red line».²³

I artikkelen «The United States, Israel and the 1976 Red Lines in Lebanon» diskuterer Zach Levey om hvilken grad «The Red Line» var ekte eller ikke. Levey mener at «The Red Line» var et faktum. Levey beskriver at Syria fulgte Israel sine instruksjoner veldig nøye. Israel tolererte syriske tropper i Libanon, men Israel var veldig opptatt av å holde den syriske hæren lang unna deres egen grense.²⁴ Det var derimot ikke en legitimering av syriske tropper i Libanon. Selv om Levey argumenterer for at «The Red Line» ikke var en myte, så mener han at det ikke var en skriftlig eller formell avtale mellom partene.

En viktig artikkel for oppgaven er «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» av David Wight. David beskriver at Ford-administrasjonen sin politikk ovenfor Libanon ikke førte til en lengre periode med stabilitet,

²⁰ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 278

²¹ Waage & Huse «A Careful Minuet: The United States, Israel and the Lebanese Civil War, 1975-1976» side 2

²² Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 144

²³ Waage & Huse «A Careful Minuet: The United States, Israel and the Lebanese Civil War, 1975-1976» side 2

²⁴ Levey, «The United States, Israel and the 1976 Red Lines in Lebanon» side 13-14

men heller forårsaket mer ustabilitet i regionen.²⁵ Dette på grunn av Kissinger sin uvillighet til å snakke med andre politiske grupper. Wight mener dette er en konsekvens av Kissinger sitt kaldkrigsperspektiv. Kissinger sitt kaldkrigsperspektiv er kritikk av Kissinger, der det hevdes at Kissinger så konflikten i Midtøsten, som en utvidelse av den kalde krigen. Tanken var at alle beslutninger skulle handle om å styrke USA sin innflytelse og svekke Sovjetunionen sin innflytelse. Kissinger så på konflikten i Midtøsten som en utvidelse av den kalde krigen, altså en konflikt mellom Sovjetunionen og USA. Kissinger skjønnte at det var en risiko for USA dersom det ble en krig mellom Israel og de arabiske statene, men Kissinger så også en gylden mulighet for å styrke amerikansk innflytelse i regionen og svekke sovjetisk innflytelse. Wight argumenter for at Kissinger var uvillig til å utfordre Israel når det kom til det palestinske problemet. Kissingers konseptuelle rammeverk tillot han ikke å se på løsninger som ville styrke Midtøsten sin stabilitet.²⁶ Wight mener at Kissinger ikke tok palestinerens ønske om en egen stat seriøst. Heller ikke Jumblatt sine ambisjoner om å gjøre Libanon til et sekulært demokrati.²⁷ Funn fra denne studien vil mene at Wight ignorerer Kissinger sine faktiske forsøk på fredsforhandlinger i den libanesiske borgerkrigen.

En annen viktig artikkel er «A Positive Aspect to the Tragedy of Lebanon’: The Convergence of US, Syrian and Israeli Interests at the Outset of Lebanon’s Civil War» av Michael Kerr. Michael Kerr mener at den kalde krigen var ødeleggende for Kissinger sin politikk i Midtøsten. Den eneste aktøren Kissinger hadde støttet i den libanesiske borgerkrigen var Syria. Kerr argumenter for at USA hadde støttet Syria sin rolle i Libanon med etterretning om forsyninger fra Sovjetunionen (sendt til PLO og de andre venstrevridde muslimske gruppene). Dette kalte Kissinger for en «diplomatisk revolusjon». Kerr mener at Assad og Syria fikk oppfylt ønskene sine i Libanon. Assad hadde skjönt at det var ingen løsning på den libanesiske krisen uten Syria.²⁸

The Flawed Architect er en bok om Henry Kissinger og amerikansk utenrikspolitikk av Jussi Hanhimäki. Han stiller det interessante spørsmålet om Kissinger var en krigskriminell eller om

²⁵ Wight, «Kissinger’s Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 148

²⁶ Wight, «Kissinger’s Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 177

²⁷ Wight, «Kissinger’s Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 177

²⁸ Kerr, «A Positive Aspect to the Tragedy of Lebanon’: The Convergence of US, Syrian and Israeli Interests at the Outset of Lebanon’s Civil War» side 368-369

han faktisk var et kalkulerende geni som visste hvordan utenrikspolitikk burde behandles. Hanhimäki gir et nyansert og balansert bilde av mannen som var nasjonal sikkerhetsrådgiver og utenriksminister så lenge. Hanhimäki skriver at Kissinger hadde en uvanlig form for selvstendighet når det kom til amerikansk utenrikspolitikk, dette var først og fremst på grunn av Nixon var opptatt med Watergate-skandalen. Da Ford ble president, fortsatte Kissinger sin dominans i utenrikspolitiske saker da Ford var generelt ukjent med utenrikspolitikk. Hanhimäki skriver at Ford stolte på Kissinger og var generelt tilhenger av hans valg. Før Watergate-skandalen var det Nixon sin politikk angående Palestinakonflikten nesten ikke eksisterende. Dette handlet om at Nixon ikke stolte på at Kissinger ikke kunne være upartisk siden han var jøde og at Nixon synes Palestina-spørsmålet var grusomt kjedelig. Da Kissinger tar kontroll over amerikansk utenrikspolitikk i Midtøsten så skjer det et skifte der amerikansk utenrikspolitikk går fra å finne balanserte løsninger via flersidige forhandlinger mellom flere aktører til at USA satser på Israel sin militære styrke for å bringe stabilitet til regionen. Et spørsmål som blir lite stilt i historiografien er hvor selvstendig var Kissinger i sin utenrikspolitikk, var han så selvstendig som vi tror, eller var han mer eller mindre selvstendig.²⁹

Gerald R. Ford av John Robert Greene er en biografi om Gerald Ford og er en del av «American Presidency Series», en serie som er ment å gi innblikk for historikere og den generelle befolkningen. Den gir nyttig og interessant informasjon om de forskjellige president administrasjonene.³⁰ En biografi om Gerald Ford er viktig for å forstå hvordan Ford var som person og hvordan han var annerledes enn hans forgjenger Richard Nixon. Ford har ofte blitt beskrevet som et frisk pust etter årene med Nixon. Greene som Hanhimäki diskuterer om hvor selvstendig Kissinger var i utenrikspolitikken.³¹ Greene fremstiller det slik:

Kissinger, who was then serving in the dual capacity of secretary of state and national security to the president, was the Nixon holdover whose position was secure from the start. Ford had little interest in or experience in foreign policy matters while in Congress». ³²

Civil War in Lebanon, 1975-92 handler om borgerkrigen i Libanon fra 1975 til 1992. O'Ballence skriver at en stor mengde faglitteratur har blitt skrevet om den arabiske-israelske konflikten, men det er lite faglitteratur om Libanon, som han mener er viktig. Han skriver at

²⁹ Hanhimäki, *The Flawed Architect* (Oxford University Press, 2004) side 94

³⁰ Greene, *Gerald R. Ford* (University Press of Kansas, 1995)

³¹ Greene, *Gerald R. Ford* (University Press of Kansas, 1995) side 119

³² Greene, *Gerald R. Ford* (University Press of Kansas, 1995) side 119

Libanon har blitt invadert av palestinerne, syrerne, israelerne og Hezbollah støttet av Iran.³³ Alle disse hendelsene er ikke viktig for denne oppgaven, bare de første årene av borgerkrigen da Ford er president, men som O'Ballance sier så er det lite faglitteratur om temaet. Derfor er O'Ballance sin bok viktig for å forstå situasjonen i Libanon fra 1975 til 1977 og hvorfor den amerikanske utenrikspolitikken handlet som de gjorde.

Civil and Uncivil Violence in Lebanon av Samir Khalaf er en bok som beskriver krig og vold i Libanon fra starten av 1800-tallet og til slutten av borgerkrigen i 1990.³⁴ Khalaf sin bok er viktig for å få en forståelse av Libanon og bakgrunnen for hvorfor vold og konflikter oppstår i landet. *Armed Struggle and State Formation* handler om PLO sin rolle i Jordan og Libanon. PLO hadde stor betydning for oppstarten av borgerkrigen i Libanon.³⁵ PLO ble drevet ut av Jordan i 1970 og etablert seg i Sør-Libanon etter det.³⁶ Dette var ikke de kristne maronittene fornøyd med og heller ikke Israel. *Preventing Palestine* av Seth Anziska har jeg valgt å ta med i historiografien på samme grunnlag som Sayigh sin artikkel og bok som jeg kommer tilbake til senere. Det er for å gi et innblikk i hvorfor PLO var i Libanon og hvorfor dette var problematisk for et land som allerede var på randen til konflikt.³⁷ *Armed Struggle and the Search for State* av Yezid Sayigh beskriver den palestinske nasjonalistiske bevegelsen fra 1949 til 1993. Boken er som artikkelen av Sayigh tidligere nevnt, med veldig likt navn. Jeg bruker den i denne oppgaven for å skjønne hvorfor PLO er i Libanon i den libanesiske borgerkrigen og hva som førte dem ditt.³⁸

The Breakdown of the state in Lebanon 1967-1976 av Farid El Khazen skriver om politikken i Libanon de siste årene før borgerkrigen 1967-1974 og den beskriver politikken i Libanon de første årene i krigen 1975-1976. Boken er ny, den er skrevet i 2020 og som El Khazen påpeker er det mange som har skrevet om borgerkrigen, men han mener at det er få som har forsket på perioden rett før krigen og hvordan alt bygget seg opp.³⁹ Dette gjør at El Khazen sin bok har en unik vinkling på hvorfor borgerkrigen i Libanon skjedde og hvordan den libanesiske tilnærmingen var til USA og landene i Midtøsten.

³³ O'Ballance, *Civil War in Lebanon 1975-92* (Palgrave, 1998), s 1-10

³⁴ Khalaf, *Civil and Uncivil Violence* (Columbia University Press, 2002)

³⁵ Sayigh, «Armed Struggle and State Formation»

³⁶ Anziska, *Preventing Palestine* (Princeton University Press, 2018), s 195

³⁷ Anziska, *Preventing Palestine* (Princeton University Press, 2018)

³⁸ Sayigh, *Armed Struggle and the Search for State* (New York University Press, 1997)

³⁹ Khazen, *The Breakdown of the State in Lebanon 1967-1976* (I.B. Tauris & Co LTD, 2000), side 1-10

Konflikt og Stormaktspolitikk i Midtøsten av Hilde Henriksen Waage bruker jeg for å få en oversikt over regionen og stormaktene sin rolle i Midtøsten på denne tiden. Waage sin bok gir en god forståelse av Stormaktspolitikk i Midtøsten og boken har en oversikt over de fleste statene i regionen og hvilken endring disse statene gjennomgår både utenriks og innenriks. Boken gir derfor en god forståelse av hvorfor det leder opp til borgerkrig i Libanon og hvordan de andre statene i Midtøsten reagerer på borgerkrigen i Libanon og hvordan de andre statene sitt forhold har vært til Libanon. Det er en veldig god oversiktsbok og den blir spesielt brukt i det historiske bakgrunns-kapitlet.⁴⁰

Kissinger's Shadows er en bok skrevet av Greg Grandin i 2015. Grandin har brukt masse tidligere dokumenter og innspilte samtaler som tidligere var sikkerhetsgradert informasjon for å vise hvilken mann Kissinger var. Grandin bruker også notater og verk skrevet av Kissinger selv.⁴¹ Dette gjør at Kissinger's Shadow gir et unikt innblikk i Kissinger sin utenrikspolitikk og tankegang som er viktig for denne oppgaven.

Walter Isaacson sin biografi om Henry Kissinger er viktig for denne oppgaven, dette er fordi Isaacson er veldig kritisk til Kissinger. Dette betyr at oppgaven kan få et mer nyansert bilde av han som person. Boken har blitt kjent for å være veldig kritisk, noe som gjør den viktig i diskusjonen om Kissinger sitt forhold til Libanon og hvordan hans utenrikspolitikk var og hvordan tankegangen hans var.⁴²

Beware of Small States er en bok av David Hirst der han diskuterer hvordan småstater kan brukes som brikker i et større spill blant de store statene.⁴³ Hirst skriver dog at det er ikke bare Libanon sin størrelse og heller ikke deres sensitive lokasjon mellom øst og vest at landet har stor interesse fra europeiske land, at man burde være varsom. Den største faktoren er nettopp Libanon sin interne struktur. Den er unik i sin interne komposisjon. Hirst skriver at det er et land med utrolig mange forskjellige trosretninger, politiske meninger og forskjellige grupperinger. Hirst argumenter derfor at alle disse faktorene tilsier at Libanon nesten er designet for å være en slagmark for andre land sine politiske, strategiske og ideologiske konflikter.⁴⁴

⁴⁰ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013)

⁴¹ Grandin, *Kissinger's Shadows* (Henry Holt & Company, 2016)

⁴² Isaacson, *Kissinger a Biography* (Simon & Schuster, 1992)

⁴³ Hirst, *Beware of Small States*. (Faber and Faber Ltd, 2010)»

⁴⁴ Hirst, *Beware of Small States*. (Faber and Faber Ltd, 2010)» side 2

The Ford Presidency av Andrew Cain er også viktig for oppgaven. Cain mener at den libanesiske borgerkrigen er en refleksjon på hvordan maktbalansen i Midtøsten kan skape uforventet allierte. Cain mener at Israel og Syria samarbeidet for å støtte de kristne i Libanon. Cain argumenterer for at Ford og Kissinger jobbet effektivt gjennom den libanesiske borgerkrigen i vanskelige omstendigheter og var mesteparten suksessfull. Han mener også at Ford ofte sa ja til Kissinger sine forslag fordi han var enig ikke fordi han ikke var interessert.⁴⁵

1.3 Mine funn

Mine funn viser at Ford-administrasjonen sine interesser i den libanesiske borgerkrigen var minimale. Ford og Kissinger var mest bekymret for å holde Sinai II intakt. Dette endret seg da Kissinger så en mulighet i den libanesiske borgerkrigen for å knuse PLO og fjerne sovjetisk innflytelse i regionen. Dette funnet er ikke en motsetning til tidligere forskning og litteratur.⁴⁶ Derimot vil mine funn legge vekt på at til tross for at Kissinger så en mulighet for å knuse PLO og fjerne sovjetisk innflytelse sto ikke dette i veien for Ford-administrasjonen sitt arbeid for å finne en fredfull løsning. Dette var fordi en fredfull løsning var fortsatt det viktigst for Ford og Kissinger. Ford-administrasjonen sin viktigste politikk under hele den libanesiske borgerkrigen var å unngå en ny arabisk stor krig og holde Sinai II intakt.

I tidligere forskning og litteratur har det blitt spesielt lagt vekt på Kissinger sitt kaldkrigsperspektiv. Dette synet er støttet av Wight, Kerr, Waage og Huse.⁴⁷ Spesielt Wight mener at Kissinger sitt «konseptuelle rammeverk» ikke tillot Kissinger å ikke se på løsninger som ville styrke Midtøsten sin stabilitet.⁴⁸ Mine funn viser det motsatte. Jeg er uenig i at Kissinger sitt kaldkrigsperspektiv var negativt for Libanon. Den kalde krigen var en viktig del av amerikansk politikk, men mine funn viser at Kissinger var åpen for de fleste løsninger på problemet.

⁴⁵ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 145

⁴⁶ Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 177; Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 278; Levey, «The United States, Israel and the 1976 Red Lines in Lebanon» side 3

⁴⁷ Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 177; Kerr, «A Positive Aspect to the Tragedy of Lebanon: The Convergence of US, Syrian and Israeli Interests at the Outset of Lebanon's Civil War» side 368-369; Waage & Huse «A Careful Minuet: The United States, Israel and the Lebanese Civil War, 1975-1976» side 2

⁴⁸ Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 177

Det har også blitt lagt mye vekt på «The Red Line Agreement» der argumentet er at USA, Syria og Israel hadde en hemmelig plan. Dette synet er støttet av Waage, Huse og Seale. Seale mener dette var en av Kissinger sine største diplomatiske bragder.⁴⁹ Jeg er uenig med Seale, Waage og Huse. Mine funn viser at det var snakk om en «Red Line», men linjen var det Israel som bestemte og den ble flyttet flere ganger under krigen. Ford og Kissinger skal ikke ha æren for å ha stoppet Israel og de var heller ikke med på å planlegge hvor linjen du skulle være.

Tidligere forskning har også lagt vekt på at Kissinger lurte Assad om å gå inn i Libanon. At USA har rollen som en manipulativ aktør. Det synet er støttet av Seale og Aruri.⁵⁰ Waage og Huse er uenig med Seale og mener at Assad handlet på egenhånd.⁵¹ I dette tilfellet er jeg enig med Waage og Huse om at Assad handlet på egenhånd. Samtidig så mener Waage at Syria hadde USA sin velsignelse til å gjennomføre en syrisk militær intervensjon.⁵² Dette stemmer ikke. Mine funn viser at Ford-administrasjonen opererte uten mye kunnskap om de andre aktørene i den libanesiske borgerkrigen. At Syria gikk inn i Libanon overasket både Ford og Kissinger. Kissinger brukte fem uker på å holde Syria tilbake fra å gjennomføre en militær intervensjon. Mine funn viser også at Ford og Kissinger var overasket over at Israel ikke svarte med sin egen militære intervensjon.

Mine funn viser også Ford-administrasjonen sitt faktiske arbeid er ofte ignorert. Dette er fordi arbeidet deres gikk ut på å prøve å berolige situasjonen, men hver gang det skjedde noe som forverret situasjonen var det Kissinger og Ford-administrasjonen som fikk skylden. Ford og Kissinger sine roller i den libanesiske borgerkrigen er derfor veldig misforstått i tidligere litteratur. Kissinger var ute etter å knuse PLO og fjerne sovjetisk innflytelse, men han ville bringe de arabiske landene sammen for en avtale. I denne avtalen skulle Saudi-Arabia, Jordan, Egypt og til og med Syria være en del av. Kissinger hadde altså et ønske om en tredje avtale (Sinai III). Den libanesiske borgerkrigen sto i veien for dette og på grunn av borgerkrigen ble Kissinger beskyldt fra alle de arabiske landene at han samarbeidet med de andre partene da han prøvde å finne en diplomatisk løsning. Denne oppgaven vil argumentere for at Ford-administrasjonen var en fredsmeglende aktør.

⁴⁹ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 278; Waage & Huse «A Careful Minuet: The United States, Israel and the Lebanese Civil War, 1975-1976» side 2

⁵⁰ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 279; Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 144

⁵¹ Waage & Huse «A Careful Minuet: The United States, Israel and the Lebanese Civil War, 1975-1976 side 10

⁵² Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 230

Kapittel 2: Historisk bakgrunn

«Beware of small states», wrote the Russian anarchist Mikhail Bakunin, of nineteenth-century Europe: they are the victims of greater states yet at as source of danger to them too. Lebanon – a country no bigger than Wales, chequerboard of competing sects, crossroads of East and West – might almost have been designed to be the ‘small state’ of the Middle East. It is the battleground on which the region’ greater states pursue their conflicts – conflicts that sometimes escalate into full-scale proxy wars».⁵³

Dette er et utdrag fra David Hirst sin bok *Beware of Small States*. Utdraget oppsummerer godt hvordan Libanon har vært et offer for krig og ødeleggelse, men også en brikke i et større spill mellom flere stater i den tradisjonelle øst – vest konflikten. For å forklare Gerald R. Ford og Henry Kissinger sine roller i den libanesiske borgerkrigen fra 1975 til 1976, må man se på den tidligere politikken mellom USA og Libanon.

2.1 Eisenhower-administrasjonen og Libanon

USA hadde et godt forhold til Libanon på 1950-tallet. I 1953 hadde USA gitt seks millioner dollar i økonomisk hjelp og våpen. I 1954 fikk USA tillatelse til å bruke det libanesiske luftrommet for militære oppdrag. Det var Dwight D. Eisenhower, som var president i USA fra 1953 til 1961. Eisenhower-regjeringen hadde tette bånd med den daværende libanesiske presidenten, Camille Chamoun. Libanon hadde mange interne problemer i 1958. Det skyldtes blant annet den muslimske befolkningens begeistring for Gamal Abdel Nasser, den daværende egyptiske presidenten og idéen om den arabiske unionen. Det skyldtes også det sekteriske systemet og at Chamoun hadde endret valgsystemet slik at han ble gjenvalgt på nytt. Det konstitusjonelle systemet i Libanon hadde tidligere vært at en president kunne bare sitte i en seksårsperiode. Chamoun forlenget perioden sin. Det var valg i 1957 og Chamoun ble valgt på nytt. Chamoun ble beskyldt for å tukle med valget og at han hadde fått hjelp fra den amerikanske etterretningstjenesten Central Intelligence Agency, forkortet til CIA. Dette ble bekreftet av en CIA representant i Libanon, at USA hadde sikret gjenvalg for Chamoun.⁵⁴ Waage skriver at «dette var uakseptabelt for Libanons muslimske befolkning» og at «Chamoun sin valgreform» hadde ikke bare sikret gjenvalg, men også sørget for at en rekke Nasser-vennlige muslimer ikke var blitt valgt inn i nasjonalforsamlingen».⁵⁵

Alle disse faktorene skapte et opprør i Libanon. Det tok ikke lang tid før opprørerne tok over mesteparten av Libanon. Chebab, som fortsatt var øverst kommanderende for den libanesiske

⁵³ Hirst, *Beware of Small States*. (Faber and Faber Ltd, 2010) forside.

⁵⁴ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 223

⁵⁵ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 222

hæren nektet å slå ned opprøret. Dette var overaskende med tanke på at Chebab var en del av den maronittiske eliten. Kuppet i Irak skjedde også i 1958. Kuppet fjernet den irakiske kongefamilien som var pro-vesten og spesielt pro-Storbritannia. Dette gjorde Chamoun bekymret. Chamoun bestemte seg å utnytte Eisenhower-doktrinen. Eisenhower-doktrinen var en doktrine som sa at USA alltid skulle hjelpe mot kommunistiske trusler. Chamoun fremstille konflikten i Libanon som en kamp mellom et pro vestlig-regime mot nasjonalistiske arabiske grupperinger med bånd til kommunismen. Eisenhower-administrasjonen tok dette veldig alvorlig.⁵⁶ 15 000 amerikanske soldater var i Libanon bare en dag etter kuppet i Irak.⁵⁷ Dette var en veldig unik hendelse. USA hadde nok ikke involvert seg hvis det ikke var for kuppet i Irak. USA hadde reddet Libanon fra en stor krise. Mange libanesere, spesielt de kristne maronittene i landet hadde håpet på en lignende militær intervensjon fra USA i 1975.⁵⁸

2.2 USA og Israel på 1960-tallet

På 1960-tallet begynte Israel og USA å utvikle et nærmere forhold til hverandre. Det startet opp i 1958 da USA gikk inn i Libanon. Den israelske statsministeren David Ben-Gurion var mer enn villig til å tillate amerikanske soldater i Libanon. Dette var fordi Ben-Gurion og Eisenhower sine interesserer samsvarte. USA og Israel var begge ute etter å ha moderate og vestlig vennlige regimer i de arabiske landene. Eisenhower-administrasjonen støttet Israel med ressurser til en verdi på 100 millioner dollar fra 1960 til 1961. Dette var en betydelig større sum enn det Israel tidligere hadde fått til sammen fra 1948. Dette forholdet akselererte under Kennedy-administrasjonen og ble endelig med Lyndon B. Johnson.⁵⁹ Fra 1967 hadde USA en ledende rolle i konfliktmekling mellom Israel og de arabiske statene. Selv om Washington D.C ikke alltid ble sett som en nøytral forhandler, så vil mange mene at de var hovedaktøren for fredsavtalene i Midtøsten.⁶⁰ Da Lyndon B. Johnson forlot det ovale kontoret til Nixon i 1969 så forlot han et sterkt forhold mellom USA og Israel. Nixon var ikke begeistret for det nye forholdet mellom USA og Israel. Han mente at forholdet mellom USA og Israel måtte reflektere nasjonens interesser og ikke interessene til de lobbyvirksomhetene i USA som støttet Israel. Nixon var altså mye mer nøytral enn hans forgjengere da det kom til Israel.⁶¹ Denne

⁵⁶ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 223

⁵⁷ Samtale mellom mellom Ford, Rockefeller, Kissinger, Bush, Clements og Snowcroft 16 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1033; Little, *American Orientalism* (University of North Carolina Press), side 9

⁵⁸ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Clements, Brown, Walters, Snowcroft, Hyland og Hornblow 24 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 961

⁵⁹ Little, *American Orientalism* (University of North Carolina Press), side 93-97

⁶⁰ Anziska, *Preventing Palestine* (Princeton University Press, 2018) side 27

⁶¹ Little, *American Orientalism* (University of North Carolina Press), side 104-106;

nøytraliteten forsvant med Ford og Kissinger. Dette var fordi at Kissinger ville at USA skulle satse på Israel sin militære styrke for å bringe stabilitet til regionen. Kissinger sin nye politikk i Midtøsten hadde en påvirkning på USA sin rolle i den libanesiske borgerkrigen.⁶²

2.3 Borgerkrig i Jordan

I 1970 ble palestinerne drevet ut av Jordan.⁶³ PLO som tidligere hadde base i Jordan, flyttet hovedkvarteret sitt til Beirut i Libanon. På grunn av dette var det nå 300 000 palestinere i Libanon. Dette hadde enorme konsekvenser for stabiliteten i Libanon. Waage skriver at «Summen av en ny palestinsk flyktningstrøm, palestinske geriljaaksjoner mot Israel palestinske geriljaaksjoner mot Israel fra libanesisk territorium, israelske gjengjeldsaksjoner og internt fordrevne sjiamuslimere, satte systemet og maktfordelingen i Libanon under et større press enn landet kunne tåle.»⁶⁴ Kissinger besøkte Libanon 16 desember 1973 for å møte den daværende libanesiske presidenten Suleiman Franjiyah. Kissinger mente allerede i 1973 at de palestinske flyktningene begynte å bli et forstyrrende element i Libanon.⁶⁵ Franjiyah var opptatt av at palestinere skulle få et eget hjemland, noe som var en av hovedtemaene i samtalen mellom Kissinger og Franjiyah. Dette var fordi Franjiyah ville at palestinere skulle ut av Libanon, ikke fordi han hadde en stor medfølelse for saken deres. Kissinger hadde tydeligvis ikke hjerte til å si til de libanesiske lederne at han hadde allerede forhørt seg med de andre lederne i Midtøsten og deres holdning var at palestinere ikke var interessert i å flytte tilbake til Vestbredden. I tillegg så gikk Kissinger ut ifra at Israel ville insistert på at hvis Vestbredden skulle gå tilbake til arabisk kontroll, ville de insistere på at palestinere måtte avvæpne seg. På grunn av at palestinere mest sannsynlig ikke ville gå med på noe sånt, så betydde det, dessverre for Libanon at palestinere ble værende der.⁶⁶ Mindre enn et halvt år senere etter møtet med Franjiyah, ble det en kamp mellom PLO og de kristne maronittene april, 1975. Kissinger beskriver dette som perioden da «Yasser Arafat var i hans radikale storhetstid».⁶⁷ Dette er viktig for å forstå Kissinger sin politikk i Libanon. Etter 1970 ble palestinere et viktig element i Libanon og PLO ble en viktig aktør i den libanesiske borgerkrigen.

⁶² Hanhimäki, *The Flawed Architect* (Oxford University Press, 2004) side 94

⁶³ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 227; Anziska, *Preventing Palestine* (Princeton University Press, 2018), s 195; Little, *American Orientalism* (University of North Carolina Press), side 106

⁶⁴ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 227

⁶⁵ Anziska, *Preventing Palestine* (Princeton University Press, 2018), s 195

⁶⁶ Kissinger, *Years of Upheaval* (Simon & Schuster, 1982) side 787-789

⁶⁷ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1990) side 1022

Borgerkrigen i Jordan ble omtalt som «Svart september».⁶⁸ Syria gjennomførte en militær intervensjon i Jordan for å beskytte palestinerne. Waage skriver at «Nixon og nasjonal sikkerhetsrådgiver Henry Kissinger nølte ikke med å se den syriske invasjonen i et kaldkrigs-perspektiv som en direkte utfordring fra Sovjetunionen mot amerikanske interesser.»⁶⁹ Waage mener at det er ingenting som talte for at Moskva hadde blandet seg inn i det hele tatt. Dette er en konsekvens av nullsumtenkingen til Kissinger, som også er relevant når det kom til den syriske intervensjonen av Libanon i 1976. På grunn av dette påvirket Nixon-regjeringen Israel til å blande seg inn i konflikten på Jordan sin side. Dette førte til at Jordan og Israel fikk tettere bånd.⁷⁰ Dette førte også til at Syria fikk dårligere relasjoner med Jordan, siden de hadde støttet den palestinske frigjøringsorganisasjonen PLO. Så når Syria planla en krig mot Israel, så var det bare et land igjen som var en naturlig alliert og det var Egypt.⁷¹

2.4 Jom-Kippur krigen

Lørdag 6. Oktober 1973 ble Israel angrepet av Syria og Egypt.⁷² Det startet en krig mellom landene og krigen ble kalt for Jom-Kippur krigen. Dette var fordi Syria og Egypt angrep Israel under Jom-Kippur, en jødisk høytid. Krigen var nøye planlagt fra den syriske presidenten Hafez al-Assad. Det Assad ikke visste var at den egyptiske presidenten Anwar Sadat hadde prøvd å åpne en bak-kanal med Henry Kissinger siden 1971. 1971 var året Kissinger, som da var nasjonalsikkerhetsrådgiver, erstattet utenriksminister William Rogers, som *de facto* leder av utenrikspolitiske spørsmål. Sadat hadde åpnet bak-kanalen for å diskutere en fredsavtale mellom Egypt og Israel etter krigen i 1967, med tanke på at Israel fortsatt hadde tropper i det egyptiske området Sinai. Kissinger avfeiet bak-kanalen og hadde svart Sadat, at han ikke var interessert i å snakke med Egypt, på grunn av Sovjetunionen sin innflytelse i landet. Dette viser igjen Kissinger sitt kaldkrigs-perspektiv. Sadat responderte i 1972 ved å kaste alle russiske eksperter ut av landet i 1972. Dessverre fikk dette ikke noe oppmerksomhet fra Washington D.C, men Sadat ga ikke opp.⁷³

⁶⁸ Hirst, *Beware of Small States*. (Faber and Faber Ltd, 2010) side 85-86; Little, *American Orientalism* (University of North Carolina Press), side 106

⁶⁹ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 310

⁷⁰ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 190

⁷¹ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 190

⁷² Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 197; Shlaim, *The Iron Wall* (Penguin Books, 2014) side 323

⁷³ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 195; Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 132

Det er derfor viktig å påpeke at Egypt og Syria ikke hadde de samme ambisjonene i Jom-Kippur krigen. Seale skriver at «Asad went to war because he believed there could be no satisfactory negotiation with Israel until the Arabs had snatched back some at least of their lost land. Peacemaking, he believed, could be a product of war, but not a substitute for it. Sadat went to war because the peace diplomacy he was already conducting, covertly as well as overtly, had faltered».⁷⁴ Det var derfor ikke overaskende at Syria sin innsats i krigen var sterkere enn innsatsen fra Egypt. Starten av krigen gikk veldig bra for de arabiske-landene. Problemet var at Egypt ikke rykket videre frem etter at de passerte Suezkanalen. Sadat hadde også sendt en ny melding til Kissinger via en bak-kanal om at «we do not intend to deepen the engagements or widen the confrontation».⁷⁵ Denne beskjeden ga Kissinger videre til den israelske ambassadøren Simcha Dinitz. Mange mener at Israel vant krigen på grunn av deres overlegenhet i luften. Dette er en overlegenhet som de ikke ville ha hatt, dersom Sadat ikke hadde kontaktet Kissinger via sin bak-kanal. Ifølge Assad var det 1000 israelske fly over Golanhøydene, der syrerne var, men bare 50 over Sinai, der Israel hadde sin front.⁷⁶ Israel visste at Egypt ikke vil være en trussel basert på signalene fra Sadat til Kissinger.

Det ble et massivt tap for de arabiske landene. Sadat sin strategi om å få amerikansk støtte til å fjerne Israel fra deres okkuperte områder slo feil. Sadat sin strategi og forståelse av politikk i Midtøsten var basert på tidligere amerikansk politikk. Han visste ikke at Kissinger hadde forandret politikken i Midtøsten. Kissinger hadde en uvanlig form for selvstendighet når det kom til amerikansk utenrikspolitikk, dette var først og fremst på grunn av at Nixon var opptatt med sin Watergate-skandale. Da Ford ble president, fortsatte Kissinger sin dominans i utenrikspolitiske saker, blant annet på grunn av at Ford var generelt ukjent med utenrikspolitikk.⁷⁷ Hanhimäki skriver at Ford stolte på Kissinger og var generelt enig i hans valg.⁷⁸ Før Watergate-skandalen så var Nixon sin politikk angående Palestinakonflikten nesten ikke eksisterende. Dette handlet om at Nixon ikke stolte på at Kissinger ikke kunne være upartisk siden han var jøde og at Nixon sitt syns Palestina-spørsmålet var grusomt kjedelig. Da Kissinger tar kontroll over amerikansk utenrikspolitikk i Midtøsten så skjer det et skifte der amerikansk utenrikspolitikk går fra å finne balanserte løsninger via flersidige forhandlinger

⁷⁴ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 195-197

⁷⁵ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 208

⁷⁶ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 209

⁷⁷ Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 149

⁷⁸ Hanhimäki, *The Flawed Architect* (Oxford University Press, 2004) side 95

mellom flere aktører, til at USA satser på Israel sin militære styrke for å bringe stabilitet til regionen.⁷⁹ På grunn av dette så var Sadat sine tanker og ønsker om amerikansk støtte basert på en illusjon. Sadat lurte Assad, men han lurte også seg selv. Allerede i 1967, to måneder etter Seksdagerskrigen hadde Israel bestemt at det ikke vil skje en full tilbaketrekning fra enten Sinai eller Golanhøydene.⁸⁰ Dette er relevant for å forstå Ford-administrasjonen sin politikk i Libanon fordi Jom-Kippur krigen leder til Sinai II. Sinai II blir hovedfokuset til Ford og Kissinger i Midtøsten.

2.5 Sinai II

Etter Jom-Kippur krigen startet fredsforhandlingene.⁸¹ Assad, selv om han var skuffet over Sadat, ønsket han ikke at Sadat skulle bli venner/alliert med USA og Kissinger. Sadat var fortsatt ute etter et vennskap med USA. Daværende president Richard Nixon hadde lovet Sadat om å hjelpe han med de okkuperte områdene og var villig til å få palestinerne med i fredsforhandlingene. Kissinger hadde tidligere lovet Israel om å holde palestinerne bort fra fredsforhandlingene. Kissinger hadde også lyst til å holde syrerne vekk fra forhandlingene. Nixon var mer villig til å høre på Assad. Kissinger baserte hele Midtøsten-politikken sin på å holde seg unna visse spørsmål, som for eksempel Palestina-spørsmålet. Det var essensielt å få araberne til å tro en ting og love Israel noe helt annet. Da Nixon og Kissinger hadde et møte med Assad og Assad kom med gode poenger, avbrøt Kissinger Nixon flere ganger med vilje. Etter en stund hadde Nixon tydeligvis sagt «Henry, don't you want me to speak?»⁸² Dette møtet var 16. juni og Assad hadde forstått det slik at Nixon skulle finne en moderat løsning på problemet. Dessverre for Assad, så gikk Nixon av 8. august. Så når den uerfarne Gerald R. Ford tok over, fikk Kissinger enda mer kontroll over utenrikspolitikken. Kissinger fikk det han ville.⁸³

Sinai II er veldig viktig for å forstå Ford og Kissinger sine roller i den libanesiske borgerkrigen. Dette er fordi Ford-administrasjonen sine interesserer i den libanesiske borgerkrigen er å holde avtalen intakt. Ford og Kissinger hadde kommet til enighet med den israelske statsministeren Rabin om at den beste løsningen til konflikten i Midtøsten var å diskutere en fredsavtale mellom

⁷⁹ Hanhimäki, *The Flawed Architect* (Oxford University Press, 2004) side 95 og side 97

⁸⁰ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 215

⁸¹ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 131

⁸² Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 249

⁸³ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 248-249

Egypt og Israel. Noe som gjorde at Syria ikke var en del av fredsforhandlingene.⁸⁴ Shlaim skriver at «The Agreement between Egypt and Israel or Sinai II, as it came to be known – followed the general pattern of the first military disengagement agree of 18 January 1974. But it contained one novel feature: An American role in relation both to the agreement and to Israel».⁸⁵ Rabin hadde gjort det klart for Kissinger at den Sinai-avtalen ikke ville bli ratifisert uten amerikansk støtte. USA skulle støtte «on an on-going and long-term basis to Israel's military equipment and other defense requirements, to its energy requirements and to its economic needs».⁸⁶ Avtalen med USA var like viktig for Rabin som avtalen med Egypt. Avtalen betydde i *de facto* en allianse med USA, bare ikke i navn. Egypt fikk tilbake en syvendedel av området Israel okkuperte, inkludert de strategiske områdene og oljefeltene. Israel fikk tilbake et pusterom i tre år, der ingen nye drastiske politiske situasjoner skulle skje. Noe som var spesielt fraværende fra avtalen var en forpliktelse fra Israel om å gå inn i fredsforhandlinger med Syria.⁸⁷

Sinai II var ekstremt upopulær blant de andre arabiske statene. Syria og palestinerne var ikke alene om å mene at Sadat hadde ødelagt sjansen for de andre landene for å få tilbake områdene deres fra Israel. Kissinger hadde lovet Sadat at etter at Sinai II ble ratifisert, så ville han prøve å få til en avtale mellom Syria og Israel, men Kissinger hadde også lovet skriftlig til Israel at Sinai II sto alene. Ford-administrasjonen var derfor forpliktet til å høre på Israel når det gjaldt spørsmålet om en avtale med Syria. Rabin mente det var bare rom for «kosmetiske endringer» på avtalen. Bruddet mellom Egypt og Syria forverret konflikten i Libanon. Libanon var ikke et strategisk eller militært problem for Israel. Problemet kom fra de interne problemene Libanon hadde med den sekteriske maktfordelingen. Problemet kom fra det skiftende og intrikate maktforholdet mellom de fire gruppene, de kristne maronittene, druserne, sjiamuslimene og sunnimuslimene. De palestinske flyktingene fra 1948-1949 og 1970 forverret også situasjonen. Alle disse gruppene hadde støtte fra utsiden. Libanon var en svak og fragmentert stat, som ikke bare godtok intervensjon fra utsiden, men ønsket det velkommen. De syriske

⁸⁴ Shlaim, *The Iron Wall* (Penguin Books, 2014) side 348; Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 133

⁸⁵ Shlaim, *The Iron Wall* (Penguin Books, 2014) side 343

⁸⁶ Shlaim, *The Iron Wall* (Penguin Books, 2014) side 344; Samtale mellom Xiaoping Kissinger, Rumsfeld, Bush, Habib, Lord, Vick 1974, FRUS XXVIII 1973-1976: side 625-626

⁸⁷ Shlaim, *The Iron Wall* (Penguin Books, 2014) side 346

lederne så ikke Libanon som en selvstendig stat, men som en del av Stor-Syria.⁸⁸ April 1975 så begynte konflikten å eskalere og det brøt ut i borgerkrig.⁸⁹

⁸⁸ Reuven, *The Syrian Involvement in Lebanon since 1975* (Westview Press, 1991) side 6-7 og side 10

⁸⁹ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 142; Shlaim, *The Iron Wall* (Penguin Books, 2014) side 347-348; Greene, *Gerald R. Ford* (University Press of Kansas, 1995) side 168

Kapittel 3: Amerikansk politikk fra september 1975 til mars 1976: Sinai II

«I want to define our own interests. I have no particular interest in Lebanon's internal affairs if they do not involve outside countries. I don't want us involved in their internal affairs. Our concern is to prevent outside interference».⁹⁰

- **Henry Kissinger, 13. oktober 1975**

Détente var en viktig del av både Nixon- og Ford-administrasjonens politikk. Détente var avspenningspolitikk. Avspenningspolitikken var basert på at tidligere fiender skulle begynne å samarbeide. Eksempler på denne politikken er Nixons tilnærming til Kina, som resulterte i hans besøk til Kina i 1972. Man begynte å se kommuniststater som egne aktører og ikke del av en monolittisk blokk styrt fra Moskva. Détente var også basert på å finne balanserte løsninger via flersidige forhandlinger mellom flere aktører.⁹¹ Da Kissinger tok kontroll over amerikansk utenrikspolitikk i Midtøsten, så skjedde det et skifte der amerikansk politikk gikk fra å finne balanserte løsninger via flersidige forhandlinger mellom flere aktører, til at man skulle satse på Israel sin militære styrke for å bringe stabilitet til regionen.⁹² Da den libanesiske borgerkrigen startet i 1975 var Ford-administrasjonen opptatt med Sinai II. Amerikansk politikk i Midtøsten på dette tidspunktet var å holde avtalen intakt, og konflikten i Libanon var noe nedprioritert. Likevel søkte USA etter løsninger på konflikten. Dette var fordi USA ikke ville at borgerkrigen skulle eskalere til en ny israelsk-arabisk storkrig, som kunne være ødeleggende for Sinai II. USA hadde i starten av konflikten lite kunnskap om de andre aktørene i den libanesiske borgerkrigen i 1975 og var veldig usikker og varsomme på hvilken måte de skulle gå frem. Kissinger beskrev situasjonen som «too dicey».⁹³ I 1975 skjedde det også et skifte i amerikansk politikk på grunn av Halloween-massakren, der Kissinger mistet sin innflytelse i forsvarsdepartementet.

3.1 Ford-administrasjonen sin politikk i starten av oktober 1975

Sinai II var fortsatt fokuset for amerikansk politikk i Midtøsten i oktober 1975. Sinai II ble signert i september 1975, men Ford og Kissinger var bekymret for om avtalen ville holde seg

⁹⁰ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 935

⁹¹ Kissinger, *Years of Upheaval* (Simon & Schuster, 1982) side 235-237; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 102-103

⁹² Hanhimäki, *The Flawed Architect* (Oxford University Press, 2004) side 95 og side 97

⁹³ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 936

intakt om den libanesiske borgerkrigen skulle eskalere til en ny stor krig i Midtøsten.⁹⁴ Bortsett fra det hadde Ford-administrasjonen ingen interesser i den libanesiske borgerkrigen oktober 1975.

3.2 Tre forutsetninger for fred

30. september 1975 møtte Henry Kissinger den libanesiske utenriksministeren Phillipe Takla. Det som er viktigste som kom ut fra dette møte var at Takla mente det var tre forutsetninger for intern fred i Libanon:

Den ene forutsetningen var at Libanon må forbli forent og alle rykter om splittelse og uenigheter måtte forsvinne.

Den andre forutsetningen var at det måtte skje en omfordeling av makt, innenfor det konstitusjonelle systemet.

Den tredje forutsetningen var at det måtte bli en reduksjon av innflytelse utenfra.⁹⁵

Ingen av disse forutsetningene ble innfridd under Ford-administrasjonen. Libanon forble ikke forent, det ble ikke en omfordeling av makt innenfor det konstitusjonelle systemet og det ble heller ikke en reduksjon av innflytelse fra andre stater. Ford-administrasjonen hadde få ambisjoner om å innfri alle disse forutsetningene. Den eneste forutsetningen Ford-administrasjonen til slutt jobbet aktivt for var å fjerne innflytelse utenfra.

På samme møte hadde Takla sagt til Kissinger at Syria var støttende til Libanon i oktober 1975, men at støtten deres ikke hadde kommet av kjærlighet. Takla derimot fryktet ikke en syrisk militær intervensjon og mente at Syria trengte en periode uten å frykte Israel. Kissinger mente på dette tidspunktet at Israel ikke ville gripe inn i Libanon så lenge Syria heller ikke gjorde det.⁹⁶

Bekymringene til Assad og Takla var Yigal sine kommentarer i pressen. Yigal Allon var israelsk utenriksminister mellom 1974-1977. Han hadde sagt til pressen at Israel skulle sørge

⁹⁴ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027; Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 230; Levey, «The United States, Israel and the 1976 Red Lines in Lebanon» side 3

⁹⁵ Samtale mellom Kissinger, Takla, Kabbani, Ghoola, Atherton og Oakley. 30 september 1975, FRUS. XXVI 1974-1976: side 932

⁹⁶ Samtale mellom Kissinger, Takla, Kabbani, Ghoola, Atherton og Oakley. 30 september 1975, FRUS. XXVI 1974-1976: side 932

for å beskytte de kristne i Libanon. Disse bekymringene hadde blitt varslet til Ford-administrasjonen. På grunn av dette advarte Kissinger den israelske statsministeren Shimon Perez. Dette var den libanesiske regjeringen fornøyd med og så USA som en garanti for at Israel ikke skulle blande seg inn i konflikten. Amerikansk politikk i oktober 1975 var å holde utenlandsk innflytelse unna.⁹⁷ Dette var for å holde Sinai II intakt og unngå en ny stor krig i Midtøsten.

Ford og Kissinger var enig med den libanesiske regjeringen om at en israelsk intervensjon kunne være farlig for regionen. På grunn av dette tok Ford-administrasjonen kontakt med flere aktører for å berolige situasjonen, blant annet Saudi-Arabia og Kuwait, som hadde vært stille og lite aktivt i konflikten. Sovjetunionen ble også kontaktet for å berolige den libanesiske venstresiden. Ford og Kissinger prøvde å roe ned situasjonen for å beholde Sinai II intakt og unngå en ny israelsk-arabisk stor krig.⁹⁸

3.3 Situasjonen i Libanon begynte å eskalere

Situasjonen i Libanon endret seg kort tid etter møtet Kissinger hadde med Takla. 24. september 1975 hadde en gruppe falangistiske militser stoppet en buss full av drusere, hvor tre ble drept. Falangistene mente at dette var hevn for at en falangist hadde blitt drept av en skarpskytter tidligere. 2. oktober ble det våpenhvile, der alle med våpen ble bedt om å forlate Beirut. Denne våpenhvilen varte ikke lenge, dette var på grunn av at en falangistisk gruppe 7. oktober avfyrte raketter mot vest-Beirut, som drepte tjue personer som sto i kø utenfor et bakeri.⁹⁹ Som følge av dette hadde Kissinger et møte med «Washington Special Actions Group», som var en gruppe ment for å diskutere slike utenrikspolitiske spørsmål.¹⁰⁰ Denne hendelsen fikk altså USA til å følge nøyer med på situasjonen i Libanon.

Den libanesiske ledelsen hadde oppfordret Kissinger til å støtte en forent arabisk militær styrke som skulle gripe inn i Libanon. Dette mente Kissinger var en utenkelig ide, fordi Israel ville ha reagert svært negativt til en forent arabisk militær styrke. Israel som var en viktig del av Kissinger sin politikk i Midtøsten, ville gjerne ha muligheten til å gjenopprette orden i regionen

⁹⁷ Samtale mellom Kissinger, Takla, Kabbani, Ghoola, Atherton og Oakley. 30 september 1975, FRUS. XXVI 1974-1976: side 932

⁹⁸ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027; Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 230

⁹⁹ O'Ballance, *Civil War in Lebanon 1975-92* (Palgrave, 1998) side 20

¹⁰⁰ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 933

selv. Landet ga også assistanse til de kristne maronittene. Dette var fordi de kristne maronittene i Libanon så mot vesten og Israel som inspirasjon og derfor hadde israelittene og maronittene alltid vært naturlige allierte.¹⁰¹

Rashid Karami hadde snakket med Assad 9. oktober 1975. Karami var en libanesisk politiker på den muslimske venstresiden. Karami var høyt respektert i Libanon. Han hadde annonserte en regjering som ville fokusere på forsoning i juli 1975.¹⁰² Karami hadde prøvd å overbevise Assad om at situasjonen i Libanon var veldig alvorlig og at den libanesiske hæren burde brukes for å beholde freden. Assad hadde først vært enig, men så hadde Arafat kommet inn i forhandlingene. Yasir Arafat var den daværende lederen for den palestinske frigjøringsbevegelsen (PLO). Arafat hadde greid å overtale Assad til å bidra med å berolige situasjonen i Libanon.¹⁰³

Kissinger var ikke fornøyd med Assad og Arafat sitt nye forhold. Kissinger var ingen tilhenger av Arafat eller PLO. Det Arafat og PLO ønsket mest var at USA skulle anerkjenne palestinerne som et folk. PLO ble av den amerikanske regjeringen fortsatt sett på som terrorister. Kissinger hadde også gjort en hemmelig avtale med Israel om å aldri gå i forhandlinger med PLO før sistnevnte anerkjente Israel sin «rett til å eksistere».¹⁰⁴

Det ville være misvisende å forenkle konflikten i Libanon til bare en konflikt mellom kristne og muslimer. Dette visste man i Washington D.C. Det var flere faktorer til konflikten. Det var mange kristne i Libanon som hadde vært der i hundrevis av år, men de fortsatt identifiserte seg som arabere. Det var derfor også nasjonalistiske interesser til konflikten. Det var ikke en kamp mellom kristne og muslimer, men heller en kamp mellom de radikale kristne og de ekstreme muslimene.¹⁰⁵ PLO hadde også helt andre interesser enn de libanesiske muslimene i landet.

Mange i utenriksdepartementet argumenterte 10. oktober for at Ford-administrasjonen måtte komme inn i forhandlingene som allerede hadde startet. Ford og Kissinger hadde fått en rapport

¹⁰¹ Waage, *Konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013), s 232

¹⁰² O'Ballance, *Civil War in Lebanon 1975-92* (Palgrave, 1998) side 40

¹⁰³ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 934

¹⁰⁴ Hirst, *Beware of Small States*. (Faber and Faber Ltd, 2010) side 106

¹⁰⁵ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 934

om at Syria og Karami prøvde å skape en intern sikkerhetsstyrke for Libanon. Arafat var også på vei til PLO for å diskutere forslaget. Dette var oppmuntrende for Washington D.C, fordi det kunne bety en løsning på konflikten, samtidig som de kunne ta del i forhandlinger som de trodde snart var ferdig. Ford-administrasjonen kom altså ikke ordentlig inn i forhandlingene før etter 10. oktober 1975.¹⁰⁶

3.4 Saudi-Arabia

Det var også viktig for Ford og Kissinger å få Saudi-Arabia med i forhandlingene. Dette var fordi Ford og Kissinger ville at Saudi-Arabia skulle bruke pengene sine som pressmiddel mot de radikale muslimske gruppene i Libanon, slik at disse ikke skulle skape noen problemer. Ford-administrasjonen brukte Libanon som en bak-kanal for å snakke med saudierne. Problemet var at Kissinger ikke var fornøyd med hvordan Fahd, kongen i Saudi-Arabia hadde begynt å blande seg i politikken i Midtøsten. Kissinger mente at saudierne hadde for mye innflytelse på de palestinske flyktingene. Han mente at det var Saudi-Arabia og de palestinske flyktingene som var hovedgrunnen til problemet i Libanon. Kissinger var bekymret for at dersom USA ikke styrte Fahd i riktig retning, ville Saudi-Arabia bli involvert i konflikten og ødelegge for amerikanske interesser i regionen. Kissinger ville altså ha Saudi-Arabia med i forhandlingene, men det skulle skje på amerikanske premisser. Saudi-Arabia har alltid vært en del av amerikansk politikk i Midtøsten.¹⁰⁷

Innflytelsen Saudi-Arabia hadde på palestinerne kunne også brukes til Kissinger sin fordel. Saudi-Arabia kunne hjelpe til med å forhandle med PLO og de hadde penger. Kissinger var kjent for å bruke bak-kanaler for å finne diplomatiske løsninger. Kissinger hevdet at saudierne ofte ville ha en «moderat løsning», men de var usikre på hvordan de skulle gå frem. Han mente at den beste måten å forhandle med saudierne var på å ha et komplett forslag til dem først. Dette betyr at selv om Kissinger var misfornøyd med at Fahd, kongen av Saudi-Arabia, tok på seg for mye ansvar når det kom til politikk i Midtøsten, så kunne Saudi-Arabia fortsatt gjøre nytte for seg for amerikanske interesser i regionen.¹⁰⁸

¹⁰⁶ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 935

¹⁰⁷ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 936

¹⁰⁸ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 939-940

Kissinger mente også at Saudi-Arabia sin interne struktur var svakere enn de trodde. Dette gjorde at Kissinger var bekymret for at saudierne kunne komme i trøbbel med resten av den arabiske verden. Kissinger mente at USA hadde et ansvar ovenfor Saudi-Arabia og USA måtte passe på at landet ikke tok på seg for stor rolle i politikken i Midtøsten, men heller holdte seg moderate.¹⁰⁹

3.5 Amerikansk politikk tok ikke hensyn til endringen i Libanon

Amerikansk politikk tok ikke hensyn til at situasjonen i Libanon hadde endret seg fra 1932 til 1975. Ford og Kissinger ville ikke anerkjenne at kravet muslimene måtte ville ha en sterkere posisjon i det politiske systemet i Libanon.¹¹⁰ I Libanon var forholdstallet i det politiske systemet lovfestet at parlamentet skulle alltid bestå av 51% kristne mot 49% muslimer. Dette forholdstallet var basert på folketallet i 1932 som ikke lenger var reelt i 1975.¹¹¹ Grunnen til dette var at Kissinger mente at USA ikke burde blande seg inn i Libanons konstitusjonelle anliggender. Amerikansk politikk i Midtøsten var å holde Sinai II intakt og stoppe en eventuell stor krig.¹¹²

Å endre det politiske systemet var en av Takla sine tre forutsetninger for å skape fred i Libanon. Ford og Kissinger hadde aldri ambisjoner om å følge alle de tre forutsetningene. Den eneste forutsetningen de aktivt jobbet for var å stoppe utenlandsk innblanding, men dette var bare på grunn av USA sine egne interesser i regionen.

3.6 Amerikansk politikk i Midtøsten hadde endret seg fra 1958

Som nevnt tidligere skjedde det et skifte i amerikansk utenrikspolitikk da Kissinger overtok kontrollen. Istedenfor for å finne balanserte løsninger via flersidige forhandlinger mellom flere aktører, satset man på Israel sin militære styrke for å bringe stabilitet til regionen.¹¹³ Denne endringen skapte problemer for Kissinger, etter som at han ikke ville at Israel skulle blande seg inn i den libanesiske borgerkrigen. Militærstyrken til Israel var derfor ikke lenger relevant. Den libanesiske borgerkrigen kunne ikke løses med Israel sin militærstyrke, fordi det ville ødelegge for USA sitt nye forhold med Egypt og skape en ny stor krig.

¹⁰⁹ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 939-940

¹¹⁰ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 935

¹¹¹ Waage, *Konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013), s 220

¹¹² Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027; Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 230

¹¹³ Hanhimäki, *The Flawed Architect* (Oxford University Press, 2004) side 94

Falangistene var ikke klar over at amerikansk politikk hadde endret seg fra 1958. Falangistene forventet samme støtte som de fikk i 1958 da Eisenhower sendte tropper inn i Libanon for å beskytte Camille Chamoun sin regjering. Det var en bred enighet i Ford-administrasjonen om å ikke sende tropper inn i Libanon. Dette fortalte ikke Ford-administrasjonen falangistene med det første, fordi Ford og Kissinger ikke ville at disse skulle miste kamplysten. Ford og Kissinger prøvde å roe dem ned og kunne dessuten ikke være for harde mot dem, siden de var motvekten i konflikten.¹¹⁴ Etterhvert ble det viktig å påpeke til falangistene at de ikke ville komme til deres unnsetning, slik som i 1958.¹¹⁵

Selv om det var bred enighet blant medlemmene i Ford-administrasjonen om å ikke støtte de kristne så var ikke alle i Washington D.C enig med Ford og Kissinger. Kissinger ble 13. oktober 1975 forelagt to valg om konflikten i Libanon. Disse valgene fikk han fra en av de amerikanske etterretningstjenestene. De to valgene som ble forelagt var at USA enten skulle gi full støtte til de kristne eller oppfordre til en konstruktiv politisk intervensjon på jakt etter et nytt politisk kompromiss.¹¹⁶ Roy Atherton, som var diplomat for utenriksdepartementet mente at dokumentet representerte flere valg i fremgangsmåten. Kissinger mente at dokumentet kun representerte to muligheter, resten var taktikk. Hans oppfatning var at etterretningstjenestene (CIA og FBI) alltid ga han et valg som de ville ha og et annet som ville startet en atomkrig. Kissinger insinuerte at de forskjellige etterretningstjenestene som CIA og FBI, har egne interesser og at de vil at ting skal gjøres på deres måte. Kissinger hadde begynt å forstå etterretningstjenestene sine taktikker, men han hadde enda ikke lært seg å slå dem. Kissinger var misfornøyd med etterretningstjenestene sin innflytelse og han mente å støtte de kristne var en «dead end».¹¹⁷

USA sto mellom to valg, en moderat situasjon eller å få til en ekte balanse mellom aktørene. Den eneste måten å få til dette var å få Syria til å holde seg unna og la de palestinske flyktingene bosette seg. Hvis Syria ikke holdte seg unna, så var de sikre på at Israel ville svare

¹¹⁴ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 935

¹¹⁵ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 939

¹¹⁶ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 936

¹¹⁷ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 938

med sin egen militære intervensjon. Ford-administrasjonen mente i 1975 at en israelsk intervensjon ville være katastrofalt for regionen.¹¹⁸

3.7 Kissinger møter motstand

Det var ikke bare diskusjonen rundt falangistene at Kissinger møtte motstand. Ikke alle i Washington D.C var enig med Kissinger sin politikk i Midtøsten. I et møte 10. oktober argumenterte Joseph Sisco fra utenriksdepartementet og CIA Direktør William Colby, at for å roe ned situasjonen måtte man unngå utenlandsk innblanding og deretter gå for en fredfull endring. De mente også at USA burde åpne en dialog med Libanon før det neste valget.¹¹⁹ Kissinger var uenig med dette og svarte at han ikke ville involvere seg i Libanon sitt konstitusjonelle system. Han sa at «The internal arrangements in Lebanon are to dicey».¹²⁰ Det Kissinger mente med dette var at Libanon sitt sekteriske system og deres lands daværende politiske grupper var for kompliserte til å styre. Kissinger mente i oktober 1975 at hvis USA tok rollen for å gjøre en endring i Libanon, ville de få skylden for alt. Det var ikke noe han ville risikere. Kissinger sin politikk på dette tidspunktet var at hvis situasjonen i Libanon pekte mot en 50/50 kristen/muslim løsning, så vil det være best for Ford-administrasjonen å holde seg unna.¹²¹

Ford-administrasjonen ville unngå utenlandsk militær intervensjon i Libanon, men Kissinger trodde at Sinai II kunne forbli intakt selv for en syrisk og israelsk militær intervensjon. Dette var fordi Egypt var spesielt opptatt av at avtalen mellom Israel og dem skulle gå gjennom. Derfor ville Egypt mest sannsynlig ikke blande seg inn i konflikten. Kissinger tok sjansen på at Egypt sine egne interesser i Sinai II ville redde avtalen, hvis USA ikke greide å stoppe en militær intervensjon.¹²²

Jordan hadde motstridende følelser til den libanesiske borgerkrigen. På den ene siden så var palestinerne nå i Libanon og ikke Jordan. Palestinerne var derfor ikke lenger et problem for

¹¹⁸Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 938

¹¹⁹ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 936

¹²⁰ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 936

¹²¹ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 939-40

¹²² Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 936

Jordan. På den andre siden var Jordan bekymret for at situasjonen kunne skape problemer i hele regionen.¹²³ Ford-administrasjonen hadde kontakt med Jordan under konflikten. Jordan trodde at palestinerne ville bosette seg i Libanon og forbli der.¹²⁴

Ford og Kissinger var bekymret for at den libanesiske borgerkrigen kunne føre til en venstrevridd og radikal endring i landet. En endring som ville invitere utenlandsk innblanding. All jobben Ford-administrasjonen hadde gjort i Midtøsten ville derfor vært bortkastet, spesielt da det gjaldt Israel, Egypt, Syria og Jordan. Det beste scenarioet for Ford-administrasjonen var hvis de moderate kristne og moderate muslimene gikk sammen for å slå ekstremistene. Moderate kristne og moderate muslimer kan bety mange ting, for Ford og Kissinger betydde det i dette tilfellet at det samsvarte med amerikanske interesser, i det minste stod de ikke i veien for dem.¹²⁵

Ford og Kissinger hadde mistet tiltro til president Suleiman Franjijah i Libanon. Dette var fordi Franjijah ikke lenger hadde kontroll og hadde håndtert situasjonen dårlig. Det var derfor en enighet i Ford-administrasjonen om at det burde skje en politisk endring. Problemet var at det var vanskelig å oppnå. Spesielt i kaoset i 1975.¹²⁶

3.8 Amerikansk politikk angående en syrisk militær intervensjon i 1975

Idéen om en syrisk militær intervensjon ble først nevnt i et møte 13 oktober 1975. For Ford og Kissinger var det viktig å frem til Syria at de ikke måtte leve i illusjonen om at hvis Syria griper inn i Libanon så vil USA klare å stoppe Israel. Syria fikk beskjed oktober 1975 om at Ford-administrasjonen sin politikk var å beholde selvstendigheten og sikkerheten til Libanon. Syria fikk ikke heller ikke et konkret forslag fra USA. Dette var for å få Syria til å vise frem kortene sine og se hvilket forslag de ville komme med og hva de tenkte.¹²⁷

¹²³ Anziska, *Preventing Palestine* (Princeton University Press, 2018), s 195

¹²⁴ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 936

¹²⁵ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 935-936

¹²⁶ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Saunders, Clements, Noyes og Smith. 10 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 935-936

¹²⁷ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 938

Et spørsmål som var viktig for Ford og Kissinger i 1975 var om USA skulle holde Israel ute av Libanon under alle omstendigheter eller om det skulle være unntak.¹²⁸ USA skulle ikke støtte Israel hvis de grep inn i Libanon først, og der Israel heller ikke kommuniserte angrepet med USA. Fordi da ville Israel gå imot amerikanske interesser. Dette var fordi amerikansk politikk i Midtøsten var å holde Sinai II intakt og unngå en ny stor krig.¹²⁹ Spørsmålet var heller om Ford-administrasjonen skulle slå hardt ned på Israel hvis de grep inn etter Syria eller om USA skulle holde seg politisk nøytral.

Dette var veldig avhengig av Syria sin begrunnelse for å gjennomføre en militær intervensjon i Libanon. Hvis Syria grep inn i Libanon for å ta over landet, så ville det være grunn for å støtte Israel. Assad og Syria hadde lenge vært interessert i å innlemme Libanon i «Stor-Syria», der argumentet handler om at Libanon er innenfor Syria sine «rettmessige» grenser.¹³⁰ Ford-administrasjon sin frykt var altså begrunnet i en realitet om at Syria kan ha intensjoner om å ta over Libanon. Ford-administrasjonen visste at det vil skje en radikal endring uansett av hvilken grunn Syria grep inn i Libanon. Kissinger mente i 1975 at selv om Syria griper inn for å redde de kristne eller griper inn få til en moderat løsning så vil Israel respondere uansett hva.¹³¹ Ford og Kissinger hadde ingen planer om å gå til Syria for at de skulle gripe inn i Libanon. Det ble uansett en diskusjon i Ford-administrasjonen oktober 1975 på hvilket nivå USA kunne tolerere «syriske aktiviteter» i Libanon, hvis det ble den beste løsningen på konflikten.

Ford og Kissinger mente at Assad måtte skjønne at Israel ville gripe inn hvis Syria gikk inn i Libanon og at han derfor ikke vil risikere det. Problemet var at Israel kanskje ikke ville respondere med engang, men at de ville gjøre det etter hvert. Noe som kunne skape en falsk trygghet for Assad.¹³²

3.9 USA og en arabisk front

Hvis situasjonen ble for alvorlig, måtte USA vurdere å gripe inn. General George S. Brown ville at USA skulle snakke med Sovjetunionen, slik at både USA og Sovjetunionen holdt seg

¹²⁸ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 941

¹²⁹ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027; Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 230

¹³⁰ Waage, *Konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013), s 229; Reuven, *The Syrian Involvement in Lebanon since 1975* (Westview Press, 1991) side 6-7 og side 10

¹³¹ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 941

¹³² Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1046

unna konflikten dersom situasjonen eskalerte. Kissinger mente at dette ville bety en israelsk seier, noe som kunne være ødeleggende for fredsforhandlingene i Sinai II. USA kunne stoppe å sende militært utstyr til Israel som pressmiddel. Kissinger var redd for at hvis USA var for aktive i konflikten ville det skape en arabisk front igjen. Det ble derfor bestemt at USA ikke skulle øke sin ammunisjon forsyning til Israel. Dette var også fordi Ford og Kissinger var bekymret for at Sovjetunionen skulle svartmale USA som bare vennene til de kristne og israelittene.¹³³

13. oktober kom CIA Direktør William Colby med et forslag. Ford-administrasjonen hadde brukt mye tid på å berolige ekstremistene i konflikten. Med ekstremister refererte Colby til saudierne, syrerne og de ekstreme libanesiske gruppene i Libanon. Colby sitt forslag var å styrke de moderate gruppene i Libanon, noe Ford-administrasjonen ikke hadde gjort. Amerikansk politikk endret seg derfor til og også styrke de moderate i konflikten. Med moderate mente Colby de «moderate» i Libanon.¹³⁴ Med «moderate» i Libanon mente Colby de som samsvarte med amerikanske interesser. For å styrke de moderate i Libanon, tok Kissinger kontakt med Karami. Dette var fordi Kissinger hadde hatt suksess med å snakke med han tidligere.

Ford-administrasjonen visste det var viktig å ikke fortelle Karami eller andre i den libanesiske regjeringen hvem de snakket til, fordi da kunne den arabiske verden samsvare sitt svar. Kissinger fryktet nettopp dette. Dette var fordi Kissinger fryktet en arabisk front. Kissinger hadde allerede suksessfullt skapt en splittelse mellom Egypt og Syria, med tanke på Sinai II og fryktet at en eskalering i Libanon kunne skape trøbbel for den amerikanske politikken i Midtøsten.¹³⁵

3.10 Halloweenmassakren

I november 1975 skjedde det store endringer i Ford-administrasjonen og etterretningstjenestene. Dette var fordi Ford byttet ut mange av de viktigste aktørene i administrasjonen og etterretningstjenestene. Denne hendelsen ble kalt for

¹³³ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 938

¹³⁴ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Atherton, Clements, Ellsworth, Brown, Smith, Colby, Hoskinson, Snowcroft, Oakley og Davis 13 oktober 1975, FRUS XXVI 1974-1976: side 941

¹³⁵ Waage, *Konflikt og stormaktspolitikk* i Midtøsten (Cappelen Damm, 2013), s 231; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027

Halloweenmassakren. Ford gjorde disse endringene uten å snakke med noen andre i administrasjonen. Visepresident Nelson Rockefeller ble bedt om å ikke stille gjenvalg med Ford. William Colby, CIA-direktøren ble byttet ut med den kommende presidenten George H.W Bush. Colby var en viktig aktør i å forme USA sin politikk i den libanesiske borgerkrigen i 1975. Forsvarsministeren Joe Schlesinger ble byttet ut med Donald Rumsfeld. Mange i pressen mente at dette ville føre til at Kissinger fikk full kontroll over utenrikspolitikken. Pressen tok feil, fordi det helt motsatte skjedde. Kissinger mistet sin rolle som nasjonalsikkerhetsrådgiver, men beholdte rollen sin som utenriksminister. Dick Cheney tok Donald Rumsfeld sin tidligere rolle som stabssjef i det hvite hus. Donald Rumsfeld og Dick Cheney viste seg å være kompetente motstandere til Kissinger sin politikk.¹³⁶

Kissinger truet med å gå av fordi han mistet tittelen som nasjonal sikkerhetsrådgiver. Ford ville ikke høre noe av det «Don't leave. I need you. I believe in what we are doing».¹³⁷ Kissinger så dette som et tegn at Ford ville fortsette å jobbe med politikken de tidligere hadde jobbet for sammen. Sadat hadde også sagt til Kissinger at han ikke måtte gå av. «I know you are thinking of resignation. Don't do it. Ford is a good man. And we need you for a while longer in the Middle East».¹³⁸ Kissinger gikk ikke av på grunn av dette.

Det var Bent Snowcroft som tok over som nasjonalsikkerhetsrådgiver. Snowcroft og Kissinger delte mange av de samme meningene. Dette førte til at Kissinger sitt tap av nasjonalsikkerhetsrådgivertittelen ikke hadde så mye virkning. Det var Donald Rumsfeld som sto i veien for Kissinger sin visjon.¹³⁹

Rumsfeld hadde jobbet med Kissinger tidligere da han var i USAs nasjonale sikkerhetsråd under Nixon-administrasjonen. Forholdet deres endret seg da han ble forsvarsminister. Kissinger hadde vært vant med å forme utenrikspolitikken alene helt siden han fikk «de facto» kontroll over utenriksdepartementet i 1971. Rumsfeld og Kissinger hadde ulike fokus i forskjellige saker. Kissinger fokuserte på å beholde vedvarende diplomatiske relasjoner, samtidig som Kissinger var en tilhenger av Détente. Rumsfeld fokuserte på å avskrekke og være forberedt på militære konflikter. Rumsfeld mente at Détente ga inntrykk av at USA var svakt.

¹³⁶ Isaachson, *Kissinger a Biography* (Simon & Schuster, 1992) side 669-670

¹³⁷ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 198;

¹³⁸ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 197

¹³⁹ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 194-197

Dette kan også tolkes som at det er en generell forskjell på utenriksdepartementet og forsvarsdepartementet. Departementene har forskjellige roller.¹⁴⁰ Det ene departementet er ment for diplomati og det andre er ment for forsvar og krigføring.

Kissinger mente også at Rumsfeld var grunnen til at han ble fjernet som nasjonalsikkerhetsrådgiver. Dette stemte ikke, men Rumsfeld var fornøyd med at Kissinger ikke lenger var både nasjonalsikkerhetsrådgiver og utenriksminister. Dette var fordi Rumsfeld mente at presidenten tjente på å høre forskjellige meninger, samtidig som Kissinger hadde for mye makt da han hadde begge titlene. Rumsfeld fremstiller det slik i memoaren sin:

Ultimately, Kissinger would replace William Rogers as secretary of state while retaining his position at the NSC. During the period when Henry wore both hats, all he had to do was talk to himself to ensure good communications between State and the NSC. But a president benefits from a range of viewpoints. I thought Kissinger was most effective, and President Nixon and the country better served, when he was filling a single post.¹⁴¹

Halloweenmassakren hadde en påvirkning på den libanesiske borgerkrigen fordi Kissinger ikke lenger hadde samme selvstendighet til å forme amerikansk politikk i Midtøsten. Samtidig som tidligere CIA Direktør Colby ble byttet ut.

¹⁴⁰ Rumsfeld, *Known and Unknown* (Penguin Group, 2011) side 222

¹⁴¹ Rumsfeld, *Known and Unknown* (Penguin Group, 2011) side 136

Kapittel 4: Amerikansk politikk i midten av mars 1976: En gylden mulighet

«If we could get the Syrians in and out again without the Israelis coming in»¹⁴²

- Henry Kissinger, 24 mars 1976

Amerikansk politikk endret seg i mars 1976 da Kissinger begynte å se den libanesiske borgerkrigen som en gylden mulighet til å svekke PLO og redusere sovjetisk innflytelse i regionen. Muligheten var basert på at Syria skulle gjennomføre en militær intervensjon for å fjerne de radikale gruppene. Det var Assad som kontaktet USA om muligheten. Kissinger og Assad sine interesserer samsvarte for første gang.¹⁴³ Dette var fordi Assad var bekymret for å miste sin innflytelse i Libanon, dersom de radikale libanesiske venstrevridde gruppene og PLO skulle vinne. Ford og Kissinger hadde derimot to problem angående en syrisk militær intervensjon og det var hvordan Israel og Egypt ville respondere.

4.1 Våpenhvilen i januar

Mellom 20 og 22 Januar 1976 hadde Syria iverksatt et kontrollert og svært begrenset fremstøt inn i Libanon, ved hjelp av syrisk-kontrollert PLA og Sa'iqa.¹⁴⁴ PLA er forkortelsen til den palestinske frigjøringshæren. PLA tok ikke imot ordre fra PLO, men heller fra Assad og Syria. PLA var altså i praksis en palestinsk gren i den syriske hæren. Syria hadde presset på for dette kontrollerte og begrensede fremstøtet, for at det skulle kunne diskuteres frem en våpenhvile. Det ble en avtale om våpenhvile i januar.

Syria sin agenda i Libanon, handlet ikke bare om Libanon sine interne strider, men også PLO som en voksende militærmakt. Syria ville forhindre «arabisering» i landet, samtidig som de ville være en forhandler etter forespørsel fra den libanesiske regjeringen. Hvorfor Syria ville forhindre «arabisering» var fordi Syria ville miste innflytelse hvis de radikale arabiske gruppene tok over landet. PLO så den syriske innflytelsen i landet som negativt.¹⁴⁵

¹⁴² Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Clements, Brown, Walters, Snowcroft, Hyland og Hornblow 24 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 963

¹⁴³ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027

¹⁴⁴ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 946; Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 142

¹⁴⁵ El Khazen, *Breakdown of the state in Lebanon* (Tauris & CO LTD, 2000) side 328

Våpenhvilen endte i mars. Fra Washington D.C sitt ståsted var det flere grunner til det. Den første grunnen var at Jumblatt hadde vært motvillig til syrisk ledete forhandlinger. Jumblatt hadde skapt en opposisjon sammen med sine egne venstrevridde allierte. Jumblatt sin opposisjon begrenset muligheten til å finne en politisk løsning.¹⁴⁶

Den andre grunnen var at de ekstreme falangistene hadde ødelagt for seg selv i fredsforhandlingene. Dette var fordi Pierre Gemayel, lederen for det falangistiske-partiet hadde avslått forslaget under forhandlingene.¹⁴⁷ Dette var bemerkelsesverdig med tanke på at vilkårene bak den politiske løsningen var mest gunstig for de kristne falangistene. Det var ikke gunstig for de muslimske gruppene i Libanon.

Den tredje grunnen var at opprørshæren til løytnant Ahmed Al-Khatib, hadde fått støtte og bidratt til forvitring av den libanesiske hæren.¹⁴⁸ Syria så Khatib sin opprørshær som en respons på deres «stabiliserende» rolle i Libanon.¹⁴⁹ Al-Khatib formet sin opprørsstyrke fra dissidenter i den libanesiske hæren. Khatib hadde fått støtte for å minske syrisk innflytelse i landet.¹⁵⁰

4.2 Assad frykter militærkupp

Kissinger var i starten av mars 1976 fortsatt bekymret for en syrisk militær intervensjon. Spesielt etter støtten for en slik intervensjon blant flere muslimske politiske grupper. På grunn av dette sendte Kissinger den amerikanske ambassadøren i Syria, Richard W. Murphy for å få en dialog med Assad. Murphy var ambassadør i Syria fra 1974 til 1978.

Etter samtalen mellom Murphy og Assad fikk Ford og Kissinger vite at Syria var bekymret for militære kupp i Libanon, men Assad hadde gitt ingen indikasjoner om å sende syriske tropper inn i Libanon.¹⁵¹ Dette omhandlet offisielle syriske tropper, fordi Syria hadde allerede vært deltagende konflikten med å bruke PLA som et skalkeskjul.¹⁵² Assad var bekymret for et

¹⁴⁶ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 946

¹⁴⁷ El Khazen, *Breakdown of the state in Lebanon (Tauris & CO LTD, 2000)* side 332

¹⁴⁸ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 946; El Khazen, *Breakdown of the state in Lebanon (Tauris & CO LTD, 2000)* side 333

¹⁴⁹ El Khazen, *Breakdown of the state in Lebanon (Tauris & CO LTD, 2000)* side 333

¹⁵⁰ El Khazen, *Breakdown of the state in Lebanon (Tauris & CO LTD, 2000)* side 332

¹⁵¹ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 947

¹⁵² Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 946

militært kupp i Libanon fordi en av Khatib sine generaler hadde iscenesatte et TV-kupp, der de forlanget at den libanesiske presidenten Franjijah skulle gå av.¹⁵³

Murphy sin samtale med Assad gjorde Kissinger mindre bekymret for en militær intervensjon. Kissinger hadde altså ikke noe ønske om en syrisk militær intervensjon i midten av mars, han prøvde å gjøre alt for å stoppe en slik handling. Amerikansk politikk var fortsatt å holde Sinai II intakt og stoppe en stor arabisk krig.¹⁵⁴ En syrisk militær intervensjon sto i veien for dette.

4.3 Rykter om syriske tropper på vei inn i Libanon

Ford-administrasjonen hadde hørt fra den israelske ambassaden i USA at syriske tropper allerede var på vei inn i Libanon. Hvis dette stemte var Ford og Kissinger bekymret for at Israel skulle svare med sin egen militære intervensjon. Den israelske ambassaden hadde fått informasjon sin sannsynligvis fra to steder. Det hadde vært nyheter om syriske tropper forkledd som PLA-soldater. Disse nyhetene kom fra to nyhetskilder. Den ene nyhetskilden var fra en falangistisk piratradio. Den andre nyhetskilden var Reuters. Reuters hadde sannsynligvis fått sin informasjon fra «avisningsfronten». Avvisningsfronten var en radikal politisk palestinsk gruppe. INR mente at Reuters hadde interesse av å spre slike nyheter, men at amerikansk etterretning hadde ikke noe som kunne bekrefte at dette faktisk stemte.¹⁵⁵

Khatib sin hær hadde begynt i mars 1976 å bevege seg sørover. USA var bekymret over at de var på vei til presidentpalasset. Spesielt etter «TV-kuppet» til Khatib sin offiser. Hvis Khatib sin hær var på vei til presidentpalasset betydde det at Khatib ville konfrontere presidenten og gjennomføre et statskupp. PLA under instruksjon av Syria, hadde fått ordre om å forhindre Khatib sin hær i å komme seg til presidentpalasset. Man kunne se dette som et bevis på at Syria ville ha en diplomatisk og fredfull løsning på konflikten.

Dette samsvarte ikke hva Ford-administrasjonen hadde hørt fra den israelske ambassaden. Den israelske ambassaden hadde informert om at syriske tropper var allerede på vei inn mot Libanon. Bureau of Intelligence and Research, INR avkreftet informasjonen til den israelske

¹⁵³ El Khazen, *Breakdown of the state in Lebanon (Tauris & CO LTD, 2000) side 333*

¹⁵⁴ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 27

¹⁵⁵ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 947

ambassaden. Det var ingen kilder som bekreftet det. INR er underlagt utenriksdepartementet i USA og driver med informasjonsanalyse.¹⁵⁶

4.4 Kissinger tar kontakt med Assad

Kissinger vurderte å kontakte de forskjellige politiske gruppene i Libanon og bruke USAs innflytelse over dem. Ford-administrasjonen kom fram til konklusjonen at dette ikke var effektivt nok. USA hadde for liten innflytelse over de politiske gruppene i Libanon. Den eneste effektive bak-kanalen eller kommunikasjonskanalen for å spre innflytelse i Libanon var Syria eller via Syria.¹⁵⁷ På grunn av dette tok Kissinger kontakt med Assad igjen.

Kissinger ba Murphy ta kontakt med Assad og ba han spørre om hva Assad tenkte og dersom Ford-administrasjonen var enig med han, ville de gjøre alt for å hjelpe han. For Ford og Kissinger var det viktig å få frem budskapet til Assad, at det Syria gjør må skje uten bruk av syriske tropper. Hvis ikke, så kunne ikke USA garantere at Israel ikke ville respondere militært. Det var også viktig for USA hvilket utfall Assad så for seg. Det var flere i Ford-administrasjonen som var uenig med Kissinger at det var en mulighet for at Israel ikke ville respondere. Kissinger avviste dette og mente at Rabin sin posisjon i Israel var for svak, at Rabin heller ville ha en konfrontasjon med USA enn å håndtere den politiske opposisjonen i Israel.¹⁵⁸

4.5 Kissinger blir overtalt

Etter mange samtaler med andre deltager i Ford-administrasjonen hadde Kissinger begynt å åpne opp for idéen om en syrisk militær intervensjon. Det var mellom 15 mars og 23 mars at Kissinger begynte å se Syria som den «logiske» løsningen på problemet i Libanon.¹⁵⁹ Man kan på en side si at dette var et skifte fra amerikansk politikk, siden amerikansk politikk i Midtøsten var å holde Sinai II intakt og stoppe en arabisk stor krig og en syrisk militær intervensjon kunne stå i veien for dette.¹⁶⁰ På den andre siden så mente ikke Kissinger lenger at en syrisk militær intervensjon sto i veien for å nå disse målene.

¹⁵⁶ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 947

¹⁵⁷ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 947

¹⁵⁸ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 948

¹⁵⁹ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 951

¹⁶⁰ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027; Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 230

Dersom Ford-administrasjonen skulle avtale noe med Syria så trengte de informasjon. Det var viktig for USA at de fikk informasjon fra Syria så fort som mulig. Hvis Syria hadde tenkte å sende inn soldater, så ville det være en forskjell på om Syria sendte inn 2000 soldater eller 20 000 soldater inn i Libanon. Murphy, etter hans nye samtale med Assad mente at Syria hadde planer om å sende mer enn 2000 soldater.

Khaddam, den syriske utenriksministeren hadde ingen ide om hvor mange soldater/tropper Assad planla å gjennomføre en militær intervensjon med. Khaddam ville ha PLO ut av Libanon så fort som mulig da han var redd for at PLO skulle bygge opp en forakt for Syria. Khaddam var heller ikke interessert i at de radikale muslimske gruppene skulle vinne. Dette viser at Assad var hemmelighetsfull med sine intensjoner til sin egen regjering.¹⁶¹

Ford-administrasjonen lurte på hvem som hadde nok tropper for å få kontroll over situasjonen. Det var et argument for at politikerne i Libanon hadde begynt å komme til enighet og da var ikke militær tilstedeværelse like viktig. Dette viste seg å være feil.¹⁶²

En annen ting som var viktig for Ford og Kissinger var hvor lenge Syria planla å være der og hvordan de skulle få dem ut fra Libanon etter en militær intervensjon. Syria har jo alltid sett på Libanon som rettmessig syrisk.¹⁶³ Ford og Kissinger kunne derfor ikke være sikre på Assad sine intensjoner.¹⁶⁴ For Kissinger var det viktig å vite hva Assad planla. Det var forskjell på å gjennomføre en militær intervensjon og forlate landet etter en uke eller en måned. Kissinger måtte ha en garanti fra Assad slik at han kunne fortelle Israel at Syria hadde ingen planer om å bli hvis de først gikk inn i landet. Permanent tilstedeværelse var noe Israel ikke kunne godta.

4.6 Kissinger har problemer med Egypt og Israel

Kissinger kom med en løsning 23 mars 1976. Det var å øke militær tilstedeværelse med en liten gruppe syriske tropper, kamuflert som PLA. Dette ville ikke skape noe problem for Israel. Israel ville skjønne at økningen av militær tilstedeværelse var viktig for en politisk løsning og at Syria ville forlate landet. Med økte tropper fra Syria kunne man fokusere på å skape orden.

¹⁶¹ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 951

¹⁶² Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 951

¹⁶³ Waage, *Konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013), side 229

¹⁶⁴ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 223

Spørsmålet var hvordan Kissinger skulle foreslå det for Assad. For å foreslå det for Assad, så måtte Ford-administrasjonen ha en garanti og avtale med Israel om at de ikke kom til å reagere. Et annet spørsmål var hvor Syria skulle flytte troppene sine fra. Syria hadde mange tropper i deres «hot spots»¹⁶⁵ som Tripoli, som de ikke ville flytte. Svaret var at Syria kunne bruke de 5000 saudiske troppene som var i Syria.

Problemet med planen til Kissinger var ikke bare Israel, men også Egypt. Egypt var på vei til å bli USA sin viktigste samarbeidspartner i Midtøsten etter Israel. Bent Snowcroft som tok over nasjonal sikkerhetsrådgiver i 1975, mente at Egypt ville skjønne at USA hadde konspirert med Syria om å la syriske tropper infiltrere Libanon. Noe USA nettopp gjorde, men Kissinger ville ikke at resten av regionen skulle vite det. Hvis Ford-administrasjonen fortalte Assad at det var greit for dem å bevege seg i Libanon så mente Kissinger at «I'll be up to my ass in alligators with the Egyptians».¹⁶⁶

Det var i Kissinger sin forståelse at den eneste måten det skulle være holdbart for Israel, var med en amerikansk garanti. En syrisk militær intervensjon ville gi Israel gyldighet til å angripe Sør-Libanon. Ford-administrasjonen var bekymret for stillheten fra Israel. USA var bekymret for at stillheten betydde at Israel planla å bevege seg inn i Libanon. Kissinger hadde en pressekonferanse i Dallas 22 og 23 mars der han advarte både Syria og Israel om å bevege seg inn i Libanon.¹⁶⁷

Den amerikanske etterretningstjenesten Defense Attaché System i Damascus, hadde rapportert 23 mars 1976 at den syriske hæren hadde begynt å bevege seg til det naturlige samlingspunktet for en militær intervensjon i Libanon.¹⁶⁸ Ford-administrasjonen så dette som et tegn på at syrerne var klare for å bevege seg inn mot Libanon.

¹⁶⁵ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 951

¹⁶⁶ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 952

¹⁶⁷ Henry Kissinger, "Address by Henry Kissinger", 22/7/76, *Public papers of Secretary of State Henry Kissinger, 1976 and January 1977* (Washington, DC, 1976), s. 457-478; Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 952

¹⁶⁸ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 952

Ford-administrasjonen var bekymret for at Israel visste noe Ford-administrasjonen ikke visste. Dette var med tanke på hvor rolig Israel hadde forholdt seg til situasjonen. USA hadde orientert om situasjonen til Israel, men hadde ikke fått noe informasjon tilbake. Israel visste alt USA visste, men USA visste ikke alt hva Israel visste. Ford-administrasjonen mente det var heller ikke i Israel sin «natur» å oppføre slikt. Israel ville utnytte hver sjanse for å få mer våpen og assistanse av USA, hvis de så at situasjonen i Libanon forverret seg.¹⁶⁹

Det var fortsatt to andre muligheter for Ford-administrasjon enn en syrisk militær intervensjon. Dette mente mange i utenriksdepartementet. Den ene muligheten var en samlet arabisk front. Den andre muligheten var å få FN til å arrangere en våpenhvile. Kissinger avfeiet begge mulighetene. En samlet arabisk front var foreslått tidligere og responsen var negativt. Det ble sett på som en anti-syrisk forslag. Kissinger så også lite håp i FN-forslaget.¹⁷⁰

4.7 Hvorfor Syria bytter side

Amerikansk politikk endret seg også fordi syrisk politikk endret seg. Ford og Kissinger fant det fascinerende at Syria først fremmet en politisk løsning på den libanesiske borgerkrigen, men var nå klare for å bevege seg inn. Dette var det flere grunner til. Joseph Sisco fra utenriksdepartementet hadde kommentert endringen som «It is truly weird. It only proves how unpredictable it can be to work in the Middle East»¹⁷¹

Syria sine rivaler i PLO og andre radikale arabiske politiske grupper hadde fått en stor seier i mars 1976 og deres allierte hadde erobret noen områder fra de kristne falangistene. Syrerne var på dette tidspunktet villig til å hjelpe de kristne. Assad var bekymret for å bli utmanøvrert av Sadat til å bli den største makten i Midtøsten. Sinai II hadde isolert den syriske presidenten fra fredsforhandlingene. Etter tapet mot Israel i 1973, hadde Assad begynt å se Libanon som Syria sin vestlige-flanke.¹⁷² Libanon var viktig av sikkerhetsmessige grunner. Assad var også redd for at opprør og vold kunne spre seg til Syria.¹⁷³

¹⁶⁹ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 953-954

¹⁷⁰ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 953

¹⁷¹ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 953; Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 141

¹⁷² Reuven, *The Syrian Involvement in Lebanon since 1975* (Westview Press, 1991) side 7

¹⁷³ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 953

En kristen seier betydde nok en allianse mellom Israel og Libanon, men Assad var bekymret for at hvis PLO vant, ville Israel reagere og angripe Libanon. Israel kunne knuse PLO og de andre venstrevridde politiske gruppene. Dette var et dårligere utfall for Assad, fordi dette ville fjerne all syrisk innflytelse i Libanon. Det var derfor en bedre løsning for han å støtte de kristne. Assad skjønnte at hvis Syria ikke gikk inn så vil Israel gå inn.¹⁷⁴

Ford-administrasjonen syntes skifte til Assad sin politikk var overraskende. Assad var tidligere optimistisk og rolig under konflikten. 23 mars 1976 var han villig til å sende tropper. 15 mars var Assad bekymret for militære kupp, men hadde ikke vist noen intensjoner om å sende sine egne tropper.¹⁷⁵ I ettertid er det lett å se Assad sine intensjoner, men Ford-administrasjonen viste ikke Assad sine hensikter. Skiftet i Assad sin politikk fikk også Ford-administrasjonen til å tenke på at dersom Syria hadde tatt kontakt med dem, så hadde nok tatt kontakt med Sovjetunionen. Dette stemte ikke.

Kissinger var ikke bekymret for at Syria skulle bevege seg inn uten å høre fra dem. Bekymringen var utfallet dersom Syria gikk inn og hvordan de skulle få dem ut. Snowcroft hadde foreslått at etter en periode burde syriske tropper bli byttet ut med en samlet arabisk hær eller FN tropper. Kissinger mente at Syria aldri ville godta å bli byttet ut av en annen arabisk hær. Dette ville bety en faktisk anneksjon av Libanon, noe den syriske ambassadøren Murphy mente Syria ikke var interessert i.¹⁷⁶

4.8 Spørsmålet om Israel og Egypt

Hvis Israel bestemte seg for at en syrisk militær intervensjon var utenkelig, så var det et viktig spørsmål hvem Ford-administrasjonen skulle stille seg bak. Ford-administrasjonen trengte noen svar først. Ford og Kissinger ventet fortsatt på informasjon over hvor mange soldater Syria planla å sende. Hva Syria skal gjøre og hvor lenge de skal bli der. Istedenfor å be Syria gjøre noe, mente Kissinger at det var bedre å vente på en respons. Kissinger ville gi dem tid til å tenke over situasjonen. Det ville også holde Israel i ro, Kissinger sa i et møte 23 mars at «those sons of bitches are awfully eager to give the Syrians a real blow.»¹⁷⁷

¹⁷⁴ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 279

¹⁷⁵ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 946

¹⁷⁶ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 953

¹⁷⁷ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 954

For å vite hva Israel tenkte så møtte Kissinger den israelske ambassadøren Simcha Dinitz 23 mars for å diskutere Libanon. Dinitz mente at USA ikke kunne stole på syrerne. Israel var bekymret for at syrerne ikke ville forlate Libanon. Den israelske ambassadøren sitt forslag var at Israel beveget seg stille inn i Sør-Libanon, og tok over strategiske områder, for å holde disse som forhandlingskort til syrerne forlot Libanon. Hvis Syria går inn, så vil Israel gå inn og Israel vil ikke dra før Syria drar.¹⁷⁸ Ford-administrasjonen var usikker på hva Israel mente med å bevege seg inn «stille» og hvilke «strategiske» områder Israel tenkte på det. Ford-administrasjonen lurte på Israel sin respons, hvis Syria beveget seg inn for å være i Libanon i tre uker og at dette var garantert fra den amerikanske regjeringen. Den israelske ambassadøren hadde sagt at situasjonen i Israel ikke ville tillatt det. Kissinger responderte til den israelske ambassadøren med

I'm inclined to say, screw the domestic situation. That's not our most fundamental problem. Our real problems will be with Egypt.¹⁷⁹

USA var usikre på hvordan de skulle håndtere Egypt. Egypt var veldig viktig for USA. De hadde kommet en lang vei med Sinai II. Ford-administrasjonen var redd for at noen i Syria skulle fortelle Egypt om planene deres. Det var derfor viktig at USA fortalte Egypt noe først. USA ville ikke risikere at informasjon til Egypt skulle komme fra Syria. Ford-administrasjonen hadde to løsninger på problemet.

Kissinger sitt forslag var å informere Egypt at Syria vurderte en militær intervensjon i Libanon og at dette kunne forårsake en reaksjon fra Israel. Egypt hadde kommet med to tidligere forslag om situasjonen via en bak-kanal. Det ene var at Egypt foreslo at Syria skulle komme seg ut av Libanon fullstendig, dette gjaldt også PLA. Det andre forslaget var at presidenten i Libanon, Franjyah skulle gi fra seg makten umiddelbart. Sisco mente at det var åpenbart at Syria ikke ville forlate Libanon og at det ville uansett føre til en PLO seier, noe Ford-administrasjonen ikke ville. Sisco mente også at det andre forslaget til Egypt, ikke ville lede noe sted og at det allerede var en del av den syriske planen.¹⁸⁰

¹⁷⁸ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 142; Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 954-955

¹⁷⁹ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 955

¹⁸⁰ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 957

Et spørsmål som ble viktig var hvordan Syria skulle rettferdiggjøre israelske tropper i Sør-Libanon til Egypt og hva ville skje dersom Syria brøt avtalen. Syria kunne ikke ha en avtale med USA og samtidig være «leder» for de arabiske landene.

Sadat ville da svartmale Assad som en forræder for den arabiske-saken. Sadat ville sannsynlig bli fristet til å ta lederrollen som PLO sin forsvarer.¹⁸¹ USA mente det var en god indikasjon at Syria hadde kommet til dem med forslaget, selv om de visste hva det innebar. Det kunne vise et brudd på syriske-sovjetiske relasjoner. Syria var en viktig alliert for Sovjetunionen i regionen på dette tidspunktet. Kissinger så dette som en mulighet til å fjerne sovjetisk innflytelse i Syria.

Israel ville at Syria skulle gå inn, slik at Syria får Nord-Libanon og Israel får Sør-Libanon. Dette samsvarte med amerikanske politikk. Det eneste problemet var at Israel ville ha et område i Libanon fylt med geriljakrig. USA skulle heller ikke være deltagende i en aksjon som hjalp Israel i å ta Sør-Libanon.¹⁸²

Ford-administrasjonen skulle si til begge sider at de var offisielt imot militær intervensjon. Strategien var å holde begge partene borte fra Libanon og vente til de fikk svar. USA hadde enda ikke fått vite hvor mange tropper Syria hadde tenkte å sende inn, hvor lenge de tenkte å være der. Ford-administrasjonen skulle også advare Syria om Israel og Sør-Libanon. USA skulle ikke si til Syria at de hadde snakket med Israel.

Ford-administrasjonen var også interessert i Syria sin reaksjon dersom Israel responderte med angrep i Sør-Libanon.¹⁸³ Det var også viktig for Ford-administrasjonen at det ikke skulle virke som et amerikansk forslag. Det var derfor viktig å holde forhandlingene med Syria, uten å vise amerikanske intensjoner. Det skulle virke som Ford-administrasjonen ville høre hva Syria tenkte. Israel hadde også andre ambisjoner i Sør-Libanon. Israel hadde alltid ønsket å dele Libanon i to. Der den ene delen var et kristent Libanon.¹⁸⁴

¹⁸¹ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 956

¹⁸² Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 955

¹⁸³ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 956

¹⁸⁴ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 216

Ford og Kissinger skulle heller ikke fortelle Israel at USA fortalte Syria om Israel sine mulige planer i Sør-Libanon. Dette var fordi at dersom Israel visste det, så kunne en risikere at de ville bevege seg inn Sør-Libanon for å komme Syria i forkjøpet.

4.9 Amerikansk støtte til en syrisk militær intervensjon

Amerikansk politikk beveget seg til å støtte en syrisk militær intervensjon 23 mars 1976, men Kissinger var fortsatt usikker på en syrisk militær intervensjon. Han var ikke begeistret over en situasjon der Syria ville få lov til å drive Egypt og PLO ut. Det eneste resultatet ville vært å få Israel til å reagere med å bevege seg inn i Fatahland. Fatahland, var kallenavnet på den palestinske kontrollerte området i Sør-Libanon. PLO hadde flyttet en stor prosent av sine militære operasjoner til Sør-Libanon etter borgerkrigen i Jordan.¹⁸⁵

USA ville også bli mistenkt for å samarbeide med Israel for å fjerne PLO i Sør-Libanon. I hvert fall fra pressen. Kissinger ville vært mer sikker på en syrisk militær intervensjon, hvis det var en enighet mellom USA, Israel og Syria, der USA hadde en garanti for at Syria ville være ute av Libanon etter tre uker. Dette kunne vise verden at man kunne komme til en enighet i Midtøsten. Problemet var fortsatt at USA ikke kunne la Israel gå inn, men det var nesten umulig å holde dem ute. Konklusjonen var at hvis USA ikke kunne holde Israel ute, var det best å også holde Syria ute.¹⁸⁶

Et annet problem for Ford-administrasjonen kunne være tidsrommet. Dersom USA ga garanti og tidspunktet hadde kommet for at Syria skulle trekke seg ut, men situasjonen forverret seg, og Syria ville være den eneste aktøren som kunne holde situasjonen intakt. Hva så? Det var lett å finne ut hvor mange tropper Syria tenkte å sende inn, men tidsrommet de tenkte å være der var umulig å finne ut av.¹⁸⁷

Uansett, ville Israel holde Sør-Libanon som gissel som et forhandlingskort. Ford-administrasjonen skjønnte at Israel ikke kunne holde seg «stille». Det vil bli kamp i Sør-Libanon. Kissinger forsto at kampen ville være med PLO og at det vil gjøre det verdt det fra et amerikansk perspektiv. Ford-administrasjonen forsto endelig hvorfor Israel hadde vært så rolig de siste

¹⁸⁵ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 227

¹⁸⁶ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 958

¹⁸⁷ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 956

dagene. Israel så på dette som en gylden mulighet til å angripe Fatahland. PLO i Sør-Libanon hadde vært en plage for Israel lenge. Murphy argumenterte for at det ville bare flytte PLO lengre nord, noe som ikke var et problem for Israel, så lenge de var lengre unna grensen deres. For USA ville det ikke være noe verre at PLO flyttet seg lengre nord.¹⁸⁸

4.10 Kissinger og Rumsfeld

Kissinger og Snowcroft møtte Ford og forsvarsminister Donald Rumsfeld, 24 mars 1976, der de diskuterte Libanon. Ford lurte på hvor viktig Libanon var for USA. Kissinger informerte Ford om detaljene. Kissinger forklarte at de hadde en veldig «merkelig» situasjon i Libanon.

Syria støttet de konservative og kristne imot PLO og kommunistene. Egypt støttet PLO og de venstrevridde gruppene imot Syria. Sovjetunionen støttet Syria, men de støttet også PLO. Begge var viktige allierte for Sovjetunionen. Israel støttet også de konservative og kristne imot PLO. Kissinger påpekte hvor viktig det var å holde Israel unna Sør-Libanon. Dersom Ford-administrasjonen ikke klarer å holde dem tilbake, vil det bli et FN sikkerhetsråd møte, hvor Ford-administrasjonen enten må fordømme eller bruke veto-retten sin. Begge valg er dårlig for administrasjonen. Ford, som var uerfaren i utenrikspolitikk lurte på hva den beste løsningen var.¹⁸⁹ Kissinger mente at den beste løsningen var hvis Syria gikk fort inn og ut. Kissinger sa at «Syria vil håndtere PLO som Jordan gjorde».¹⁹⁰

Rumsfeld mente at Kissinger sitt forslag ikke var «fornuftig». Kissinger og Rumsfeld hadde andre ideer om hvordan amerikansk politikk skulle være.¹⁹¹ Kissinger svarte med at den beste løsningen er hvis ingen går inn, men det at det var lite sannsynlig. Syria sin prestisje sto på spill og Egypt hadde lyst til å ydmyke dem. Ford spurte om hva situasjonen ville bli dersom ingen går inn. Snowcroft mente at det ville føre til en PLO seier, noe ingen i Ford-administrasjonen ville at skulle skje.

¹⁸⁸ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Hyland, Sisco, Day, Murphy og Covey 23 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 956

¹⁸⁹ Terry, *U.S. Foreign Policy in the Middle East (Pluto Press, 2005) side 82*

¹⁹⁰ Samtale mellom Ford, Kissinger, Rumsfeld og Snowcroft 24 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 960

¹⁹¹ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Day, Murphy, Snowcroft og Covey 27 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 980

Ford stolte på Kissinger sine valg og var som oftest enig med han.¹⁹² Ford var enig med Kissinger sin politikk i Midtøsten og tok hans side over Rumsfeld angående konflikten i Libanon.

4.11 Syria vil minske kommunistisk innflytelse i Libanon

Ford-administrasjonen viste at Syria ville gå inn i Libanon, men Syria var også alliert med Sovjetunionen. Det kom derfor som et sjokk da Kissinger fikk høre at Syria hadde lyst å minske kommunistisk innflytelse i Libanon. USA hadde fått informasjonen via en bak-kanal. Kissinger var spesielt overrasket og hadde sagt «I never thought I would read in a cable that Syrians want to reduce Communist influence in Lebanon».¹⁹³

Ford-administrasjonen tok derfor kontakt med Saudi-Arabia, Jordan og Egypt om situasjonen. USA hadde ikke hørt noe fra Egypt. Ford og Kissinger var bekymret for at Egypt spilte et kortsiktig spill, der de støttet PLO og kommunistene i å komme seg ut av «boksen» som var Sinai II. Administrasjonen hadde heller ikke hørt noe fra Syria, bortsett fra bak-kanalen. Å holde Sinai II intakt var fortsatt den viktigste delen av amerikansk politikk i Midtøsten.¹⁹⁴

Ford og Kissinger var fornøyd over at Syria ville minske kommunistisk innflytelse i Libanon. Bekymringen var fortsatt at dersom Syria gikk inn, så ville de aldri gå ut. Det ville vært greit for USA hvis Syria gikk inn, knuste PLO og ble byttet ut med en FN-styrke. Dersom Syria gikk inn, var det også en fare for at Israel ville bevege seg videre over Golanhøydene hele veien over Latali-elven. Hvis Syria sender inn 4000 tropper og Israel går inn, så vil det skape mer komplikasjoner. Ford og Kissinger var også bekymret for at Syria kanskje ville forlange deres okkuperte områder tilbake fra Israel, for å trekke seg ut av Libanon. Områdene i Libanon er også mye mer verdt enn områdene i Sinai og det kunne føre til en blodig konflikt.

Idéen om en samlet arabisk front var fortsatt diskutert, problemet var at Jordan var det eneste landet som hadde respondert og var negative til det. Tyrkia var en annen mulighet. Tyrkia var og er medlem i NATO. Det var en mulighet å sende inn en FN-styrke med mesteparten av

¹⁹² Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 145

¹⁹³ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Clements, Brown, Walters, Snowcroft, Hyland og Hornblow 24 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 961-962

¹⁹⁴ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027; Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 230

arabiske tropper. Problemet var dersom Israel gikk inn, da ville de andre arabiske statene svare. Saudi-Arabia hadde allerede begynt å true med å kutte oljeproduksjonen.¹⁹⁵

Selv for bekymringene ble Kissinger fast bestemt på å la Syria bevege seg inn i Libanon og knuse PLO. Han så det som en strategisk mulighet, som han hadde ikke gjort tidlig. Problemet var at Israel kunne bevege seg inn i Sør-Libanon, hvis Syria gikk inn i Libanon. Dette ville forene den arabiske fronten. Et FN-møte kunne heller ikke hjelpe, det kunne skape en fordømmelse av Israel. På grunn av dette vurderte Ford-administrasjonen om å sende en amerikansk styrke til Sør-Libanon for å forhindre et israelsk framstøt.¹⁹⁶

¹⁹⁵ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Clements, Brown, Walters, Snowcroft, Hyland og Hornblow 24 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 962-963

¹⁹⁶ Samtale mellom Kissinger, Ingersoll, Clements, Brown, Walters, Snowcroft, Hyland og Hornblow 24 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 963

Kapittel 5: Amerikansk politikk fra 24 mars 1976 til juni 1976: Kissinger endrer mening

«I started with the assumption the Syrians would succeed. I forgot the infinite capacity of the Arabs to screw things up».¹⁹⁷

- Henry Kissinger, 22 juni 1976

Ford-administrasjonen med Kissinger i spissen var åpen for syrisk militær intervensjon i starten av mars 1976, men dette endret seg. Amerikansk politikk gikk fra å støtte en syrisk militær intervensjon til å heller støtte Syria sitt fredsforslag fra januar 1976. Dette var fordi Kissinger følte at det ble for vanskelig å holde vekk Israel.¹⁹⁸ USA ville heller ikke ødelegge sitt nye forhold til Egypt. Dette stoppet ikke Syria i å sende tropper inn i Libanon i april 1976. Dette skjedde uten et klart signal fra Ford og Kissinger. USA hadde ingen ide om at en syrisk militær intervensjon kom til å skje.

5.1 Amerikansk politikk i slutten av mars

Egypt var viktig for amerikansk politikk, spesielt med tanke på Sinai II. Derfor var det viktig for Ford og Kissinger å ikke ødelegge dette forholdet. Dette var en av de mange grunnene til at Kissinger begynte å tvile på en syrisk militær intervensjon. Allerede 24 mars 1976 sa Kissinger at:

If the Egyptians are that much up in arms about it, we are going to have to do our best to keep the Syrians out.¹⁹⁹

Selv om Kissinger begynte å tvile på en syrisk militær intervensjon, var han og Assad fortsatt ute etter det samme. Det var å knuse PLO og fjerne de radikale gruppene i Libanon. På grunn av dette begynte Kissinger å få en ny respekt for Assad og så han som en pragmatisk og moderat løsning på problemet. Moderat i den måten at Assad samsvarte med amerikansk politikk i Midtøsten.²⁰⁰

¹⁹⁷ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni, FRUS XXVI 1974-1976: side 1044; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1052-1053

¹⁹⁸ Reuven, *The Syrian Involvement in Lebanon since 1975* (Westview Press, 1991) side 50

¹⁹⁹ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Sisco, Day, Murphy, Hyland og Covey 24 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 965; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1052-103

²⁰⁰ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027; Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 230

Den største bekymringen var fortsatt at Israel skulle blande seg inn i konflikten. Ford-administrasjonen kunne ikke risikere at både Israel og Egypt skulle reagere på en syrisk militær intervensjon. Ford-administrasjonen var redd for at dette kunne ende med et arabisk felleskap, noe Ford-administrasjonen sin politikk i Midtøsten ønsket å fjerne. Ford-administrasjonen var også engstelig for at det kunne skape en ny israelsk-arabisk stor krig.²⁰¹

5.2 USA og Sadat

Kissinger viste at så lenge Israel ikke gikk inn etter Syria så ville ikke Sadat ha noe form for pressmiddel. Sadat ville vært misfornøyd over at USA og Syria hadde samarbeidet, men det hadde Egypt og USA også. Hvis Israel gikk inn etter Syria så ville Sadat sin misnøye vært mye sterkere og begrunnet.

Sadat spilte også et dobbeltspill der han ville at Syria skulle gå inn i Libanon for å støtte de kristne. Dette var fordi da ville Assad miste sin rolle i den arabiske verden. Jordan ville skifte side fra å støtte Syria til Egypt som det ledende arabiske landet. Syria var opptatt av å få Jordan under deres innflytelse.²⁰²

Et problem for Syria var at Egypt ville ydmyke dem etter Jom-Kippur krigen og Sinai II. Sadat kunne tillatte kaos i Libanon, hvis det svekket Syria.²⁰³ Et annet problem var at det ville også vært gunstig for Israel hvis Syria presset PLO lengre mot Sør-Libanon. Dette var fordi Israel hadde fått mer sympati i pressen og i verden for øvrig dersom de hadde PLO rett ovenfor grensene deres.

5.3 Syria sin politikk i Libanon i midten av mars

I tidligere historiografi er et vanlig narrativ at Syria støtte de kristne, men det kan hende dette var omvendt. De kristne falangistiske gruppene støttet Syria sine forsøk på å finne politiske løsninger på konflikten. Dette var fordi de kristne falangistene så Syria som et virkemiddel for å løse konflikten på en moderat måte og deres interesserer samsvarte for første gang Både Syria

²⁰¹ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Sisco, Day, Murphy, Hyland og Covey 24 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 965

²⁰² Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Sisco, Day, Murphy, Hyland og Covey 24 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 969

²⁰³ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Atherton, Saunders, Day, Murphy og Covey 26 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 977

og de kristne falangistene hadde som mål å forhindre en seier til venstresiden sammen med PLO.²⁰⁴

Syria var også redd for at Israel skulle svare med en militær intervensjon hvis de gikk inn i Libanon. Det var derfor Syria begynte i midten av mars å prøve å finne en måte å unngå direkte konflikt med Israel. Syria tok kontakt med USA 24. mars om steder i Libanon hvor det kunne være greit å bevege seg inn med tropper uten å komme i konflikt med Israel.

Da Syria tok kontakt skjønnte Ford-administrasjonen ganske raskt at Syria begynte å bevege seg raskt mot en militær intervensjon i Libanon.

Ford-administrasjonen hadde enda ikke fått et tidsrom. På grunn av dette kontaktet Kissinger Israel for å forklare hva som foregikk. Ford-administrasjonen responderte til Syria at de skulle studere planene deres og advarte dem om hvilke konsekvenser det kunne medføre. Det var viktig for Ford og Kissinger å få frem til Israel at det ikke var deres ide angående en syrisk militær intervensjon.²⁰⁵

5.4 Syria sin politikk begynner å bli upopulær

Syria sin politikk i Libanon begynte å bli upopulær blant de andre muslimske landene. Kissinger var bekymret for dette. Dette var fordi Kissinger begynte å se Assad som en av de få moderate i Midtøsten. Det var ikke alle i Ford-administrasjonen som var enig med Kissingers analyse. Assad var ikke så moderat som han trodde. Kissinger sitt nye forhold med Assad skyldtes at interessene deres i Libanon samsvarte, noe som fikk Kissinger til å se han som moderat.²⁰⁶

Siden Syria sin politikk begynte å bli upopulær blant de andre muslimske landene er det viktig å stille seg spørsmålet om hvorfor Assad begynte med denne politikken. Grunnen var at Assad var redd for at konflikten i Libanon skulle forflytte seg til Syria. Syria besto også av flere religiøse grupper og etnisiteter, sammenlignet med Libanon. Assad var engstelig for at det kunne skje en lignende borgerkrig i Syria.²⁰⁷

²⁰⁴ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Atherton, Day, Saunders, Murphy og Covey 24 mars, FRUS XXVI 1974-1976: side 972

²⁰⁵ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Atherton, Day og Covey 25 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976 side 975; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1046

²⁰⁶ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1060

²⁰⁷ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Atherton, Saunders, Day, Murphy og Covey 26 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 976-978

På starten hadde Assad støtte fra både venstresiden og høyresiden og han hadde håpet at han kunne ekskludere ekstremistiske gruppene i landet, men da situasjonen forverret seg mistet Assad støtte fra venstresiden. Assad hadde fortsatt støtte i store deler av PLO og ambisjonen til Assad var å ta over maktstrukturen i organisasjonen. Dette endret seg da Assad så at de radikale ekstremistene i Libanon begynte å vinne.²⁰⁸

Siden Assad og Israel interesserer samsvarte så sterkt, syntes Ford-administrasjonen at det var merkelig at de ikke gikk inn for kompromiss. Hvis Israel hadde tillatt Syria å gå inn i mars så hadde Assad muligens knust PLO og fjernet deres maktstruktur.

26 mars 1976 hadde Syria begynte å trekke PLA-soldater tilbake fra Libanon og Syria tok også kontakt med Jumblatt for å forhandle. Forhandlingene deres førte ikke frem. Dette fikk Syria til å begynne å tenke på en militær intervensjon igjen.²⁰⁹

5.5 Ford-administrasjonen prøver å stoppe en syrisk militær intervensjon

At Syria begynte å tenke på en militær intervensjon gjorde Kissinger bekymret. Syria sendte beskjed at de skulle bevege seg inn 27 mars 1976. Noe de ikke gjorde før 9. april 1976.²¹⁰ Kissinger og resten av Ford-administrasjonen var bekymret for at de skulle bevege seg inn 28 mars 1976. På grunn av denne beskjeden var Kissinger bestemt på at USA skulle ta en tydeligere rolle i den libanesiske konflikten.

Ford-administrasjonen tok kontakt med Frankrike, som hadde vært i kontakt med Syria om en militær intervensjon. Der de igjen fikk frem at en israelsk militær intervensjon ville være katastrofal. Ford-administrasjonen håpte at Frankrike kunne kontakte Syria. Frankrike skulle fortelle at Syria måtte vente før de fikk noen internasjonale garantier og en bestemt løsning om hvor Syria kunne gå inn uten at Israel ville reagere militæret. Kissinger hadde sympati for Assad

²⁰⁸ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Atherton, Saunders, Day, Murphy og Covey 26 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 977

²⁰⁹ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Atherton, Saunders, Day, Murphy og Covey 26 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 978; Reuven, *The Syrian Involvement in Lebanon since 1975* (Westview Press, 1991) side 22 og side 27

²¹⁰ O'Ballance, *Civil War in Lebanon 1975-92* (Palgrave, 1998), s 42

sin posisjon og var enig i en syrisk løsning på problemet. Det var Israel som sto i veien for at USA kunne godkjenne en slik handling.²¹¹

Ford-administrasjonen var også bekymret for kongressen. Hvis Syria gikk inn ville Kongressen forlange at man skulle stoppe med all syrisk bistand, samtidig som at kongressen hadde vært rasende mot Sovjetunionen. Dette var fordi en syrisk militær intervensjon ville blitt sett som en sovjetisk manøver for å undertrykke de forsvarsløse libaneserne. Hvis Syria beveget seg inn, så skulle Kissinger anbefale Ford å legge et massivt press mot Israel for å holde dem utenfor. Kissinger var irritert over at Israel ikke forsto at en syrisk militær intervensjon kunne bety slutten på PLO noe som også ville vært gunstig for Israel.²¹²

Kissinger begynte å tro 27 mars 1976 at Assad bløffet når det gjaldt en syrisk militær intervensjon. Det var to muligheter for at Assad bløffet. Den ene muligheten var at Assad skulle vise makten sin til Jumblatt etter at forhandlingene deres gikk galt. Idéen om en syrisk militær intervensjon var altså en form for demonstrasjon til Jumblatt om hva som kunne skje hvis han ikke godtok forhandlingene Syria la frem. Den andre muligheten var at Assad skulle berolige sine krigshissige generaler ved å si ok til en militær intervensjon, for og så demonstrere for dem at det ikke vil gå uten USA. Den siste muligheten var at Assad ikke bløffet og at Assad ventet på at Ford-administrasjonen skulle finne en løsning på hvordan de kunne holde Israel tilbake.²¹³

28 mars 1976 tok Ford-administrasjonen kontakt med druse-lederen Jumblatt og den tidligere presidenten, falangist-lederen Chamoun. Ford-administrasjonen informerte Chamoun om at det ikke var mulighet for en amerikansk militær intervensjon som i 1958. Jumblatt fikk høre noe annet enn Chamoun. Dette var for at Jumblatt skulle frykte at en amerikansk militær intervensjon kunne skje. Dette var vanlig politikk fra Kissinger sin side, som baserte hele Midtøsten-politikken sin på å fortelle Israel og falangistene en ting og de arabiske landene noe helt annet.²¹⁴

²¹¹ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Day, Murphy, Snowcroft og Covey 27 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 981

²¹² Samtale mellom Kissinger, Atherton, Day, Murphy, Snowcroft og Covey 27 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 981

²¹³ Samtale mellom Kissinger, Snowcroft, Atherton, Day, Murphy og Covey 27 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 984-985

²¹⁴ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Eagleburger, Atherton, Saunders, Day og Covey 28 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 988

USA begynte å se at situasjonen i Libanon begynte å forverre seg i slutten av mars 1976. Det var derfor viktig å for dem å få frem at de var forståelsesfull angående en syrisk militær intervensjon, men at de ikke hadde godkjent det på noen som helst måte.

Israel mente at en syrisk militær intervensjon ville bety en «syrianisering» av Libanon. Dette syntes Kissinger var ironisk fordi han mente utfallet uansett ville bety en «syrianisering» av Libanon. Dette var fordi Kissinger mente at Syria ville ha en innflytelse på landet uansett hva som skjedde.²¹⁵

5.6 Israelsk analyse på den libanesiske borgerkrigen

Den israelske ambassadøren, Dinitz hadde en samtale med Kissinger 29 mars 1976. Dinitz hadde kommet med Israel sin offisielle holdning til den libanesiske borgerkrigen. Det var at Israel aldri kunne godkjenne en syrisk militær intervensjon. Dinitz hadde også kommet med Israel sin uoffisielle holdning til konflikten med en dypere analyse.

Den dypere analysen var ment bare for Kissinger. Israel forsto hvorfor Kissinger prøvde å manøvrere en løsning mellom Israel og Syria. Analysen til Israel var at:

1. De trodde ikke at Jumblatt faktisk kunne slå de kristne.
2. De skulle sørge for at de kristne ikke kunne tape ved å gi dem våpen, noe Ford-administrasjonen ikke sa noe imot.
3. At Israel mente at Assad prøvde å forsterke sovjetisk innflytelse i regionen, noe som ville være dårlig for Egypt og USA i det lange løpet.
4. Israel trodde ikke at de radikalene kunne forene Libanon.
5. Etter Syria går inn i Libanon vil de bevege seg mer til venstresiden for å få PLO inn i fredsforhandlingene.
6. Når Syria først er inne vil de bli støttet av Sovjetunionen.²¹⁶

Kissinger var ikke uenig med denne analysen og lovt Israel at USA skulle gjøre alt de kunne for å holde Syria unna Libanon. Kissinger endret altså mening angående en syrisk militær

²¹⁵ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Day, Murphy, Snowcroft og Covey 27 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 991

²¹⁶ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Atherton, Eagleburger, Saunders, Day og Covey 29 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 994-995

intervensjon.²¹⁷ Hvis USA ikke skulle greie å holde Syria unna så ville de også gjøre sitt beste å holde Israel unna. På grunn av dette bestemte Kissinger seg heller for å støtte forslaget til Syria fra 22 Januar 1976. Forslaget til Syria gikk ut på å skifte det sekteriske systemet fra 45% til 55% balanse mellom kristne og muslimer til en 50% til 50% balanse. Der også presidenten ble valgt av parlamentet. Kissinger holdt en pressekonferanse da han sa dette 29 mars 1976. I den samme pressekonferansen sa Kissinger at en utenlandsk intervensjon fra begge parter ville bringe stor fare og at USA var villig til å finne en fredfull løsning på konflikten.²¹⁸ Kissinger gjorde dette fordi han ville vise støtte til Syria; «I want to give Syrians a real pat on the back».²¹⁹

Kissinger tok også kontakt med Chamoun. Dette var fordi Kissinger mente at hvis de kristne greide å holde situasjonen fastlåst, så ville det være en bedre løsning for USA enn at syrerne gikk inn. Kissinger beholdte dette synet resten av konflikten. Kissinger la det frem slikt:

If I could just review Lebanon. There are two radical groups: the Jumblatt group and the PLO. There are two moderates: the Christians and moderate Arabs. Syria has historically wanted to dominate Lebanon. Israel thinks that in the long term, Syria in Lebanon would turn to the radicals and support the PLO. Syria feels that if they don't go in, the PLO will take over the country. I think Syria is right in the short run and Israel is right in the long run. I think the best course of action is to support Syria politically and try to keep them out militarily. Under these circumstances, I think we need a senior guy in Lebanon. It could be Dean Brown or Bill Porter. Brown is associated with the Jordanian action of 1970 when Hussein smashed the PLO. That may be a problem. I would discuss Brown with the King.²²⁰

5.7 Ford-administrasjonen slutter å støtte en syrisk militær intervensjon

Kissinger ville altså støtte Syria politisk i den libanesiske borgerkrigen. Dette var fordi Kissinger fortsatt så Assad som en moderat løsning på konflikten. Amerikansk politikk kunne ikke tillatte en syrisk militær intervensjon hvis det ikke var absolutt fare for at de kristne kunne tape. Ford-administrasjonen ga beskjed til Assad at Syria måtte presse for en ny våpenhvile, hvis USA skulle revurdere en holdning sin til en syrisk militær intervensjon. Dette var fordi Ford-administrasjonen vil se om det var andre løsninger. Hvis Syria skulle gå inn måtte Assad

²¹⁷ Reuven, *The Syrian Involvement in Lebanon since 1975* (Westview Press, 1991 side 50

²¹⁸ Tanner, «Moslems reject a Lebanon truce»

²¹⁹ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Atherton, Eagleburger, Saunders, Day og Covey 29 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 996

²²⁰ Samtale mellom Ford, Kissinger og Snowcroft 30 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1001

gi en dato for tilbaketrekning. Kissinger tenkte at tre uker var nok, på bakgrunn av at Jordan brukte ni dager på å slå ut PLO.²²¹

Syria fikk presset frem en våpenhvile en tidagers våpenhvile 2 april 1976.²²² Problemet for Syria og USA var at Jumblatt ville jobbe for en større endring enn det syriske forslaget fra januar 1976. Dette var fordi Jumblatt var druse og var derfor utenfor det sekteriske systemet.²²³

Israel som ellers hadde vært tilbakeholden med informasjon til Ford-administrasjonen brøt stillheten da syriske tropper hadde begynt å bevege seg inn i Tripoli området 2 april. Israel var nervøs over nyheten og ba USA gjøre noe med det. Dette førte til at Ford-administrasjonen så nærmere på situasjonen. Hvis forhandlingene under tidagers våpenhvilen feilet, var Kissinger overbevist om at det sannsynlige utfallet var en syrisk militær intervensjon. Det betydde ikke at Kissinger ville ha en syrisk militær intervensjon. Han la det frem slikt:

Right. I think we need cables for Eilts, Toon, and Porter. Can we get a cable from Brown? He should be telling us on what basis the U.S. should be doing whatever is necessary—keeping in mind, of course, that Syrian intervention is absolutely a last resort.²²⁴

Kissinger så den syrisk militær intervensjon som den absolutt siste løsningen på konflikten. Ford-administrasjonen sitt arbeid som fredsforhandler blir ofte ignorert, med tanke på at Syria gikk inn i Libanon 9. april 1976.²²⁵ 7 April Kissinger la frem sin posisjon til Ford, Rockefeller, Rumsfeld og Scowcroft:

The United States would prefer the same political outcome as the Syrians do, and so do the Israelis. But the United States and Israel do not want Syrian military intervention. But the paradox is that without Syrian intervention the PLO may in fact win. Our policy is designed to prevent a Syrian intervention, but to support their political mediation efforts along the lines of the January 22 settlement.²²⁶

²²¹ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Snowcroft, Atherton, Saunders, Day og Rodman 31 mars 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1003

²²² Samtale mellom Kissinger, Sisco, Atherton og Saunders 2 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1005

²²³ Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 177

²²⁴ Samtale mellom Kissinger, Sisco, Atherton og Saunders 2 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1007

²²⁵ O'Ballance, *Civil War in Lebanon 1975-92* (Palgrave, 1998), s 42

²²⁶ Samtale mellom Ford, Rockefeller, Kissinger, Rumsfeld, Matthews, Snowcroft og Janka 7 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1011

Kissinger la også frem at USA hadde stoppet en syrisk militær intervensjon tre ganger og at frykten var at om våpenhvilen til Syria skulle feile så kunne det føre til en syrisk militær intervensjon som kunne føre en israelsk militær intervensjon, noe som kunne føre til en ny arabisk stor krig. Ford-administrasjonen vurderte også for første gang å sende amerikanske tropper inn i Libanon. Ford-administrasjonen kunne ikke være diplomatisk involvert i konflikten før de syriske forhandlingene feilet. Dette var fordi hvilken som helst amerikansk handling kunne føre til at Ford-administrasjonen ville få skylden for alt.²²⁷

5.8 Reversering av roller

Den libanesiske borgerkrigen hadde ført til en reversering av roller. Syria støttet de kristne og kjempet mot PLO.²²⁸ Syria støttet også den moderate delen av PLO. Egypt på den andre siden støttet de radikale muslimene og Jumblatt. Ford-administrasjonen hadde fått Egypt til å fjerne støtten så lenge Syria ikke gikk inn i Libanon.²²⁹ Hvis Libanon ble radikalisert, så ville det føre til en større tilstrømming av våpen fra Sovjetunionen og Syria ville bli skvist mellom Libanon og Iran. Assad ville unngå dette. Syria ville også kontrollere PLO via Saiqa og fjerne Arafat med Mohsen.

Fra Washington D.C sitt ståsted var politikken til Jumblatt å fjerne kristen innflytelse og derfor var Syria kortsiktig den beste løsningen.²³⁰ I det lange løpet derimot ville det føre til at Syria vil få en for stor makt i Midtøsten. Saudi-Arabia hadde spilt en veldig kompleks rolle. De støttet PLO, men var imot de radikale i konflikten. De støttet også en politisk syrisk seier, men støttet ikke en syrisk militær intervensjon. Jordan på den andre siden støttet en militær intervensjon.

5.9 Muligheter for sentral autoritet og Ford-administrasjonen sin beredskapsplan

Siden USA fryktet en syrisk militær intervensjon la Kissinger frem tre muligheter for å etablere en sentral autoritet i Libanon. Den ene muligheten var at de politiske gruppene i Libanon kommer frem til en enighet, noe Kissinger mente var lite sannsynlig. Den andre muligheten var at de politiske gruppene bidrar til en forent styrke under den libanesiske presidenten. Dette mente Kissinger ville kreve at de måtte forhandle med PLO. Kissinger hadde gjort en hemmelig

²²⁷ Samtale mellom Ford, Rockefeller, Kissinger, Rumsfeld, Matthews, Snowcroft og Janka 7 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1011-1013; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1048

²²⁸ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 141; Reuven, *The Syrian Involvement in Lebanon since 1975* (Westview Press, 1991) side 27; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1048

²²⁹ Samtale mellom Ford, Rockefeller, Kissinger, Rumsfeld, Matthews, Snowcroft og Janka 7 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1011

²³⁰ Reuven, *The Syrian Involvement in Lebanon since 1975* (Westview Press, 1991) side 26

avtale med Israel om å aldri gå i forhandlinger med PLO før de anerkjente Israel sin «rett til å eksistere».²³¹ Kissinger hadde begynt å vurdere å snakke med PLO. Det ville bety et skifte i amerikansk politikk i Midtøsten, men det kunne være for Ford-administrasjonen sin fordel og stabilitet i regionen. Den tredje muligheten var at Ford-administrasjonen tillot noen ytterlige syriske tropper, men ikke en militær intervensjon. Kissinger hadde et tett samarbeid med Syria om dette.²³² Den syriske bataljonen som gikk inn i Tripoli kuttet forsyninger til de venstrevridde gruppene i konflikten. Israel klagde til Ford-administrasjonen hver gang det kom ytterlige syriske tropper inn i Libanon. Da måtte Ford-administrasjonen berolige dem.

Hvis Syria gikk inn måtte USA sørge for at Israel ikke gikk inn. Derfor begynte Kissinger 7 april 1976 å jobbe for å finne en løsning som kunne holde Syria nord for Beirut-Damaskus veien. Ford-administrasjonen var også redd for Sovjetunionen. Hvis Syria gikk inn i Libanon og Israel responderte kunne det føre til at Sovjetunionen måtte gå inn. Kissinger mente at trusselen for en sovjetisk bevegelse i regionen var større enn noen gang tidligere.²³³ På grunn av dette hadde USA en beredskapsplan for dette:

We will have the plans up- dated. Right now we are getting the intelligence inputs. We have con- tingency plans concerning the evacuation of the Sinai and Lebanon. State is working out political and diplomatic contingency plans but you can't be sure of what the circumstances will be so that cannot be too precise. We also have in being an extensive economic contingency plan covering full and partial oil embargoes and financial problems.¹⁰ CIA has just completed an update on free world oil stocks and non-OAPEC production. We are way ahead of 1973. We have forces in the area. We are alert. Our contingency planning is in pretty good shape.²³⁴

Ford-administrasjonen sin beredskapsplan viser til at Ford og Kissinger var bekymret for en ny arabisk stor krig og at en syrisk militær intervensjon kunne lede til det. Den viser også at de var mer forberedt og hadde lært av Jom-Kippur krigen og OPEC-krisen i 1973. Det var også en forståelse for at Israel ikke ville ha et problem med Jordan og Syria, men at Sovjetunionen kunne forandre alt.

²³¹ Hirst, *Beware of Small States*. (Faber and Faber Ltd, 2010) side 106

²³² Samtale mellom Rockefeller, Kissinger, Rumsfeld, Holloway, Bush, Clements, Cheney, Snowcroft, Hyland og Oakley 7 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1016

²³³ Samtale mellom Rockefeller, Kissinger, Rumsfeld, Holloway, Bush, Clements, Cheney, Snowcroft, Hyland og Oakley 7 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1018

²³⁴ Samtale mellom Rockefeller, Kissinger, Rumsfeld, Holloway, Bush, Clements, Cheney, Snowcroft, Hyland og Oakley 7 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1018

USA var samtidig trygge på at Assad sin frykt for Israel skulle stoppe han i å angripe Libanon.²³⁵ Derfor skulle Ford-administrasjonen bygge på frykten til Assad. Som Kissinger sa:

We know that Syrians are scared of the Israelis so the idea of a Syrian attack can be pretty much ruled out. We exaggerate Israel's eagerness to enter Lebanon but Syria is not about to start a war if it can be avoided.²³⁶

Syria beveget seg inn i Libanon 9. april. Dette visste Ford-administrasjonen ingen ting om. Dette sa Kissinger bare to dager før den syriske militære intervensjonen:

I think we have an improved situation and we have done reasonably well in keeping it under control. If Syria does go in, despite our efforts, we should do our best to keep the Israelis out.²³⁷

Det kom derfor som et sjokk for Ford-administrasjonen da Assad angrep Libanon 9. april.²³⁸

5.10 Syria angriper Libanon

At Syria angrep Libanon forandret amerikansk politikk i Midtøsten. Dette var fordi Syria ikke koordinerte noe med USA samtidig som at Ford-administrasjonen fikk press fra både Israel og Syria. USA fikk skylden fra de fleste landene i Midtøsten. Det var mellom 5000 og 6000 syriske tropper i Libanon 22 april 1976. Dette var i tillegg til de syriske troppene som var forkledd som PLA. Selv etter USA sitt ønske om tilbaketrekning var det ingen tilbaketrekning 22. april 1976. Ford-administrasjonen hadde fått anklager fra de arabiske landene om at de forverret situasjonen. Kissinger la det frem slik:

We are everybody's whipping boy. Egypt is accusing us of colluding with Syria. Syria is accusing us of colluding with Egypt. Jumblatt says we're colluding with the Christians. The Christians say we're colluding with the Moslems.²³⁹

Dersom en krig startet i Libanon mellom Israel og Syria estimerte amerikanske etterretning at etter to-tre dager så ville Israel klare å bevege Syria 15 kilometer unna Damaskus. Som igjen

²³⁵ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1046

²³⁶ Samtale mellom Rockefeller, Kissinger, Rumsfeld, Holloway, Bush, Clements, Cheney, Snowcroft, Hyland og Oakley 7 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1019

²³⁷ Samtale mellom Rockefeller, Kissinger, Rumsfeld, Holloway, Bush, Clements, Cheney, Snowcroft, Hyland og Oakley 7 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1021

²³⁸ O'Ballance, *Civil War in Lebanon 1975-92* (Palgrave, 1998), s 42

²³⁹ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Rumsfeld, Clements, Brown, Bush, Snowcroft, Hyland og Hornblow 22 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1023

kunne føre til at Syria ville bli desperat og spørre Sovjetunionen om militær hjelp. Amerikansk etterretning estimerte også at Sovjetunionen kunne ha 7000 til 8000 tropper i Libanon på bare tre eller fire dager.²⁴⁰

Det var derfor for første gang i Ford-administrasjonen at de snakket om å sende amerikanske tropper inn i Libanon. Det var også snakk om å sende amerikanske tropper inn i Libanon for å stoppe Israel. William Clements fra forsvarsdepartementet la det frem slik:

Well, I'm trying to think of one move ahead. U.S troop in Lebanon could prevent an Israeli-Syrian War.²⁴¹

Det var også et argument for at PLO ville vært for opptatt med å slåss mot de andre politiske gruppene enn å slåss mot USA, hvis amerikanske tropper gikk inn. Det var et spørsmål om hva som burde vært USA sine nasjonale interesser på dette tidspunktet, Rumsfeld la det godt fram da han snakket med Kissinger 22. april:

Secretary Kissinger: If the situation gets out of hand in Lebanon, we must ask ourselves what national interests we have there which would lead us to put in our forces.

Secretary Rumsfeld: Our national interest is to try to prevent a Middle Eastern war.²⁴²

Hovedfokuset til amerikansk politikk var fortsatt å stoppe en ny stor krig i Midtøsten og holde Sinai II intakt.²⁴³

5.11 Kissinger og Rumsfeld

Kissinger var imot en amerikansk intervensjon i Libanon og fikk mye motstand av både Rumsfeld og Clements. Dette var fordi Kissinger mente at ingen av de arabiske landene ville godta det. Motargumentet til Rumsfeld og Clements var at de arabiske landene ville godta en amerikansk militær intervensjon hvis Israel holdt på å vinne. Det ble derfor laget en beredskapsplan. Den ene beredskapsplanen besto av å ha tropper ved den gamle FN-linjen og

²⁴⁰ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Rumsfeld, Clements, Brown, Bush, Snowcroft, Hyland og Hornblow 22 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1025

²⁴¹ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Rumsfeld, Clements, Brown, Bush, Snowcroft, Hyland og Hornblow 22 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1027

²⁴² Samtale mellom Kissinger, Atherton, Rumsfeld, Clements, Brown, Bush, Snowcroft, Hyland og Hornblow 22 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1028

²⁴³ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1027; Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 230

den andre beredskapsplanen var amerikanske tropper på Litani-elva. Rumsfeld prøvde å undergrave Kissinger sitt arbeid om fredsforhandlinger.

Secretary Rumsfeld: What bothers me is that we are talking about the last step of things—military action. But military action should only be taken after political and economic actions.

Secretary Kissinger: We have been active diplomatically but we need to have military plans in case the other things fail.

Secretary Rumsfeld: In this paper, there is no focus on political or economic steps we should take.

Secretary Kissinger: We have been doing nothing else in this crisis.²⁴⁴

Kissinger sitt arbeid ble ignorert av Rumsfeld. Kissinger og utenriksdepartementet hadde lenge prøvd å berolige situasjonen i Libanon og var selvsikre på at Syria ikke skulle gå inn.

Etter Halloween-massakren mistet Kissinger sin fullmakt over utenrikspolitikken.²⁴⁵ Dette var fordi den tidligere forsvarsministeren Schlesinger var lett manipulert av Kissinger, noe Rumsfeld ikke var. Da Rumsfeld tok over som forsvarsminister utfordret han Kissinger på mye. William Hyland, som var direktør for Bureau of Intelligence and Research (INR) under Ford-administrasjonen la det frem slik:

The more Rumsfeld took hold, the more he turned hard right. He wasn't driven solely by political motives. Rumsfeld believed that détente was enabling the Soviets to pull ahead of United States militarily.²⁴⁶

USA skulle også forberede en tredje beredskapsplan. Den tredje beredskapsplanen hadde to deler. Den ene delen dreide seg om hvor mange forsterkninger USA ville trenge hvis det bli en israeel-arabisk krig uten sovjetisk militær intervensjon. Den andre delen var hvordan USA skulle håndtere en sovjetisk militær intervensjon.²⁴⁷

USA hadde også andre tiltak enn beredskapsplanene. Ford-administrasjonen sendte den erfarne diplomaten Dean Brown som spesialutsending i Libanon. Dette var fordi Brown var sett som en god fredsmekler. Ford og Kissinger stolte på at han kunne forhandle for dem med de forskjellige aktørene i Midtøsten. I et møte med Ford kommenterte Brown at

²⁴⁴ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Rumsfeld, Clements, Brown, Bush, Snowcroft, Hyland og Hornblow 22 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1028-1029

²⁴⁵ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 199

²⁴⁶ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 199

²⁴⁷ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Rumsfeld, Clements, Brown, Bush, Snowcroft, Hyland og Hornblow 22 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1030

The Lebanese problem won't be solved until the Palestinian problem is solved.²⁴⁸

Brown mente altså at den libanesiske borgerkrigen ikke kunne løses uten å også løse Palestinaproblemet.

²⁴⁸ Santale mellom Ford, D. Brown og Snowcroft 27 april 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1031-1032

Kapittel 6: Amerikansk politikk fra april 1976 til september 1976: Amerikansk evakuering og idéen om Sinai III

«You know how ostentatiously I avoided the Middle East problem».²⁴⁹

- Henry Kissinger, 22 juni 1976

Amerikansk politikk i Libanon var fortsatt den samme i juni 1976 til september 1976. Det var å unngå en ny stor krig i Midtøsten. Ford-administrasjonen sin målsetting var å arbeide for å få til en fredfull løsning på konflikten og få de arabiske landene under en ny avtale, kalt Sinai III. Det var også et stort fokus på å evakuere amerikanske sivile og amerikanske tjenestemenn. Det var også et fokus på å holde Israel unna Libanon etter Syria gikk inn 9. april.

Francis Meloy Jr, den amerikanske ambassadøren i Libanon 1976 og en viktig aktør i konflikten ble drept sammen med den amerikanske diplomaten Robert Waring 16 juni 1976.²⁵⁰ Ford-administrasjonen mente at det var gjort av en radikal gruppe for å provosere frem et svar fra USA. USA hadde rett i sin analyse.

Visepresident Nelson Rockefeller mente at dette kunne være et grunnlag for en amerikansk militær intervensjon. «Ike went in in '58 and it was successful.»²⁵¹ Rockefeller referer til da Eisenhower sendte inn 15 000 amerikanske tropper inn i Libanon. Rockefeller var sammen med Rumsfeld og Clements i å støtte en amerikansk militær intervensjon i Libanon. Kissinger hadde ikke endret mening om en amerikansk militær intervensjon og Ford var enig med Kissinger. Argumentet for en amerikansk militær intervensjon var for svakt.

Det var derfor viktig for Ford og Kissinger å få frem at drapene på Meloy og Waring var gjort av en radikal liten gruppe i Libanon og at USA fortsatt søkte en fredfull løsning på konflikten. Dette kan man se på pressekonferansen til Ford 16 juni 1976:

²⁴⁹ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1053; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1052-1053

²⁵⁰ Gwertzman, «Ford Say Lebanon Policy is Undeterred by Killings»; Samtale mellom Ford, Rockefeller, Kissinger, Bush, Clements og Snowcroft 16 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1033; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1048; Greene, *Gerald R. Ford* (University Press of Kansas, 1995) side 169

²⁵¹ Samtale mellom Ford, Rockefeller, Kissinger, Bush, Clements og Snowcroft 16 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1033

The assassination of our Ambassador in Beirut, Francis E. Meloy., and of our Counselor for Economic Affairs, Robert O. Waring, and of their driver is an act of senseless, outrageous brutality. These men were on their way to meet with President-elect Sarkis. They were on a mission of peace, seeking to do what they could in the service of their country try to help restore, stability and reason to Lebanon....The Goals of our policy must remain unchanged. The United States will not be deterred in search for peace by these murderers.... Those responsible for these brutal assassinations must be brought to justice. At the same time, we must continue our policy of seeking a peaceful solution in Lebanon.²⁵²

Ford-administrasjonen var først og fremst ute etter en fredfull løsning på konflikten. 18. juni 1976 begynte Ford-administrasjonen prosessen med å evakuere amerikanske sivile fra Libanon.²⁵³ Dette var på grunn av drapene på Meloy og Waring. Bortsett fra drapene og amerikansk evakuering var Kissinger fornøyd med situasjonen. Dette var fordi han mente at USA kunne hindre at de radikale gruppene i Libanon kunne komme sammen, og vinne. Det kunne være en positiv del av «tragedien i Libanon». Som man kan se her med Kissinger sine egne ord:

Lebanon is developing in a way that is not unhelpful to our interests. Lebanon is tragedy. In U.S equivalents, four million people have been killed.... If we can keep all the radicals from uniting, or all the Arabs, it looks like a positive aspect to the tragedy of Lebanon.²⁵⁴

6.1 Amerikansk politikk videre

Kissinger var bekymret for at USA skulle få skylden for alt i den libanesiske borgerkrigen, hvis det eskalerte enda mer. Noe man kan se i en samtale mellom Kissinger og den amerikanske ambassadøren i Jordan.

I think we're sliding into a situation in which there is danger that we'll be everyone's fall guy; but if we play it right, we can continue to play an important role. I'm afraid we're in a situation where the Egyptians accuse us of colluding with the Syrians, and the Jordanians blame us for Syrian setbacks because we didn't encourage Syria to invade.

Pickering: Because there was "no green light."

Kissinger: Because there was no green light.²⁵⁵

²⁵² Ford, *Public Papers of the Presidents of the United States* (United States Government Printing Office) side 1885-1886

²⁵³ *New York Times* «Ford Orders Evacuation of Americans in Lebanon»; Samtale mellom Ford, Kissinger og resten av regjeringen 18 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1035; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1048

²⁵⁴ Samtale mellom Ford, Kissinger og resten av regjeringen 18 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1035

²⁵⁵ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1037

Samtalen viser også at Ford og Kissinger som nevnt tidligere ikke ga et klart signal for en syrisk militær intervensjon i Libanon.

Assad følte seg fortsatt sviktet etter Sinai II.²⁵⁶ Kissinger hadde derimot endret mening om Assad og ville at han skulle være deltagende i en ny avtale, Sinai III. Assad hadde også misforstått amerikansk politikk. Assad trodde at USA ville splitte de arabiske landene fra hverandre. Amerikansk politikk var derimot å splitte de arabiske gruppene i Libanon mot hverandre, ikke de arabiske landene i Sinai II. Assad tok ikke helt feil. Ford-administrasjonen hadde utelatt en viktig arabisk aktør, det var ingen ting i forslaget for palestinerne.²⁵⁷

22. juni 1976 hadde Syria 19 000 soldater i Libanon og Assad hadde enda ikke gitt noen signaler om å forlate landet. Kissinger mente at Assad derfor hadde lammet en politisk løsning mellom Israel og Syria.

6.2 Red Line Agreement

Et spørsmål i litteraturen er om det var en «Red Line Agreement» mellom Israel, USA og Syria. Kissinger hadde første hørt om idéen 14 mars 1976. Det virker som om at det var Malcolm Toon, den amerikanske ambassadøren til Israel som lanserte idéen for første gang til Roy Atherton fra utenriksdepartement. «The Red Line Agreement» er blant mange historikere blitt fortalt som en suksesshistorie. Seale mener det er en av Kissinger sin store politiske manøver, men Kissinger sin holdning til idéen rundt 14 mars og 15 mars 1976 sier noe annet.²⁵⁸

Spørsmålet er om det faktisk fantes en avtale. Hvis det fantes en hemmelig avtale mellom USA, Israel og Syria så er det andre spørsmålet, hvor gikk egentlig denne linjen. 17 april 1976 skrev *New York Times*:

²⁵⁶ Shlaim, *The Iron Wall* (Penguin Books, 2014) side 346; Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 248-249

²⁵⁷ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1038; Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 400-401; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1052-1053

²⁵⁸ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Saunders, Day og Draper 15 mars, 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 947

«Israeli leaders have warned at least three times in the last week that Syrian troops ... must not cross ‘thin red line’». ²⁵⁹

Noen dager senere hadde Kissinger nevnt en rød linje, i et intervju med Washington Post. Waage og Huse argumenterer for at Kissinger hadde sagt til Assad at det var ingen sammenheng mellom hans kommentar i Washington Post og kommentaren til Rabin i *New York Times*. Waage og Huse argumenterer for at Kissinger ikke ville at Assad skulle vite at Rabin og han lurte Assad til å gjøre hva de ville. ²⁶⁰ Waage, Huse og Seale mener at det var en avtale med Kissinger i spissen. ²⁶¹

Patrick Seale argumenterer for at Kissinger måtte også holde konflikten mellom de kristne og muslimske-gruppene gående slik at man kunne legitimere en syrisk militær intervensjon. Israel ble ikke lett overbevist av det «geniale forlaget» om å av å la syriske tropper bevege seg inn i Libanon. Dette skyldtes at Israel sin politiske holdning til Syria var å hindre deres ekspansjonsmuligheter, ikke å øke deres ekspansjonsmuligheter. Seale mener at Kissinger hadde gjennom sine politiske ferdigheter klart å overbevise Israel at han visste hva som var best for dem. Kissinger fikk uventet støtte fra Mordechai Gur, som var sjefen for generalstaben i det israelske forsvaret og Slomo Gazit, som var sjef for det israelske militæres etterretningstjeneste. Gur og Gazit argumenterte for at en syrisk militær intervensjon i Libanon ville svekke hæren deres og avlede oppmerksomheten deres vekk fra Golanhøydene. Syria og Egypt hadde angrepet Israel i Jom Kippur-krigen i 1973, der Syria sitt fokus var Golanhøydene. Egypt var i fredsforhandlinger med USA og Israel på dette tidspunktet, men Syria var ikke en del av disse fredsforhandlingene. Seale argumenter for at på grunn av dette ble statsministeren i Israel, Yitzhak Rabin overbevist. Alt var derfor på plass for den hemmelige avtalen mellom USA, Israel og Syria som ble kjent som «The Red Line Agreement». ²⁶²

Dette er ikke korrekt, det var Israel som definerte en linje til Ford-administrasjonen og Kissinger videreførte informasjonen videre til Assad. Problemet var at den forandret seg hele tiden og USA var ikke med på å velge hvor den skulle være. Israel ville ha hatt gått inn i Libanon

²⁵⁹ Waage & Huse «A Careful Minuet: The United States, Israel and the Lebanese Civil War, 1975-1976» side 13

²⁶⁰ Waage & Huse «A Careful Minuet: The United States, Israel and the Lebanese Civil War, 1975-1976» side 13

²⁶¹ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 278; Waage & Huse «A Careful Minuet: The United States, Israel and the Lebanese Civil War, 1975-1976» side 2

²⁶² Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 279

allerede 22 juni 1976 hvis de forholdt seg til den originale linjen de ga til USA i starten av året 1976. Ford-administrasjonen opererte uten nær kjennskap til det som skjedde. Ford og Kissinger var ikke manipulative aktører i den libanesiske borgerkrigen. Ford og Kissinger prøvde å finne en diplomatisk løsning på konflikten men var ikke suksessfulle. Ford og Kissinger viste ikke hva Syria eller Israel hadde tenkte å gjøre:

Kissinger: The fact is, as Dick Murphy knows, we didn't know goddamn thing about Asad was doing. The fact is, as Roy Atherton knows, we never knew a goddamn thing about what Israeli was doing..... While we can continue to take credit with the Arabs for restraining the Israelis, the sad fact is we didn't.²⁶³

Ford og Kissinger hadde altså ingen idé om hva Syria eller Israel hadde tenkte å gjøre. Det var heller ikke Ford-administrasjonen som stoppet Israel med å gå inn i Libanon i 1976.

Det ligger også i hemmelige avtaler sin natur at de er vanskelige for historikere i ettertiden å få tilgang og innsyn. Robert Pelletreau, den amerikanske ambassadøren til Egypt hadde fått i ordre av Kissinger å «leave no written note of Israel's puported 'red lines'»²⁶⁴ Robert B. Parker, som var ambassadør i Libanon fra 1977 til 1978, skrev:

There is a great deal of mythology about the Red Line ... I could not find it on a map in the American Embassy in 1977 and an official of the US Department of State who tried to find a paper describing it, in 1985, was unable to do so. He said he queried Kissinger himself, and he could not recall where the line was.²⁶⁵

6.3 Syria har problemer i Libanon

Syria sin militære intervensjon hadde problemer i juni 1976. Da Syria gikk inn var det fordi de var redde for at deres politiske løsning ikke skulle lykkes og at PLO skulle bli brukt som et instrument av Irak og Libya. Saudi-Arabia holdt tilbake økonomiske midler til Assad. På grunn av dette måtte Assad halvere Syria sitt nasjonale budsjett. De holdte også tilbake oljeforsyninger, noe som gjorde at Sovjetunionen begynte å importere olje til Syria.²⁶⁶ Dette

²⁶³ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1039

²⁶⁴ Waage & Huse «A Careful Minuet: The United States, Israel and the Lebanese Civil War, 1975-1976» side 11

²⁶⁵ Waage & Huse «A Careful Minuet: The United States, Israel and the Lebanese Civil War, 1975-1976» side 18

²⁶⁶ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1041

viser at Syria og Sovjetunionen sitt forhold ikke var ødelagt etter at de gikk inn i Libanon.²⁶⁷ Syriske tropper hadde heller ikke beveget seg siden 9 juni 1976.

Dette fikk Ford og Kissinger til å spørre seg om hva Syria egentlig hadde oppnådd. Syria hadde okkupert 80% av landsbygda, men ingen av de store byene. Kissinger sammenlignet Assad sin situasjon med USA sin situasjon under Vietnamkrigen da USA hadde byene men ikke landsbygda. Assad hadde undervurdert Arafat sin styrke samtidig som han fant seg i en situasjon uten en klar løsning. Assad hadde gitt opp å ta Beirut.²⁶⁸ Kissinger så derfor ikke en naturlig utvikling til den syriske militære intervensjonen:

Kissinger: Then why did he go into Lebanon? We went into the Dominican Republic with 25,000 troops, which I'm sure was five times more than we needed. There was more support for Vietnam than for the Dominican Republic, but we won, and it's over. I just don't see what the evolution can be.²⁶⁹

6.4 Evakuering av amerikanske sivile

20 Juni 1976 var evakueringen av amerikanske sivile fra Libanon fullført.²⁷⁰ Som en følge av dette hadde Ford en pressekonferanse, der han påpekte igjen at Ford-administrasjonen sitt mål var å løse konflikten i Libanon med fredfulle midler:

The goal of America and the goal of our Foreign Service is to build a more secure, a more just world. We will continue to give our best to the search for peace in Lebanon and to show by word and deed that the deaths of these three brave men were not in vain.²⁷¹

Evakuering av de amerikanske sivile ble en stor del av amerikansk politikk i Libanon i juni 1976. Spørsmålet er om de amerikanske sivile faktisk var i fare eller ikke. Til tross for drapene på Melloy og Waring, så mente mange av de amerikanske sivile, som var direkte berørt av konflikten, at de aldri var i fare og at de ville bli det. Bare 116 amerikanere valgte å evakueres. Likevel valgte Ford-administrasjonen å gå i krisemodus angående de amerikanske sivile i konflikten. Dette var fordi evakueringen med vilje var ment som en mediebegivenhet. 20 juni ble tjue TV-kanaler invitert til amerikanske ambassaden i Libanon Ronald Reagan, som stilte

²⁶⁷ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1048

²⁶⁸ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1042; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1046-1047

²⁶⁹ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1042

²⁷⁰ Markham, «U.S Evacuates 263 from Beirut on Naval Vessel»

²⁷¹ Ford, *Public Papers of the Presidents of the United States* (United States Government Printing Office) side 1895

mot Ford i den republikanske president nominasjonen, mente at evakueringen ble brukt av Ford for å skape en krise som kunne hjelpe han å vinne valget.²⁷²

6.5 Hvordan amerikansk politikk endret seg

Kissinger oppsummerte 22 juni 1976 amerikansk politikk angående en syriske militær intervensjonen. Oppsummeringen til Kissinger samsvarer med mine funn. I mars 1976 ble Kissinger overbevist om en syrisk militær intervensjon fordi PLO ville stå i veien for fredsprosessen. Kissinger mente at dersom PLO fikk være med i fredsprosessen ville det radikalisere de andre arabiske landene. PLO ville ta opp spørsmål som Israel ikke ville godta. Kissinger hadde derfor ikke en personlig vendetta mot PLO, men mente at Egypt og Syria var mer fleksible når det kom til å forhandle fred og finne moderate løsninger. Kissinger sin holdning endret seg i april 1976 da Israel sin opposisjon til en syrisk militær intervensjon var for stor. Etter Syria gikk inn håpet Kissinger på at Syria skulle svekke PLO, ta med Jordan i forhandlingene og opprette Stor-Syria.²⁷³ Dette skjedde ikke og Kissinger var skuffet:

I started with the assumption the Syrians would succeed. I forgot the infinite capacity of Arabs to screw things up.²⁷⁴

6.6 Egypt, Syria og PLO

Egypt mente fortsatt at Kissinger hadde samarbeidet med Syria om en syrisk militær intervensjon. Noe som ikke stemte. Ford-administrasjonen brukte fem uker på å holde Syria ute av Libanon.²⁷⁵ Hvor misforståelsen ligger er at amerikansk politikk støttet en syrisk politisk løsning, ikke en militær intervensjon. Det var også en hendelse der Egypt hadde sagt til USA at det var tusenvis av syriske tropper på vei inn mot Libanon. Ford-administrasjonen sa at de ikke hadde fått noe informasjon om dette. Da hadde Egypt svart at dersom de visste det så visste også CIA det. CIA hadde ikke fått denne informasjonen, noe som fikk Kissinger til å stille spørsmålet «I don't know if it's better for the Egyptians to think we're incompetent or that we're duplicitous».²⁷⁶

²⁷² Greene, *Gerald R. Ford* (University Press of Kansas, 1995) side 169-171

²⁷³ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1043-1044

²⁷⁴ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1044

²⁷⁵ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1044; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1050-1053

²⁷⁶ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976

Kissinger bestemte seg å fortelle Sadat at de vurderte å bytte side til Syria. Dette var ikke sant, men tanken var at det skulle skremme Sadat til å revurdere anklagene som han hadde kommet med til Ford-administrasjonen. Kissinger ba Eilts, den amerikanske ambassadøren til Egypt om å si til Sadat at:

That we don't always understand the Lebanese situation, but the Arabs have screwed this up royally by themselves.²⁷⁷

Dette viser også at Ford-administrasjonen opererte uten kjennskap til den libanesiske konflikten.

Som tidligere nevnt mente Brown at den libanesiske borgerkrigen ikke kunne løses uten å finne en løsning på det palestinske spørsmålet. Kissinger var ikke enig i dette. Egypt og Syria brukte PLO som de ville. Når fredsforhandlingene startet ville Egypt og Syria ikke lenger ha behov for PLO så lenge de fikk hva de ønsket.²⁷⁸ PLO ble brukt som et forhandlingskort for de store aktørene i Midtøsten. Det betyr heller ikke at USA ikke samarbeidet med PLO i visse omstendigheter. Ford-administrasjonen hadde samarbeidet med PLO da det kom til evakueringen av amerikanske sivile. Noe *New York Times* skrev 21 juni 1976:

Officially. American diplomats are not permitted to have contact with members of the Palestine Liberation Organization, but actual cooperation on the evacuation operation was intimate.²⁷⁹

USA var fornøyde med at Israel hadde holdt seg unna. Det var også uten press fra Ford-administrasjonen. Syria fikk svekket PLO og satt fast i Libanon. Syria kunne ikke bevege seg ut av Libanon fordi det kunne risikere en PLO seier og det syriske folket ville se det som en feilvurdert militær operasjon, noe Assad ikke kunne risikere.²⁸⁰

6.7 Våpenhvile og idéen om Sinai III

29. juli 1976 signerte Syria og PLO en avtale om våpenhvilen etter ni dager med forhandlinger. Avtalen var forhandlet mellom den syriske utenriksministeren Khaddam og Kaddoumi fra PLO.

²⁷⁷ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1051

²⁷⁸ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1051-1052; Sayigh, *Armed Struggle and the Search for State* (New York University Press, 1997) side 27

²⁷⁹ Markham, «U.S Evacuates 263 from Beirut on Naval Vessel»

²⁸⁰ Samtale mellom Ford, Fisher, Kissinger og Snowcroft 2 juli 1976, FRUS XXVI 1974-1976: 1054-1055

Mange libanesiske politikere kalte avtalen for en kapitulasjon fra palestinerne, siden Syria ikke skulle trekke ut de 15 000 syriske troppene som var i Libanon.²⁸¹

For Kissinger ville et syrisk tap i Libanon vært en katastrofe. Dette var fordi Kissinger fortsatt så Assad som en moderat løsning i august 1976. Kissinger var bekymret for at Assad skulle være omringet av to radikale stater dersom PLO vant i Libanon, noe som ikke var positivt for regionen. Sadat var mer skeptisk til Syria. Det Kissinger ville i slutten av august var å samle alle de arabiske landene for en ny avtale, altså Sinai III. Avtalen skulle derimot ekskludere PLO. Kissinger framstilte det slik:

We do not seek this as our objective. Our approach, our strategy is to bring Saudi Arabia, Jordan, Syria and Egypt together and to go for an overall settlement. After the overall attempt, we might end up with a Sinai III but it would only be after starting for an overall and exhausting everything else. I would prefer significant territorial progress on all three fronts, Egypt, the Golan and the West Bank, with Jordan beginning to get back into the West Bank. But the 1967 boundaries are unrealizable in a first stage. This approach would keep the PLO out of negotiations where they would not be helpful, at least at the outset. We need first to get them under control and bring them in only at the end of the process.²⁸²

USA ville ikke at Syria skulle tape, men Ford-administrasjonen vil heller ikke at Syria skulle vinne. Det viktigste var å ikke få en radikal blokk i nord. Frykten til Kissinger var at Assad kunne bli avsatt dersom han beveget seg ut av Libanon. Hvis Syria hadde beveget seg inn i mars 1976 ville de hatt en sikker seier i Libanon, noe som ikke lenger var mulig i august. Syria ventet for lenge. Det var en fare for syrisk kollaps. Assad hadde motstand fra alle sider. PLO kunne ikke kollapse, siden palestinerne ikke hadde noen steder å dra og ville derfor slåss til siste mann. Hvis Syria greide å slå dem, noe som ikke lenger var sannsynlig siden det ville være dyrt og kostbart, måtte Syria fortsatt håndtere de kristne falangistiske gruppene. I mars 1976 var de kristne falangistiske gruppene svake. I august hadde de blitt så sterke at Syria ikke ville klare å vinne over dem. Spesielt ikke dersom Syria skulle knuse PLO først.²⁸³

²⁸¹ *New York Times* «Syrians and P.L.O reach agreement». 30 juli, 1976

²⁸² Samtale mellom Kissinger, Helms, Atherton, Eilts, Pickering og Oakley 7 august 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1057

²⁸³ Samtale mellom Kissinger, Helms, Atherton, Eilts, Pickering og Oakley 7 august 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1056

Kapittel 7: Epilog og konklusjon

«Syria and Israel were bound to be the major players in the Lebanese evolution; diplomacy cannot abolish geography and geopolitical reality».²⁸⁴

- Henry Kissinger, *Years of Renewal*

Sommeren 1976 hadde Ford-administrasjonen navigert gjennom det verste av minefeltet som var i den libanesiske borgerkrigen. Ford og Kissinger var på god vei, å skape et nytt initiativ for fred i Midtøsten. De radikale i Libanon var under press fra både Syria og de kristne, samtidig som Syria ikke var sterk nok eller de var for redde for en israelsk militær intervensjon til å dominere Libanon fullstendig. De kristne gruppene hadde ikke like mye makt som før, men de var en viktig del for Ford-administrasjonen, for å unngå en radikaliserings i Libanon eller en fullstendig syrisk seier. Dette greide de kristne gruppene med stor hjelp fra både Washington D.C og Israel.²⁸⁵

15 oktober 1976 kom Riyadh-avtalen. Riyadh-avtalen etablerte en arabisk fredsstyrke som hadde som mål å skape fred i Libanon. Den arabiske fredsstyrken besto mesteparten av syriske soldater. Det ble også etablert en våpenhvile mellom Syria og PLO. Det var de arabiske landene som hadde forhandlet frem avtalen. Avtalen fikk en slutt på de umiddelbare kampene. Samtidig så var avtalen i virkeligheten bare starten på en lang syrisk dominans i Libanon.²⁸⁶ Som Henry Kissinger skriver det:

But the end of the bloodshed could not restore the old order any more than the cease-fire in Bosnia twenty years later would enable the various ethnic groups to form a common government.²⁸⁷

Den libanesiske borgerkrigen fra 1975 til 1976 endte med Riyadh-avtalen.²⁸⁸ Den libanesiske borgerkrigen fra 1975 til 1976 endte samtidig som Ford sitt presidentskap, da han tapte mot Jimmy Carter 2. november 1976. Kissinger hadde fortalt til Ford 4. november, at Libanon var

²⁸⁴ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1050-1051

²⁸⁵ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1050

²⁸⁶ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 230; Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1056; Reuven, *The Syrian Involvement in Lebanon since 1975* (Westview Press, 1991) side 67; O'Ballance, Edgar. 1998. *Civil War in Lebanon, 1975-92*. Hampshire: Palgrave side 59-60

²⁸⁷ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1056

²⁸⁸ O'Ballance, Edgar. 1998. *Civil War in Lebanon, 1975-92*. Hampshire: Palgrave side 59-60

en stor «suksess».²⁸⁹ Kissinger var altså meget selvsikker på at PLO hadde blitt svakere, Syria ville holde Libanon under kontroll og at fredsforhandlingene mellom Egypt og Israel vil fortsette. Den syriske okkupasjonen avsluttet ikke den libanesiske borgerkrigen. Den libanesiske borgerkrigen startet igjen og varte til 1990.²⁹⁰

Under valget 1976 ble Kissinger sin utenrikspolitikk angrepet fra både Ronald Reagan og Jimmy Carter. Reagan angrep Ford under primærvalgene for den republikanske nominasjonen. Reagan sin kritikk var at Ford og Kissinger sin utenrikspolitikk var at den var imøtekommende til Sovjetunionen. Dette var på grunn av Ford og Kissinger fortsatte sin avspenningspolitikk. Jimmy Carter derimot kritiserte Kissinger for at hans utenrikspolitikk var for maktorientert og tok for lite hensyn til menneskerettigheter.²⁹¹

Amerikansk politikk i Midtøsten gikk gjennom tre endringer med tanke på den libanesiske borgerkrigen. I 1975 var Ford-administrasjonen sitt største fokus å holde Sinai II intakt. Dette endret seg i midten mars da Kissinger så en gylden mulighet om å knuse PLO og svekke sovjetisk innflytelse i regionen. Kissinger la det fram 22 juni 1976:

At the end of March, when the Syrians first came to us with the idea of intervention, I was at first extremely attracted, on the basis that the PLO was, at best, a nuisance to us, and at worst, created enormous problems in our country, and for the peace process. Once they're in the peace process, they can radicalize all the others. They'll raise all the issues the Israelis can't handle, and no other Arab can raise any other issues once the PLO is raised. So I felt the PLO issue couldn't be the first, not because I didn't favor the PLO but for this reason. Egyptians and the Syrians have more flexibility than the PLO. As for the PLO as such, at some point some Palestinian entity will emerge, perhaps in confederation with Jordan. So, I wouldn't have wept any great tears if the PLO had been weakened at the end of March.²⁹²

I slutten av mars 1976 endret amerikansk politikk seg igjen. Dette var fordi Kissinger følte at det ble for vanskelig å holde Israel borte og Kissinger vil heller ikke ødelegge USA sitt nye forhold med Egypt. Amerikansk politikk gikk fra å støtte en syrisk militær intervensjon, til å støtte Syria sitt fredsforslag fra 1976. Det betyr ikke at Kissinger ikke fortsatt var enig med Assad politisk, men opposisjonen fra Egypt og Israel ble for stor.

²⁸⁹ Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 175

²⁹⁰ Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 175-176

²⁹¹ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) 1059

²⁹² Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1044

Kissinger la det fram slik 22 juni 1976:

I moved away from this idea first because Israeli opposition was too great. Syria couldn't accept the partition of Lebanon between it and Israel, because the position of Asad and Hussein would have been untenable. In spite of Hussein's grandiloquence. It would have been a 1967 war; the Arabs would get into a war they weren't prepared for. They would be wiped out, and turn against us. There would be another embargo, even though the Saudis didn't want to.²⁹³

På grunn av presset fra Egypt og Israel jobbet Ford-administrasjonen for å holde Syria vekk fra Libanon. Syria invaderte Libanon 9. april. Da ble Ford-administrasjonen sitt fokus å stoppe en ny storkrig i Midtøsten, finne en fredfull løsning på konflikten og få de arabiske landene under en ny avtale kalt Sinai III. Men Sinai III ble aldri realisert.

Dersom man ser på Washington D.C sine mål under den libanesiske borgerkrigen, så kan man argumentere for at Ford og Kissinger gjorde det veldig bra. USA sine mål var å stabilisere regionen for å unngå en ny israelsk-arabisk krig, redusere sovjetisk innflytelse i regionen, marginalisere PLO og deres allierte og unngå en økning av syrisk innflytelse. Kissinger valgte å se bort fra noen av hans tidligere mål, som å unngå å samarbeide med Syria, noe han gjorde i den libanesiske borgerkrigen. Dette var fordi det viktigste målet for Ford-administrasjonen var å unngå krig og svekke sovjetisk innflytelse. Kissinger ledet veien for Carter-administrasjonen til å innlede og fullføre Camp-David avtalen, mellom Egypt og Israel.²⁹⁴ Kissinger skriver det slik:

When he became President, Gerald Ford re-started the peace process in the Middle East He was also responsible for the second disengagement agreement between Egypt and Israel, which for the first time since the creation of the State of Israel in 1948, introduced political elements, and not simply military elements, in the relationship between Arab nations and Israel. This laid the basis for the peace agreement which was signed by President Carter in 1979.²⁹⁵

Samtidig er det ikke bare Washington D.C sine mål, som betyr noe, og man kan argumentere for at amerikansk politikk i Midtøsten ikke var det beste for Libanon. Philippe Takla, den libanesiske utenriksministeren la frem tre forutsetninger for Kissinger for å oppnå intern fred.

²⁹³ Samtale mellom Kissinger, Atherton, Eilts, Murphy, Pickering, Porter, Seelye og Rodman 22 juni 1976, FRUS XXVI 1974-1976: side 1044

²⁹⁴ Kissinger, *Years of Renewal* (Simon & Schuster, 1999) side 1056; Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 177; Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 144-145

²⁹⁵ Crain, *The Ford Presidency* (McFarland & Company, 1995) side 145

Disse forutsetningene ble ikke innfridd.²⁹⁶ Ved å ikke følge disse forutsetningene og heller prøve å skape stabilitet via en syrisk intervensjon skapte det et langvarig problem i Midtøsten og ustabilitet.²⁹⁷

Kissinger var fortsatt stolt over arbeidet sitt og i et intervju 19 januar 1977, var han ikke ydmyk da det kom til hans egen innsats.²⁹⁸ Han oppsummerte sin innsats som utenriksminister slik:

I have to say that I [sic] pass on a world that is at peace, more peace than in any previous transition, in which, in addition, in every problem area solutions can be foreseen even if they have not been fully achieved and the framework for solutions exist, in which the agenda of most international negotiations was put forward by the United States. Therefore it cannot be entirely by an accident and it cannot be a series of tactical improvisations.²⁹⁹

Carter sitt presidentskap startet i 1977. Det viktigste spørsmålet for Assad var om Carter-administrasjonen skulle følge Ford og Kissinger sine fotspor da det gjaldt utenrikspolitikk. Assad viste lite om Jimmy Carter og hans politikk. Carter derimot forsto at Syria var en viktig aktør i Midtøsten. 9. Mai 1977 møtte Carter og Assad hverandre. De kom ikke til enighet. Assad sine regionale ambisjoner ble ikke tatt til følge.³⁰⁰ Assad ble heller ikke deltagende i Camp David-avtalen, akkurat som at han ikke ble en del av Sinai II. Utenriksminister Cyrus Vance likte Assad og regnet han som en av de mest intellektuelle av de arabiske lederne. Vance hadde ringt Assad en uke etter Camp-David avtalen ble signert for å ta et høflig farvel. Kissinger hadde besøkt Assad i lignende omstendigheter etter Sinai II. Forskjellen var at Vance hadde genuint håp for en omfattende avtale mellom partene, men han visste at USA oppnådde ingenting for Syria:

I remember Asad said something to me along the lines that he was weary and was now going to sit on the side of the road and observe events. If circumstances changed, he would not hesitate to change his position, although as in the past he would always be guided by the paramount interests of Syria.³⁰¹

²⁹⁶ Samtale mellom Kissinger, Takla, Kabbani, Ghoola, Atherton og Oakley. 30 september 1975, FRUS. XXVI 1974-1976: side 932

²⁹⁷ Wight, «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford administration and the Syrian Occupation of Lebanon» side 175

²⁹⁸ Hanhimäki, *The Flawed Architect* (Oxford University Press, 2004) side 454

²⁹⁹ Hanhimäki, *The Flawed Architect* (Oxford University Press, 2004) side 455

³⁰⁰ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 302

³⁰¹ Seale, *Asad* (University of California Press, 1995) side 309

Israel angrep Libanon både 1978 og 1982. Dette viser at Ford-administrasjonen sitt tidligere arbeid om å holde Israel unna Libanon, feilet under Carter-administrasjonen og Reagan-administrasjonen. I 1978 hadde Carter-administrasjonen først holdt seg rolig. Dette var fordi Carter-administrasjonen mente at amerikansk innblanding ikke ville løse noe. Dette endret seg etter mye press fra FN samtidig som at Carter-administrasjonen var engstelig for at Israel sin invasjon av Libanon i 1978 ville ødelegge det nye forholdet mellom Egypt og Israel. På grunn av dette fikk USA gjennom to viktige resolusjoner i FN sitt sikkerhetsråd. Resolusjonene krevde at Israel måtte trekke seg tilbake og at en ny FN-styrke skulle gjenopprette fred og passe på at Israel trakk seg tilbake fra Libanon.³⁰²

Israel angrep Libanon igjen i 1982. Israel hadde tre mål i Libanon. Det var å knuse PLO, fjerne de syriske troppene i Libanon og danne en allianse med falangistlederen Bashir Gemayel. Israel sine mål hadde ikke forandret seg fra 1976. Fatahland var fortsatt en plage for Israel. Israel begynte å bombe Beirut 4 juni 1982. Israel hadde holdt Reagan-administrasjonen orientert om deres hensikter siden mai 1982. Reagan og den daværende utenriksministeren var bekymret for at Israel sitt angrep kunne være destabiliserende for regionen. Likevel var Israel en viktig del av Reagan-administrasjonen sin politikk. Utenriksministeren Alexander Haig mente som Kissinger at Israel var strategisk viktig for amerikansk politikk i regionen.³⁰³ Men etterhvert mente selv Reagan at Israel gikk for langt, spesielt da det gjaldt bombingene av Vest-Beirut. I 1983 ble en avtale om fred mellom Israel og Libanon inngått. Forhandlingene skjedde uten Syria, selv om Syria fortsatt hadde mange tropper i Libanon. Reagan-administrasjonen handlet som om Syria ikke eksisterte.³⁰⁴ Det endret ikke at Syria fortsatte å okkupere Libanon fram til 2005.³⁰⁵

³⁰² Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 233-234

³⁰³ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 238-240

³⁰⁴ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 240

³⁰⁵ Waage, *konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten* (Cappelen Damm, 2013) side 282-283

8. Litteratur og kilder

8.1 Bøker i alfabetisk rekkefølge

Andresen, Astri, Sissel Rosland, Teemu Ryymin, Svein Atle Skålevag (red.) *Å gripe fortida*. Oslo: Gyldendal, 2017

Anziska, Seth. 2018. *Preventing Palestine*. New Jersey: Princeton University Press

Avi-Ran, Reuven. 1991. *The Syrian Involvement in Lebanon since 1975*. Colorado: Westview Press, Inc.

Crain, Andrew Downer 2006. *The Ford Presidency*. North Carolina: McFarland & Company

El Khazen, Farid 2000. *The Breakdown of the state in Lebanon 1967-1976*. New York: I.B. Tauris & Co LTD.

Florén, Anders, Henrik Ågren, Susanna Erlandsson (red.). *Historiska undersökningar*. Lund: Studentlitteratur, 2018

Ford, Gerald. 1979. *Public Papers of the Presidents of the United States: Gerald R. Ford*. USA: United States Government Printing Office

Grandin, Greg. 2016. *Kissinger's Shadow*. New York: Henry Holt and Company

Greene, John Robert 1995. *The Presidency of Gerald R. Ford*. Kansas: University Press of Kansas

Hanhimäki, Jussi. 2004. *The Flawed Architect*. New York: Oxford University Press

Hirst, David. 2010. *Beware of Small States: Lebanon, Battleground of the Middle East*. London: Faber and Faber Ltd.

Isaachson, Walter. 1992. *Kissinger: A Biography*. New York: Simon & Schuster

Jordanova, Ludmilla. *History in practice*. Bloomsbury Academic: London, 2019.

Kaldal, Ingar. 2016. *Minner som prosesser – i sosial- og kulturhistorie*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk

Khalif, Samir 2002. *Civil and Uncivil Violence in Lebanon*. New York: Columbia University Press.

Kissinger, Henry. 1982. *Years of Upheaval*. New York: Simon & Schuster

Kissinger, Henry. 1999. *Years of Renewal*. New York: Simon & Schuster

Little, Douglas. 2008. *American Orientalism: The United States and the Middle East since 1945*. Chapel Hill: The University of North Carolina Press

O'Ballance, Edgar. 1998. *Civil War in Lebanon, 1975-92*. Hampshire: Palgrave

Rumsfeld, Donald. 2011. *Known and Unknown*. New York: Penguin Group

Sayigh, Yezid. 1997. *Armed Struggle and the Search for State*. New York: New York University Press.

Seale, Patrick. 1995. *Asad: The Struggle for the Middle East*. London: University of California Press, Ltd.

Shlaim, Avi. 2014. *The Iron Wall*. London: Penguin Books.

Terry, Janice J. *U.S. Foreign Policy in the Middle East*. 2005. London: Pluto Press

Waage, Hilde Henriksen. 2013. *Konflikt og stormaktspolitikk i Midtøsten*. Kristiansand: Cappelen Damm.

8.2 Artikler i alfabetisk rekkefølge.

Kerr, Michael. 2009. «A Positive Aspect to the Tragedy of Lebanon:’ The Convergence of US, Syrian and Israeli Interests at the Outset of Lebanon’s Civil War» *Israel Affairs* 2009.
<https://doi.org/10.1080/13537120903198621>

Larson, Deborah Welch. 1994. «The Role of Belief Systems and Schemas in Foreign Policy Decision-Making» *International Society of Political*
<https://www.jstor.org/stable/3791437>

Sayigh, Yezid. 1997. «Armed Struggle and State Formation» *The Journal of Palestine Studies* 1997 Volume 26.
<https://www.jstor.org/stable/pdf/2537904.pdf?refreqid=excelsior%3A50c31e3ad19f9f5887af991ac1b1a635>

Waage, Hilde Henriksen. Bakke, Lars Harsvoll. 2018. «Facing Assad. American Diplomacy Toward Syria, 1973-1977» *The International Review* 2018. Vol 40.
<https://doi.org/10.1080/07075332.2017.1334687>

Waage, Hilde Henriksen. Huse, Geir Bergersen. 2019. «A Careful Minuet: The United States, Israel, Syria and the Lebanese Civil War, 1975-1976» *Diplomatic History* 2019. Vol 42.
<https://doi.org/10.1080/07075332.2019.1678507>

Wight, David M. 2013. «Kissinger's Levantine Dilemma: The Ford Administration and the Syrian Occupation of Lebanon» *Diplomatic History* 2013 Volume 37.

<https://academic.oup.com/dh/article/37/1/144/400218>

Levey, Zach. 2021. «The United States, Israel and the 1976 Red Lines in Lebanon» *The International Review* 2021

<https://doi.org/10.1080/07075332.2021.1976811>

8.3 Avisartikler i kronologisk rekkefølge

Tanner, Henry. 1976. «Moslems reject a Lebanon truce». *New York Times*, 30 mars 1976

<https://www.nytimes.com/1976/03/30/archives/new-jersey-pages-moslems-reject-a-lebanon-truce-latest-proposals-by.html>

Gwertzman, Bernard. 1976. «Ford Says Lebanon Policy Is Undeterred by killing». *New York Times*, 17 Juni, 1976

<https://www.nytimes.com/1976/06/17/archives/ford-says-lebanon-policy-is-undeterred-by-killings-ford-and.html>

«Ford Orders Evacuation of Americans in Lebanon». *New York Times*, 18 Juni, 1976

<https://www.nytimes.com/1976/06/18/archives/ford-orders-evacuation-of-americans-in-lebanon-embassy-to-set-up.html>

Markham, James M. 1976. «U. S. EVACUATES 263 FROM BEIRUT ON NAVAL VESSEL». *New York Times*, 21 Juni 1976

<https://www.nytimes.com/1976/06/21/archives/us-evacuates-263-from-beirut-on-naval-vessel-operation-goes.html>

«Syrians and P.L.O. reach agreement». *New York Times*, 30 juli, 1976

<https://www.nytimes.com/1976/07/30/archives/syrians-and-plo-reach-agreement-after-9-days-of-negotiating-they.html>

8.4 Dokumenter og andre primærkilder

Foreign Relations of the United States, 1969–1976, Volume XXVI, Arab-Israeli Dispute, 1974–1976. 30.11.2020

<https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1969-76v26>

Foreign Relations of the United States, 1969-1976, Volume XVIII, China 1973-1976. 30.11.2020

<https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1969-76v18>

Gerald R. Ford Presidential Library & Museum «NATIONAL SECURITY ADVISER. KISSINGER-SCOWCROFT WEST WING OFFICE FILES, 1969-77». 30.11.2020

<https://www.fordlibrarymuseum.gov/library/guides/findingaid/kissingerscowcroftwwof.asp>

Gerald R. Ford Presidential Library Museum «Public Papers of Secretary of State Henry Kissinger, August 1974 - January 1977». 30.11.2020

<https://www.fordlibrarymuseum.gov/library/document/dosb/hak74-77.pdf>

Gerald R. Ford Presidential Library Museum « National Security Adviser's Memoranda of Conversation Collection at the Gerald R. Ford Presidential Library» 30.11.2020

<https://www.fordlibrarymuseum.gov/library/document/0314/1553427.pdf>

National Archives «Foreign Policy and Foreign Affairs» 30.11.2020

<https://www.archives.gov>

Wilson Center. «Emir Farid Chehab Collection» 30.11.2020

<https://digitalarchive.wilsoncenter.org/collection/209/emir-farid-chehab-collection>

8.5 Forsidebilde

Bilde: B0246-33. CIA Director George Bush discusses the evacuation of Americans from Beirut with President Ford during a meeting of the National Security Council in the Cabinet Room. June 17, 1976. Also in attendance are L. Dean Brown, Special Emissary to Lebanon; Brent Scowcroft, Assistant for National Security Affairs; Secretary of State Kissinger; Deputy

Defense Secretary William Clements; General George S. Brown, Chairman, Joint Chiefs of Staff; and Dick Cheney, White House Chief of Staff. Gerald R. Ford Presidential Library & Museum. Hentet fra: <https://www.fordlibrarymuseum.gov/avproj/B0246-33.jpg>

